
دانشبورد مدیریت ثبت سفارش ، تعرفه و
ارزش گذاری کالا در گمرک TSC

نویسنده

محمد خانی چهری



شرکت چاپ و نشر بازرگانی

وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

تهران ۱۴۰۲

سرشناسه: خانجی چهری، محمد، ۱۳۲۵.
 عنوان و نام پدیدآور: داشبورده مدیریت ثبت سفارش، تعرفه و ارزش گذاری کالا در گمرک TSC
 نویسنده محمد خانجی چهری و ایراستار علمی: سحر خانجی چهری
 ۱۳۶۴.
 تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۴۰۲
 ص:
 شابک:
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: Management dashboard for registration of order, tariff and valuation of goods in customs, TSC

موضوع:
 شناسه افزوده:
 رده بندی کنگره:
 رده بندی دیویی:
 شماره کتابشناسی ملی:



شرکت چاپ و نشر بازرگانی
 وابسته به مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
 داشبورده مدیریت ثبت سفارش، تعرفه و ارزش گذاری کالا در گمرک TSC
 نویسنده: محمد خانجی چهری
 ویراستار علمی: سحر خانجی چهری

صفحه آرا: سولماز دمندان
 ویراستار ادبی: سحر ملایی
 طراح جلد: پاشادارایی
 چاپ اول: تابستان ۱۴۰۲
 قیمت:

تیراژ: ۳۰۰ نسخه
 شابک:

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

« کلیه حقوق محفوظ و مخصوص شرکت چاپ و نشر بازرگانی است.»

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، نبش کوچه همدان،
 شماره I 1204 تلفن: ۶۶۹۳۹۳۲۹ - ۰۲۱
 ایمیل: info@cpcp.ir

WWW.CPCP.IR



تقدیم به فرزند زاده دلبندم

سینا

آرزومندم

همواره گفتار ، پندار و کردارت نیک باد

پیش گفتار

نوشتار پیش رو ، بازشناسی و تفسیر جامع ثبت سفارش ، تعرفه بندی ، ارزش گذاری و قواعد مبداء در ایران ، ارزش گذاری کالا در کشور های مالزی پاکستان ترکیه و چین ، حقوق مالکیت فکری ، دامپینگ و یارانه صادراتی و سرانجام تحلیل محتوای سامانه جستجوی شناسه ارزش ((TSC)) در هفت فصل ، در اجرای درست مقررات ثبت سفارش و ترخیص در سامانه جامع تجارت ، پنجره واحد تجارت فرامرزی گمرک و دیگر بنگاه های درگیر در حوزه صادرات ، واردات و ترانزیت کالا ، اصلاح شده تا پایان سال (۱۴۰۲ خ) و بازنگرش های پسین است. روش شناسی پژوهش :

بر اساس شیوه تاریخی- کتابخانه ای است. با این حال در بسیاری از فراز ها به دلیل تخصص های ویژه با کار میدانی و مطالعات موردی همراه گردیده. انگیزه و آرمان نوشتار :

دستیابی بازرگانان ، مدیران بازرگانی ، کار آفرینان و سرمایه گذاران کارگزاران و ترخیص کاران گمرکی ، بنگاه های بیمه باربری و ترابری بین المللی و دیگر کنشگران درگیر در حوزه بازرگانی خارجی به آخرین داده ها و دانستنی های ارزش گذاری و تعرفه بندی گمرکی کالا در عصر دیجیتال و فناوری های دانش بنیان .

رویکرد نوشتار :

¹ - TSC .Tariff specification code.

صنعتی ، فنی ، گمرکی ، مقرراتی براساس سرفصل های مصوب آموزش در دانشگاه ها ومراکز آموزش عالی فنی ، بازرگانی و گمرکی و پژوهشکده های دانش بنیان در چارچوب قوانین ومقررات سازمان های اجرایی در ارتباط درون و برون مرز به ویژه سازمان جهانی تجارت و سازمان جهانی گمرک است.^۱

در پایان نویسنده بر خود بایسته می داند از تمام دانش پژوهان ، استادان ارجمند و دانشجویان دانشگاه ها و کانون های آموزشی پژوهشی فنی و صنعتی ، شرکت های دانش بنیان ، پارک های علم وفناوری ، کتابخانه های دیجیتال و درگاه های الکترونیک ، کارگاه ها و کارخانجات تولیدی و خدماتی درون و برون مرز وزارتخانه و سازمان های در گیر ودر ارتباط با ارزش گذاری وتعرفه بندی گمرکی کالا به ویژه سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران ، مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صنعت معدن وتجارت ، سامانه جامع تجارت ایران ، گمرک ایران ، مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی و دیگر بنگاه های در ارتباط ، که بسیاری از داده های این دفتر بر گرفته از واکاوی ، راهنمایی و همکاری های ارزشمند آنان است ومسئولین محترم شرکت چاپ ونشر بازرگانی و دیگر یاوران این پژوهش به ویژه فرزندانم سحر خانی چهری که مؤلف را همواره در تدوین پیکربندی ، ویراستاری وبازنگرش نوشتار ها یاری داده ، سپاس گذاری نماید .

خانی چهری محمد کرمانشاه

تابستان ۱۴۰۲ خ

¹ - WCO .Guide to Customs Valuation and Transfer Pricing .new edition 2018/ WCO .HS Classification hand book (3rd Edition) 2022.

فهرست مطالب

پیش گفتار	۵
فصل اول : کنوانسیون های گمرکی تعرفه و ارزش	۱۱
ارزش گذاری در گات	۱۱
ارزش گذاری در کنوانسیون بروکسل	۱۲
کد ارزش گذاری دور توکیو	۱۴
گفتگوهای دور اروگوئه	۱۵
ارزش گذاری در سازمان جهانی تجارت	۱۷
ارزش معاملاتی	۱۹
دیگر روش های ارزش گذاری	۲۰
ارزش معاملاتی کالای یکسان / مثل	۲۱
ارزش معاملاتی کالای همسان / مشابه	۲۲
ارزش استنتاجی یا قیاسی	۲۲
ارزش محاسباتی	۲۳
روش برگشتی	۲۳
یادداشت فصل اول	۲۵
فصل دوم: مقررات ارزش گذاری کالا در ایران	۳۳

۳۳	ارزش کالای ورودی
۴۵	ارزش کالای صدوری
۴۶	قواعد مبدا
۵۳	یادداشت فصل دوم
۶۱	فصل سوم : ارزش گذاری کالا در دیگر کشورها
۶۱	مقررات ارزش گذاری کالا در مالزی
۶۵	گواهینامه مبدا در مالزی
۶۶	مقررات ارزش گذاری کالا در پاکستان
۶۹	قواعد مبدا در پاکستان
۶۹	مقررات ارزش گذاری کالادر ترکیه
۷۰	قواعد مبدا در ترکیه
۷۱	مقررات ارزش گذاری کالا در چین
۷۱	قواعد مبدا در چین
۷۳	یادداشت فصل سوم
۸۱	فصل چهارم : حقوق مالکیت فکری
۸۱	تبار شناسی
۸۲	حقوق مالکیت فکری در ایران
۸۳	موافقت نامه جنبه های حقوق تجاری مالکیت فکری (تریپس)
۸۶	واردات موازی
۸۹	یادداشت فصل چهارم

- فصل پنجم : دامپینگ و یارانه صادراتی ۱۰۵
- تبار شناسی ۱۰۵
- دامپینگ در قانون امور گمرکی مصوب (۱۳۵۰/۳/۳۰) ۱۰۶
- یارانه داخلی و صادراتی ۱۰۷
- تصویب نامه در خصوص اقدامات ضد قیمت شکنی (دامپینگ) ۱۰۹
- فصل ششم : سامانه (TSC) پنجره واحد تجارت فرامرزی ۱۲۷
- شناسه ارزش گمرکی ۱۲۹
- سامانه الکترونیکی (TSC) و کارکردهای آن ۱۳۰
- یادداشت فصل ششم ۱۳۳
- فصل هفتم : فرایند ثبت سفارش در عملیات تجارت خارجی..... ۱۵۷
- یادداشت فصل هفتم ۱۷۶
- فهرست منابع و کتاب شناسی ۱۹۵

فصل اول

کنوانسیون های گمرکی تعرفه و ارزش

ارزش گذاری در گات^۱

در ماده ۷ مقررات گات ۱۹۴۷، اصول کلی مورد نیاز برای یک نظام بین المللی ارزش گذاری گزینش شد.

بند الف ماده ۷: «ارزش گمرکی کالای وارداتی باید بر اساس ارزش یکسان/ واقعی کالای وارداتی موضوع ارزش گذاری حقوق و عوارض گمرکی یا کالای همسان/ مشابه مبتنی باشد و نباید بر اساس ارزش کالای دارای منشأ ملی یا ارزش های ساختگی یا دلبخواه استوار گردد».

بند ب ماده ۷: «ارزش یکسان / واقعی باید قیمتی باشد که این کالای مشابه در زمان و مکان گزینش شده در قوانین کشور وارد کننده به آن قیمت فروخته یا برای فروش به جریان عادی تجارت، زیر شرایط رقابتی کامل عرضه می شود. تا اندازه ای که قیمت این کالا یا کالای همسان / مشابه برحسب مقدار در معامله ای ویژه

^۱ - GATT. The General Agreement on Tariffs and Trade.

گزینش می گردد، قیمت مورد رسیدگی باید همواره : ۱- یا به مقادیر قابل همسنجی مرتبط گردد ۲- و یا به مقادیری که برای واردکنندگان نامطلوب تر از مقادیری نباشد که حجم بیشتری از کالای مزبور در تجارت میان کشورهای صادرکننده و واردکننده فروخته می شود.»

بند ج ماده ۷: « هنگامی که ارزش واقعی براساس «بند ب» قابل تقویم نباشد، ارزش گمرکی باید بر نزدیک ترین معادل قابل تقویم چنین ارزشی مبتنی باشد». گرچه ماده ۷ تعریفی از « ارزش واقعی » به دست می دهد، با این حال امکان کارگرفت دیگر روش های ارزش گذاری کالا را مجاز می شمارد. افزون بر این حوزه کاریست گسترده پیش بینی شده در ماده ۷ گات و شرط پدرزرگ^۱ در موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت، استمرار سنجه های پیشتر را که گاه با مقررات پیش گفته ناهمسان هستند همواری سازد.

ارزش گذاری در کنوانسیون بروکسل^۲

کنوانسیون بروکسل در ۲۸ ژوئیه ۱۹۵۳ کاربستی شد و از این تاریخ حقوق و عوارض گمرکی در بسیاری از کشورها بر پایه ارزش کالا، جایگزین گردید. در این روش قیمت عادی بازار نماد و نمایه ارزش کالا است « که در بازار آزاد میان خریدار و فروشنده جدا و مستقل از یکدیگر دادوستد می شود». روش پیش گفت ناخرسندی بسیاری از بازرگانان را بدست داد، چرا که نوسانات و تفاوت قیمت ناشی از مزیت های بنگاه را تا زمانی که فهرست قیمت های ملی

^۱ - Grand Father clause.

^۲ - The Brussels Definition of Value: BDV

از سوی مقامات گمرکی دوره های زمانی معین تعدیل نمی شد، در نظر نمی گرفت. افزون بر آن در فهرست قیمت ها به ارزش بازرگانی فرآورده های نوین و کمیاب نیز اشاره نشده بود. به همین دلیل شماری از کشورها، از جمله آمریکا هیچگاه به کنوانسیون بروکسل نه پیوستند. با این حال در حال حاضر پیرامون ۱۱ کشور عضو پیمان ارزش گذاری بروکسل برجای مانده اند.

نظام های ارزشی کنوانسیون بروکسل :

۱- ارزش کالای وارد شده در کشور یا ارزش کالای همسان فروخته شده.

۲- ارزش کالای وارد شده زیر شرایط ویژه.

ماده ۱- کالای وارداتی با ارزش بهنجار و متعارف: ارزش فروش کالا به هنگام پرداخت حقوق گمرکی در بازار آزاد (خریدار - فروشنده خودایستا).

ماده ۲- فروش در بازار آزاد میان (خریدار - فروشنده خودایستا) : فروش برکنار از مناسبت های میان خریدار و فروشنده .

ماده ۳- ارزش به هنجار . دربرگیرنده ارزش حق بکارگیری از امتیاز ، حق نقشه طرح یا نشان بازرگانی ^۱ (ثبت شده دارای حق مالکیت معنوی).

پنج عنصر پر کارکرد در ارزش گمرکی بروکسل: ارزش (قیمت)، هنگام (زمان) مکان ، مقدار (کمیت) ، تراز یا سطح معامله.

قیمت به هنجار : هزینه های کارمزد ، میانجیگری (دلالی) تحویل تا کشور مکان ورود کالا را (جدای از حقوق و عوارض ورودی و مالیات در کشور خریدار) پوشش می دهد.

^۱ - Brand

با این حال بر پایه یادداشت توضیحی ماده ۵: به هنگام فروش واقعی مبنای ارزش گذاری، قیمت پرداخت شده یا قابل پرداخت می باشد، مشروط بر این که کارکرد هایی برای رویاوری با قرارداد های نادرست ساختگی یا برون از واقعیت در نظر گرفته شود و در صورت ناهمسانی ارزش اظهارشده با مفاد ارزش گذاری بروکسل تعدیل های مقرر به کار رود.

کد ارزش گذاری دور توکیو^۱

کد ارزش گذاری دور توکیو، یا موافقت نامه اجرای ماده هفتم گات، که در سال ۱۹۷۹ منعقد شد، یک سیستم مثبت ارزش یابی گمرکی را بر اساس قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالاهای وارداتی ایجاد کرد.

نظام ارزش گذاری گمرکی در بسیاری از کشورها تا تاسیس سازمان جهانی تجارت بر کنوانسیون بروکسل استوار بود، با این حال گفتگوهای دور توکیو در سال ۱۹۷۹ که بر پایه ماده ۷ گات انجام پذیرفت، راه را برای ساماندهی شیوه های نوین ارزشیابی و ارزشگذاری کالا هموار ساخت.

در کنوانسیون بروکسل کالای وارداتی بر پایه مفهوم ذهنی دارای ارزشی است که گمرک می تواند با در نظر گرفتن چگونگی کنش میان واردکننده و صادرکننده و داده های دردسترس بر پایه ارزش کالای یکسان / مثل یا همسان / مشابه، کالا را ارزش گذاری کند. در برابر «مفهوم ذهنی» گزینش ارزش بروکسل، تعیین ارزش دور توکیو بر پایه «مفهوم عینی» ساختار بندی و جایگزین شد. در این مقررات به گونه ای دقیق قیمت ارزش کالای وارداتی گزینش می شود.

¹ - The Tokyo Round Valuation Code.

دستور اساسی در این موافقت نامه بر پایه « قیمت پرداختی یا قابل پرداخت » از سوی واردکننده است که بر پایه آن « ارزش واقعی کالا » مبنای دریافت حقوق و عوارض گمرکی می شود.

با تصویب مقررات دور توکیو که اجرای آن جنبه خود خواسته و اختیاری داشت شمار بسیاری از کشورهای در حال توسعه بر این گمان بودند که اجرای ارزش معاملاتی، می تواند چالش هایی را برای سازمان گمرک از سوی بازرگانان که برای پرداخت حقوق و عوارض گمرکی کمتر قیمت کالاهای وارداتی را خود خواسته کمتر از آن چه هست اظهار می کنند، بدست دهد.

به همین دلیل نرخ حقوق و عوارض گمرکی در این کشورها، در همسنگی با کشورهای توسعه یافته (جدای از نرخ های پشتیبان)، همواره بیشتر بود. وجود چنین انگیزه ها پذیرش ارزش گذاری گمرکی بر پایه مقررات دور توکیو را در این کشورها با چالش بسیار روبرو ساخت و سبب شد که شمار بسیاری از کشورهای در حال توسعه از پذیرش مقررات دور توکیو خودداری ورزند.

گفتگوهای دور اروگوئه^۱

بزرگترین گفتمان تجاری بین المللی در چارچوب موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT) در « پونتا دل استه، اروگوئه » در ۲۰ سپتامبر ۱۹۸۶ بود. مذاکرات رسمی در مراکش، در ۱۵ آوریل ۱۹۹۴ کاربستی شد.

^۱ - The Uruguay Round.

ناهمسانی های مجموعه مقررات دور توکیو با نام اصلی «موافقت نامه اجرای ماده ۷ گات» در این بود که مقررات « دور توکیو » اختیارات گمرک را برای رد یا نپذیرفتن ارزش معاملاتی بسیار محدود می کرد.

نگرش مقررات مزبور، گمرک کشورها را برای رویارویی با شیوه کم اظهاری یا بیش بود ارزش در سامانه بانکی از سوی بازرگانان و دیگر کنشگران درگیر با چالش روبرو می ساخت.

بنا بر این در « دور اروگوئه» ، تردید در باره درستی یا دقت ارزش اظهار شده از سوی گمرکات ، زیر نام « تصمیم راجع به انتقال بار اثبات » که در مقررات دور توکیو خاموش بود، اختیارات گمرک را در باره پذیرفته نشدن ارزش معاملاتی افزایش داد.

وارون بر مقررات دور توکیو که بر پایه آن در صورت نپذیرفتن ارزش معاملاتی اظهار شده از سوی گمرک ، بار مسئولیت اثبات بردوش گمرک بود ، در دوراروگوئه، به هنگام تردید و گمانه زنی گمرک برپایه داده های قیمت یا دیگر داده های در دسترس و رد اسناد ارزش اظهار شده ، بار اثبات برعهده واردکنندگان قرار گرفت. با این حال شرایط موافقت نامه به هنگام رد ارزش معاملاتی از سوی گمرک بر مبنای مدارک عینی بود.

حقوق وارد کنندگان .

مقرر شد در موارد تردید گمرک در باره درستی یا دقت ارزش اظهار شده واردکنندگان حق داشته باشند توضیحاتی، به پیوست اسناد یا دیگر مدارک برای اثبات ادعای ارزش درست کالاهای وارداتی ارائه دهند.

در صورت قانع نشدن گمرک با توضیحات ارائه شده ، واردکننده حق داشته باشد از گمرک درخواست کند که دلایل تردید در ارزش اظهارشده و درستی ارزش استنباط شده گمرک را ، نوشتاری به آن ها اعلام کند . در هر حال، این شرط با در نظر گرفتن حق درخواست تجدید نظر ، در مراجع اداری گمرک و گاه در مرجع قضائی برای پشتیبانی از منافع واردکنندگان در نظر گرفته شد.

ارزش گذاری در سازمان جهانی تجارت

سازمان جهانی تجارت (WCO) در سال ۱۹۹۴ پی ریزی شد ، موافقت نامه های چند جانبه تجارت کالا ، موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت ۱۹۹۴ ، موافقت نامه کشاورزی و موافقت نامه ارزش گذاری گمرکی کالا (زیر بندیوستار ۱) از جمله هدف های پرکارکرد سند پیاده سازی سازمان جهانی تجارت بود و برای کشورهای پیوسته سازمان لازم الاجرا.

شیوه ارزش گذاری کالا تا پیش از اعمال مقررات سازمان جهانی تجارت بر اساس کنوانسیون بروکسل ، دور توکیو و دور اروگوئه مبتنی بر موافقت نامه اجرای ماده هفتم گات بود.

هم اکنون ، ارزش گذاری کالاهای وارداتی تمامی گمرکات کشور های عضو سازمان تجارت جهانی، بر اساس مفاد موافقت نامه ارزش گذاری گمرکی (ACV^۱)، مصوب ۱۹۹۴ به شرح زیر است :

^۱ - ACV. Agreement on Customs Valuation.

ارزش معاملاتی یا قیمت در واقع پرداخت شده ، ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان، ارزش معاملاتی کالای مشابه/ همسان ، ارزش استنتاجی یا قیاسی ، ارزش محاسباتی و روش توافقی یا انعطافی .

در ایران نیز با تصویب قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۹۰) و آئین نامه اجرایی آن راه برای پیاده سازی ارزش گذاری بر اساس «موافقت نامه اجرای ماده ۷ گات ۱۹۹۴» تا اندازه ای هموار شد.

بر این اساس ارزش کالاهای وارداتی، قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت در هنگام فروش کالا برای صادرات به کشور واردکننده افزون بر تعدیل معینی از هزینه ها است. با این حال کشورهای غیر عضو (WTO) موظف به اعمال مفاد موافقت نامه (ACV) نیستند. شمار بسیار اندکی از این کشورها هنوز مقررات کنوانسیون ارزش گذاری بروکسل (BDV) مصوب سال ۱۹۵۳ را اعمال می کنند. دور اروگوئه هشتمین دور مذاکرات تجاری چندجانبه (MTN) بود که در چارچوب موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT) انجام شد و از سال ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۳ شمار ۱۲۳ کشور را به عنوان «طرف متعاقد» در بر گرفت.^۱

بیشتر موافقت نامه های (WTO) برونداد مذاکرات دور اروگوئه (۱۹۸۶-۱۹۹۴) بود که در نشست وزیران مراکش در آوریل ۱۹۹۴ امضا شد. اسناد پیرامون ۶۰ موافقت نامه در ۵۵۰ صفحه بود. از آن زمان به بعد متون حقوقی دیگری مانند موافقتنامه فناوری اطلاعات، خدمات و پروتکل های الحاق پیشنهاد شد. گفتگوهای نوین در «کنفرانس وزیران دوحه» در نوامبر ۲۰۰۱ آغاز و تا کنون ادامه دارد.

^۱ - در میانه سالهای (۱۹۴۷ تا ۱۹۹۴) هشت دور مذاکره تجاری چندجانبه در چارچوب موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) انجام گرفت.

موافقت نامه ارزش گذاری جدای از ناهمسانی های پیش گفت ، در اساس همان مجموعه مقررات ارزش گذاری دور توکیو است که چالش های زیر در آن تاکنون آسیب شناسی و ساماندهی نشده :

* تنها بر ارزش «کالاهای وارداتی» برای تعیین حقوق و عوارض گمرکی تاکید دارد.

* تعهدات ارزش گمرکی به منظور تعیین حقوق و عوارض صادراتی یا مدیریت سهمیه ها بر مبنای ارزش کالا دیده نشده.

* در آن هیچگونه شرایط ارزش کالا برای وضع مالیات در داخل یا اعمال پایش های ارزی مشاهده نمی شود.

* هر گونه استفاده یا تسری مقررات موافقت نامه پیش گفت به دیگر موارد تنها بر اساس قوانین و مقررات داخلی کشورها است و در زمره الزامات سازمان جهانی تجارت نیست.

ارزش معاملاتی^۱

ارزش گذاری گمرکی، مگر در اوضاع و احوال تعیین شده، باید بر قیمت واقعی کالا که ارزیابی می گردد و بیشتر در سیاهه تجاری مشخص شده است، استوار باشد این قیمت به پیوست تعدیل هایی که از بابت عوامل گفته شده در ماده ۸ صورت می گیرد، برابر ارزش معاملاتی است که نخستین و اصلی ترین روش ارزش یابی در موافقت نامه بشمار می آید.

¹ - Transaction value.

بنابراین در ارزش معاملاتی، قیمت پرداخت شده واقعی یا قابل پرداخت : کل مبلغی است که خریدار به فروشنده یا به نفع فروشنده از بابت کالای وارداتی می پردازد و همه مبالغ پرداختی خریدار به فروشنده یا توسط خریدار به شخص سوم برای انجام تعهد فروشنده، به عنوان شرط فروش کالای وارداتی را نیز شامل می شود.

شرایط ارزش معاملاتی :

الف) وجود مدارکی مبنی برانجام معامله : در گام نخست لازم است مدارکی که حاکی از انجام فروش صادراتی کالا به کشور واردکننده باشد، ارائه گردد. این مدارک می تواند سیاهه تجاری، قرارداد بیع ، سفارش خرید و دیگر موارد باشد.

ب) نبود محدودیت در مورد واگذاری کالا به خریدار :

همچنین نباید هیچگونه محدودیتی در زمینه واگذاری یا استفاده از کالا توسط خریدار مگر در موارد زیر وجود داشته باشد: ۱- محدودیت های وضع یا مقرر شده توسط قانون در کشور واردکننده ۲- محدودیت های ناظر بر یک محدوده جغرافیایی ویژه که کالا در آن جا می تواند دگر بار به فروش برسد ۳- محدودیت هایی که در اساس بر ارزش کالا نارسا است (همان ماده ۱) .

ج) نبود شرایط افزوده در باره قیمت یا فروش : در محاسبه ارزش معاملاتی نباید فروش کالا یا قیمت آن مشمول شرایط و ملاحظاتی گردد که به خاطر آن نتوان کالای موضوع ارزش گذاری را تعیین قیمت کرد .

دیگر روش های ارزش گذاری

در صورت نبود «ارزش معاملاتی»، انحراف قیمت، نامتناسب بودن ارزش برگرفته از برخی شرایط، و پذیرفته نشدن ارزش مورد قبول گمرک، موافقت نامه پنج روش دیگر را برای ارزشیابی گمرکی به شرح زیر تعیین نموده که باید به ترتیب زیر انجام شوند.^۱

۱- ارزش معاملاتی کالای یکسان / مثل ۲- ارزش معاملاتی کالای همسان / مشابه
 ۳- ارزش استنتاجی یا قیاسی ۴- ارزش محاسباتی ۵- روش برگشتی.
 جدای از ترتیب تقدم تعیین ارزش گمرکی کالای وارداتی روش های پیش گفته در صورت درخواست واردکننده امکان جابجایی روش هایی قیاسی و محاسباتی با یکدیگر وجود دارد. در هر حال اداره گمرک بنا به تشخیص خود نمی تواند چنین اقدامی را به عمل آورد.

ارزش معاملاتی کالای یکسان / مثل

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارداتی را طبق ارزش معاملاتی تعیین کرد، ارزش گمرکی آن معادل، ارزش معاملاتی کالای مثل یا یکسانی است که برای صدور به همان کشور واردکننده فروخته شده و در همان زمان یا پیرامون همان زمان صدور کالای موضوع ارزش گذاری، صادر شده است. این کالای همسان باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- از همه جهات از جمله خصوصیات فیزیکی، کیفیت و شهرت با کالای وارده یکسان باشد؛

1- Transaction value of identical goods 2- Transaction value of similar goods 3- Deductive value 4 - Computed or computational value 5- Fall- back method.

۲- در همان کشوری تولید شده باشد که کالای موضوع ارزش گذاری در آن جا تولید شده است ؛

۳- کالای موضوع تعیین ارزش ازسوی سازنده تولید شده باشد.

ارزش معاملاتی کالای همسان / مشابه

چنانچه گمرک به این نتیجه برسد که اعمال روش پیشین در گزینش ارزش گمرکی کالای وارداتی عملی نیست، ارزش آن را بر مبنای ارزش معاملاتی کالای همسان یا مشابهی تعیین خواهد کرد که برای صدور به همان کشور واردکننده فروخته شده و در همان زمان یا پیرامون همان زمان صدور کالای موضوع گزینش ارزش صادر شده باشد، مشروط بر این که کالای مزبور :

۱- از لحاظ موارد تشکیل دهنده و خصوصیات، شباهت زیادی با کالای مورد نظر داشته باشد ۲- بتواند همان کارکردهایی را داشته باشد که از لحاظ تجاری قابل جایگزینی با کالای موضوع گزینش ارزش باشد ۳- در همان کشور تولید شده باشد که کالای پیش گفت در آن جا از سوی سازنده این کالا تولید شده است.

در اجرای این روش برای تعیین ارزش گمرکی لازم است ارزش معاملاتی کالای همسان / مشابه در روشی در همان سطح تجاری و در اساس به همان مقدار کالایی که ارزش گزینی می شود، مورد استفاده قرار گیرد . در صورت نبود چنین روشی ارزش معاملاتی کالای همسان / مشابه فروخته شده در سطح تجاری متفاوت و یا در مقادیر متفاوت با تعدیل های لازم ملاک عمل گمرک قرار می گیرد و در این ارتباط چنانچه چندین ارزش معاملاتی برای کالای موضوع گزینش ارزش به دست آید، کمترین آن ها مبنای قرار می گیرد.

ارزش استنتاجی یا قیاسی

به موجب موافقت نامه ارزش گذاری گمرکی هنگامی که امکان تعیین ارزش گمرکی بر مبنای ارزش معاملاتی کالای وارده یا کالای یکسان / مثل و یا کالای همسان / مشابه وجود نداشته باشد، این ارزش بر اساس قیمت یکه کالای وارد شده یا کالای وارد شده یکسان یا همسان برآورد و محاسبه می شود که به آن قیمت در همان زمان یا پیرامون همان زمان ورود کالای پیش گفت ، در بیشترین مقدار از مجموعه فروش کالا در کشور واردکننده، به خریدار نا مرتبطی فروخته می شود.

ارزش محاسباتی

ارزش محاسباتی دشوارترین روش برای تعیین ارزش گمرکی کالای وارداتی است که به ندرت به کار می رود. در این روش افزون بر ارزش گمرکی بر مبنای هزینه تولید کالای موضوع ارزش گزینی ، سود و مخارج عمومی رایج در فروش های کشور صادرکننده به کشور واردکننده برای کالاهایی از همان گونه یا دسته نیز محاسبه می شود.

بنابراین در این روش تنها قیمت فروش برای صادرات به همان کشور واردکننده مدنظر بوده و به هیچ وجه قیمت های فروش بازار داخلی کشور صادرکننده یا قیمت فروش صادراتی به مقصد دیگر کشورها مبنا قرار نمی گیرد.

به عبارت دیگر، موافقت نامه ارزش گزینی گمرکی تفاوت و اختلاف قیمت در بازارها را ، اصلی پذیرفته شده می داند و بنابراین اختلاف در قیمت یک کالای

معین در بازارهای مختلف نمی تواند انگیزه اداره گمرک برای رد ارزش معاملاتی کالا قرار گیرد .

روش برگشتی

در صورت نبود امکان در تعیین ارزش با روش های پیشین ارزش گزینی باید بر اساس آمیزه ای از داده های موجود در کشور واردکننده ، روش های تعیین ارزش پیش گفت و با درجه معقولی از انعطاف همراه باشد.

یادداشت فصل اول

- شرط پدربزرگ

این شرط به مقرراتی در پروتکل اجرای موقت اشاره دارد که به موجب آن به نخستین امضا کنندگان گات ۱۹۴۷ اجازه داده شده بود که برخی از قوانین داخلی خود را که در زمان پیوستن به گات دارای قدرت قانونی بودند، خواه اگر با قسمت دوم مقررات گات ناهمسان باشند، حفظ نمایند، زیرا جدای از این اجرای گات ممکن بود به تاخیر افتد با این حال این شرط به گات ۱۹۹۴ تسری داده نشده .

- شرایط ارزش معاملاتی

برای نمونه براساس : (یادداشت ب بند ۱ ماده ۱ پیوست موافقت نامه ارزش گذاری) چنین بیان شده :

۱- فروشنده قیمت کالای وارداتی را مشروط به آن کند که خریدار کالاهای دیگری را نیز به مقادیر تعیین شده خریداری کند.

۲- قیمت کالای وارداتی بستگی به قیمت یا قیمت هایی داشته باشد که خریدار کالای وارداتی کالاهای دیگری را به فروشنده کالای وارداتی می فروشد.

۳- قیمت بر مبنای شکلی از پرداخت قرار گرفته باشد که برای کالای وارداتی نامعمول است . مانند موردی که کالای وارداتی، کالای نیمه تمامی است که فروشنده بدان شرط آن را عرضه می کند که مقدار مشخصی از کالای تمام شده را دریافت نماید.

د) کامل بودن قیمت کالای فروخته شده، مگر در موارد ویژه : در ارزش گذاری گمرکی برای کالای وارداتی نباید هیچ بخشی از درآمد های برگرفته از فروش دگر بار ، واگذاری یا استفاده پسین خریدار از کالا به شیوه مستقیم یا نا مستقیم به فروشنده باز گردد، مگر آن که بتوان بر اساس

مقررات ماده ۸ تعدیلی مناسب در قیمت به عمل آورد. در این ارتباط باید اطلاعات کافی وجود داشته باشد تا بتوان تعدیل های ویژه را بر پایه ماده ۸ در قیمت پرداختی یا قابل پرداخت اعمال کرد مانند:

- ۱- حق العمل و دلالی^۱، جدای از دلالی خرید.
- ۲- هزینه محفظه هایی که در محاسبه برای منظورهای گمرکی محرز می گردد که با کالای موضوع ارزش گذاری باید یک دست شود. (یادداشت ج بند ۱ موافقت نامه ارزش گذاری).
- ۳- هزینه بسته بندی چه از لحاظ نیروی کار یا مواد مورد استفاده.
- ۴- ارزش کالاها و خدمات ویژه که به گونه مناسب سرشکن شده باشد.
- ۵- حق امتیازها و وجوه دریافت پروانه مربوط به کالایی که ارزشگذاری می شود؛ و باجبار باید از سوی خریدار پرداخت شود، مگر آنکه پیشتر در احتساب بهای صادراتی منظور و در چارچوب «ارزش معاملاتی» عرضه شده باشد.
- ۶- ارزش هر بخشی از درآمدهای فروش دگر بار، واگذاری یا استفاده پسین از کالا وارداتی که به طور مستقیم یا نا مستقیم به فروشنده تعلق می گیرد.
- ۷- هزینه حمل و نقل، بیمه و مخارج مرتبط تا محل ورود (همان ماده ۸) در هر حال هزینه هایی که پس از ورود به کالا تعلق می گیرد، یعنی حقوق و عوارض، حمل و نقل داخلی، ساخت یا سوار کردن، جزو قیمت منظور نمی شوند (موافقت نامه ارزشگذاری گمرکی، پیوستار ۱ زیر بند (الف)، ب، ج بند ۳ یادداشت ماده ۱).
- ه) نبود ارتباط خریدار و فروشنده: خریدار و فروشنده نباید با یکدیگر ارتباط داشته باشند یعنی نباید:

- ۱) اعضای ارشد یا مدیران کسب و کار یکدیگر باشند؛
- ۲) شریک قانونی در کسب و کار یکدیگر شناخته شوند؛
- ۳) کارفرما و مستخدم باشند؛
- ۴) شخصی باشد که مستقیم یا نا مستقیم ۵ درصد یا درصد بیشتری از رای تعیین کننده مبتنی بر سرمایه یا سهام هر دو طرف را در تملک داشته یا پایش و نظارت کند؛

¹ - Commissions and brokerage.

۵) یکی از آنان مستقیم یا نا مستقیم دیگری را پایش و نظارت کند. در این باره یادداشت تفسیری ماده ۱۵ مقرر می دارد که از لحاظ این موافقت نامه هنگامی پذیرفته می شود که یک شخص، شخص دیگر را پایش و نظارت می کند که اولی از لحاظ حقوقی یا در عمل در موقعیت اعمال محدودیت بردیگری یا هدایت آن قرار داشته باشد. به موجب این یادداشت در موارد مقتضی اصطلاح «اشخاص» شامل اشخاص حقوقی هم می شود.

۶- هر دو مستقیم یا نا مستقیم زیر پایش شخص سومی باشند.

۷- اعضای یک خانواده باشند. (موافقت نامه ارزش گذاری گمرکی، ماده ۱۵)

با این حال جدای از وجود این ارتباط که می تواند از اعمال روش ارزش معاملاتی در محاسبه حقوق و عوارض گمرکی جلوگیری کند.

چنانچه واردکننده موارد زیر را اثبات نماید، رابطه پیش گفت جلوگیری روش ارزش معاملاتی از سوی گمرک نخواهد شد:

۱) رابطه موجود تاثیری بر قیمت کالا نداشته است؛

۲) ارزش معاملاتی به یکی از ارزش های موجود در همان زمان یا پیرامون آن زمان نزدیک باشد. بنابراین، این واقعیت که خریدار و فروشنده در چارچوب های پیش گفته با یکدیگر مرتبط هستند به خودی خود دلیلی برای تلقی نکردن ارزش معاملاتی نخواهد بود.

در صورتی که با توجه به اطلاعاتی که واردکننده ارائه کرده یا به شیوه دیگر فراهم آمده، برای اداره گمرک محرز شود که ارتباط مزبور بر قیمت اثر داشته است باید دلایل خود را، در صورت درخواست به صورت نوشتاری به واردکننده ابلاغ کند و به او فرصت معقولی برای پاسخگویی بدهد.

تردید در درستی یا دقت ارزش اظهارشده: ارزش گذاری گمرکی با استفاده از روش «ارزش معاملاتی» بیشتر برپایه اسناد دریافتی از واردکننده صورت می گیرد. موافقت نامه ارزش گذاری گمرکی تصریح می کند که ادارات گمرک حق دارند در باره درستی یا دقت در بیانیه، «سند یا اظهارنامه ای که برای ارزش گذاری گمرکی ارائه می شود»، متقاعد گردند. در «تصمیم راجع به مواردی که ادارات گمرک دلایل برای تردید در باره درستی یا دقت ارزش اظهار شده دارند».

که از سوی کمیته ارزش گذاری گمرکی طبق تصمیم وزیران در مراکش - به هنگام تاسیس سازمان جهانی تجارت - اتخاذ شده است، رویه هایی که می بایست در چنین مواردی رعایت شوند درج

گردیده است. در این راستا به عنوان نخستین گام گمرک می تواند از واردکننده بخواهد که توضیحات بیشتر، از جمله اسناد و مدارک دیگری، ارائه کند که ارزش اظهار شده او، مبین کل مبلغ واقعی پرداخت شده و یا قابل پرداخت برای کالای وارداتی است. اگر پس از دریافت اطلاعات بیشتر یا در صورت نبود دریافت پاسخ، گمرک بازهم تردیدی معقول در باره درستی یا دقت ارزش گمرکی وارداتی داشته باشد، با در نظر گرفتن ماده ۱۱ ممکن است چنین تلقی گردد که ارزش گمرکی کالای وارداتی را نمی توان طبق ارزش معاملاتی تعیین کرد.

در هر حال گمرک قبل از اتخاذ تصمیم نهایی، در صورت درخواست، دلایل تردید خود در باره درستی یا دقت ارزش یا اسناد ارائه شده را باید به شیوه نوشتاری به آگاهی واردکننده برساند و به او فرصتی برای پاسخگویی بدهد. هنگامی نیز که تصمیم نهایی اتخاذ می شود، گمرک باید دلایل این تصمیم خود را به واردکننده اطلاع بدهد.

- شرایط ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان

در اجرای این روش، برای تعیین ارزش گمرکی، ارزش معاملاتی کالای یکسان در فروشی در همان سطح تجاری و در اساس به همان مقدار کالایی که ارزش گذاری می شود مورد استفاده قرار می گیرد. در مواردی که چنین فروشی یافت نشود، ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان فروخته شده در سطوح تجاری ناهمسان (درکمیت)، با تعدیلات لازم مبتنی بر مدارک قابل قبول، پایه قرار می گیرد. در این ارتباط چنانچه بیش از یک ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان به دست آید برای تعیین ارزش گمرکی کالای وارداتی، کمترین ارزش معاملاتی ملاک تعیین حقوق و عوارض گمرکی قرار می گیرد. در اجرای این روش برای ارزش گذاری گمرکی، برکنار شده های زیرین پذیرفته شده:

۱) در مواردی که هیچگونه کالای یکسان از سوی شخص واحدی در کشور محل تولید کالای موضوع ارزش گذاری تولید نشده باشد، کالای مثل / یکسان تولیدی شخص دیگری در همان کشور می تواند مد نظر قرار گیرد. در این زمینه وجود ناهمسانی های جزئی آشکار کالا نمی تواند جلوگیری آن شود که کالا منطبق با تعریف کالای همسان، تلقی گردد.

۲) در تعریف ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان آن دسته از کالاهای وارداتی که در برگیرنده کارهای مهندسی و هنری و دیگر هستند که از سوی خریدار، بدون دریافت وجهی یا به قیمتی

کمتر در اختیار تولیدکننده کالا قرار گرفته و در کشور واردکننده انجام پذیرفته اند و در مورد آن ها هیچگونه تعدیلی نمی تواند به موجب ماده ۸ صورت گیرد، برکنار شده اند.

- شرایط ارزش استنتاجی یا قیاسی

اگر در همان زمان یا پیرامون همان زمان واردشدن کالای موضوع ارزش گزینی، کالای وارده یا کالای یکسان یا همسانی فروخته نشده باشد، ارزش گمرکی بر قیمت یک کالای وارده یا کالای وارده همسان یا مشابهی مبتنی خواهد بود که در نزدیک ترین تاریخ پس از ورود کالای پیش گفت و بیشینه در بازه زمانی ۹۰ روز، به همان وضعی که وارد شده است در کشور فروخته شود. البته در این حالت نیز همان شرط فروش بیشترین مقدار از مجموع فروش کالا در کشور واردکننده برای تعیین قیمت یک / واحد کالا رعایت خواهد شد.

طبق یادداشت تفسیری ماده ۵ که ناظر بر روش مورد بحث است، قیمت یک کالای وارد شده یا کالای مثل / یکسان یا مشابه / همسان که این کالاها به آن قیمت در بیشترین تعداد از مجموعه فروش کالا فروخته می شوند، قیمتی است که بیشترین تعداد از یک کالا به آن قیمت به اشخاص نامرتب در نخستین سطح تجاری پس از ورود، فروخته می شود. به منظور تعیین بیشترین مقدار از مجموع فروش کالا، همه فروش ها، به قیمتی معین با هم در نظر گرفته می شوند و مجموع همه یک های فروخته شده به آن قیمت، با مجموع همه یک های فروخته شده به هر قیمت دیگر همسنجی می شود. بیشترین شمار یک های فروخته شده به یک قیمت معرف بیشترین مقدار از مجموع فروش خواهد بود.

از آن جا که نقطه آغاز برآورد / محاسبه ارزش قیاسی، قیمت فروش در کشور واردکننده است و نه صادرکننده، لازم است کاهش هایی در مورد قیمت معرف بیشترین مقدار از مجموع فروش کالای موضوع ارزش گذاری صورت گیرد که عبارتند از:

۱- حق العمل های رایج که پرداخت می شود یا توافق می شود پرداخت گردد؛

۲- مجموع سود و هزینه های عمومی افزوده شده در ارتباط با فروش؛

۳- هزینه های متداول حمل و نقل و بیمه در داخل کشور واردکننده؛

۴- حقوق گمرکی و عوارض متعلق به ورود کالا و دیگر مالیات های داخلی که به کالای وارده یا در ارتباط با فروش آن تعلق می گیرد.

افزون بر آن اگر کالای وارد شده یا کالای وارد شده مثل / یکسان یا مشابه / همسان به همان وضعی که وارد شده است در کشور واردکننده فروخته نشود، که مورد پردازش قرار گیرد، هزینه این پردازش ها از قیمت به دست آمده بر مبنای بیشترین مقدار از مجموع فروش این کالا در کشور واردکننده، کسر خواهد شد. (همان: مواد ۴ و ۵).

- شرایط ارزش محاسباتی

ارزش محاسباتی شامل اقلام زیر است:

۱- «قیمت یا ارزش» مواد و ساخت و یا دیگر پردازش های مورد استفاده در تولید کالای وارداتی اقلام مربوط به مواد عبارتند از :

مواد اولیه مانند فولاد، سنگ، پارچه و موارد دیگر؛ هزینه های انتقال مواد اولیه به محل تولید؛ سرهم کردن های اولیه، مانند سرهم کردن مدارهای یکپارچه و اجزاء پیش ساخته که در پایان سرهم می شوند.

عملیات ساخت اقلام زیر را در برمی گیرد: هزینه نیروی کار، هرگونه هزینه سرهم کردن در مواردی که به جای فرآیند ساخت، عملیات سرهم کردن وجود داشته باشد و هزینه های نا مستقیم مانند نظارت بر کارخانه، نگهداری و اضافه کاری، در این ارتباط، هزینه یا ارزش باید بر مبنای اطلاعات مربوط به تولید کالای موضوع ارزش گزینی که توسط تولیدکننده یا از جانب وی عرضه می شود تعیین گردد. چنانچه هزینه های بسته بندی، کارهای مهندسی و موارد دیگر که در کشور واردکننده به عمل می آیند، در اقلام بالا منظور نشده باشند، باید به آن ها افزوده شود.

۲- مقداری بابت سود و هزینه های عمومی برابر آن چه که بیشتر در فروش کالای متعلق به همان طبقه یا گونه از کالای موضوع ارزش گزینی دیده می شود و تولیدکنندگان در کشور صادرکننده برای صدور آن کالا به کشور واردکننده منظور می نمایند.

مقصود از همان طبقه یا گونه، گروه یا دسته ای از کالاها هستند که توسط صنعت یا بخش صنعتی خاص تولید می گردد و شامل کالاهای یکسان و همسان می شود. مبلغ سود و هزینه های عمومی باید یک جا در نظر گرفته شود (یعنی جمع هر دو). هزینه های عمومی می تواند اجاره بها، هزینه های آب و برق و حق الوکاله را نیز شامل گردد.

۳- سرانجام پس از برآوردهای پیش گفت ، هزینه های دیگری نیز باید به قیمت افزوده گردد مانند هزینه حمل کالای وارداتی به بندر یا محل ورود، مخارج بارگیری، تخلیه و جابه جایی مرتبط با حمل و نقل کالای وارداتی به بندر یا محل ورود و همچنین حق بیمه. در هر حال، هیچ کشور پیوسته موافقتنامه نمی تواند در اجرای این روش، شخصی را که مقیم قلمرو آن نیست مجبور کند که هرگونه صورت حساب یا پیشینه دیگر را برای بررسی ارائه کند یا اجازه دسترسی به آن را بدهد، مگر این که مقامات گمرکی با در نظر گرفتن مدت کافی مراتب را پیشتر به دولت متبوع آن شخص اطلاع داده و مخالفتی در این زمینه صورت نگرفته باشد. (ماده ۶ ، بند ۲ ماده ۶).

- شرایط ارزش ترکیبی

معیارهای زیر نباید در این ارزش گذاری به کار روند :

- ۱- قیمت فروش کالا در کشور واردکننده برای کالای تولید شده در چنین کشوری؛
- ۲- سیستمی که برای مقاصد گمرکی، از میان دو ارزش بدیل، قبول ارزش بالاتر را مقرر می دارد در حالی که باید ارزش کمتر مبنای محاسبه ارزش گمرکی باشد؛
- ۳- قیمت کالا در بازار داخلی کشور صادرکننده، زیرا ارزش گذاری بر این اساس مغایر با اصل مذکور در مقدمه موافقت نامه است که مقرر می دارد رویه های تعیین ارزش نباید برای مبارزه با دامپینگ مورد استفاده قرار گیرد؛
- ۴- هزینه تولید، جدای از آنچه در احتساب ارزش محاسباتی برای کالای یکسان یا همسان تعیین شده است، به این معنا که ارزش گذاری باید بر مبنای داده های موجود در کشور واردکننده صورت گیرد.
- ۵- قیمت کالا برای صدور به کشور سوم (کشور ی جدای از واردکننده). بنابراین دو بازار صادراتی همواره باید به طور جداگانه در نظر گرفته شوند و قیمت در یکی نباید ارزش گمرکی در کشور دیگر را کنترل کند؛
- ۶- کمیته ارزش گمرکی، مگر این که کشور در حال توسعه از این استثناء برخوردار باشد که استفاده از ارزش های کمیته را اجازه می دهد؛
- ۷- ارزش های دلخواه یا ساختگی، این ممنوعیت سیستم هایی را هدف دارد که ارزش های گمرکی خود را برپایه آن چه در عمل در بازار اتفاق می افتد و در قیمت های واقعی بازتاب داده

می شود، مبتنی نمی کنند. سرانجام به موجب این روش، در صورت درخواست واردکننده، ارزش گمرکی گزینش شده طبق مقررات بالا به شیوه نوشتاری به آگاهی او خواهد رسید.

- موارد برکنار شده و چالش اجرای موافقت نامه

• پرداخت های نامستقیم درگیر با کالای موضوع ارزش گذاری • تخفیف به ویژه ، تخفیف همراه با دیر کرد در انجام واردات ، تخفیف های نامتعارف • معاملات انحصاری از جمله مندرج نشدن کمیسیون های پرداختی درسیاهه خرید • معاملات واسطه ای از سوی واردکنندگان نامقیم یا میانجی فروش و چالش شناسایی و ردیابی هزینه های پرداختی از سوی آنان که همواره در کمیسیون های خرید درهم می شود و سیاهه خرید دگربار از سوی میانجی های فروش با ارزشی پایین تر از قیمت معاملات همسان صادر می شود • قیمت های انتقالی • هزینه تبلیغات و دیگر کارکرد ها که خریدار پس از خرید و پیش از ورود آن هزینه ها را می پردازد و در ارزش گمرکی کالا به شمار نمی آید. • مخارج کمک های فنی فروشنده که در ارزش گمرکی منظور نمی شود ، مشروط بر این که بتوان آن را از قیمت درواقع پرداختی یا قابل پرداخت برای کالاها متمایز ساخت و اسناد مربوط را ارائه داد • معاملات متضمن ترتیبات تامین مالی.

Note:

- GATT . General Agreement on Tariffs and Trade: 1947/ Convention on the Valuation of Goods for Customs Purposes/ Brussels Definition of value (BDV)/ Tokyo Round Valuation Code .

-WWW. Wco omd. org/ ie/ en/ about us/ fiche 5- ang. Pdf

-GATT, The Texts of the Tokyo Round Agreements. Geneva, August 1986.

-UNCTAD, Multilateral Trade Negotiations (Geneva: UNCTAD, 2004) .

-Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994/ Agreement on Customs Valuation.

-The transaction value is the price actually paid or payable for the goods when sold for export to Montenegro, adjusted in accordance with the provisions of Article 38 and 39 of the Customs Law. The price actually paid or payable is the total payment made or to be made by the buyer to or for the benefit of the seller for the imported goods, and includes all payments made as a condition of sale of the imported goods by the buyer to the seller, or by the buyer to a third party to satisfy an obligation of the seller.

The customs value of the imported goods is the transaction value of the goods being valued if all the conditions have been fulfilledThe primary basis for customs valuation

under the Agreement is “transaction value” as defined in Article 1. Article 1 defines transaction value as “the price actually paid or payable for the goods when sold for export to the country of importation

ارزش گذاری کالا در ایران

فصل دوم

ارزش کالای ورودی

ماده ۱۴ اگ^۱

ارزش گمرکی کالای ورودی در همه موارد عبارت است از ارزش بهای خرید کالا در مبدأ به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل (سیف) به اضافه سایر هزینه هائی که به آن کالا تا ورود به اولین دفتر گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا تعیین می شود و بر اساس برابری نرخ ارز اعلام شده توسط بانک مرکزی در روز اظهار است.

^۱ - قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ خ.

تبصره ۱- در تعیین ارزش گمرکی موارد ذیل (در صورت پرداخت) افزوده می شود :

الف- حقوق مالکیت معنوی.

ب- هزینه های طراحی و مهندسی در سایر کشورها.

پ- ظروف و محفظه ها

ت- مواد، قطعات و تجهیزات بکار رفته در تولید کالای وارده و تأمین شده توسط خریدار.

ث- هر بخش از عواید فروش مجدد و عواید واگذاری تعلق گرفته به فروشنده به طور مستقیم یا نا مستقیم.

تبصره ۲- چنانچه ارزش گمرکی کالای ورودی از قیمت مندرج در اسناد ارائه شده متمایز باشد، شامل هزینه ها یا موارد زیر نمی شود :

الف- هزینه ساختن ، نصب کردن ، سوار کردن ، نگهداری یا کمک فنی در مورد کالاهایی مانند دستگاه ها، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی پس از ورود آنها .

ب- هزینه حمل و نقل پس از ورود کالا

پ- هزینه سود متداول ناشی از تأمین مالی خرید کالای وارده توسط فروشنده یا شخص ثالث.

ت- هزینه اقدامات خریدار خارج از شرایط انجام معامله ، مانند فعالیت های بازاریابی برای کالا.

ث- حق تکثیر و تولید داخلی کالای وارده.

ج- ارزش یا هزینه اطلاعات و دستورالعمل های ضبط شده در نرم افزار یا روی حاملین اطلاعات مانند دیسکت، لوح فشرده و مشابه آن برای استفاده؛ در رایانه؛ در این موارد ارزش حامل خام محاسبه می شود.

تبصره- «اطلاعات و دستورالعمل ها» شامل ضبط های صدایی، سینمایی، ویدئویی، نرم افزارهای تجاری و همچنین «حاملین اطلاعات» شامل مدارهای مجتمع، نیمه هادی ها و وسایل مشابه از این حکم مستثنی است.

ماده ۱۵ ق اگ

هرگاه از طرف صاحب کالا سیاهه خرید به گمرک تسلیم نشده باشد یا ارزش مندرج در اسناد تسلیمی صاحب کالا به استناد دلایل و مدارک قابل قبول مورد پذیرش گمرک نباشد، ارزش کالا بر مبنای یکی از روش های ذیل تعیین می شود:

الف- سوابق ترخیص کالای مثل همزمان از همان کشور مبدأ.

ب- سوابق ترخیص کالای مشابه همزمان از همان کشور مبدأ.

پ- قیمت فروش همان کالا در بازار داخلی پس از تعدیل های لازم.

ت- ارزش محاسباتی بر مبنای عوامل متشکله.

ث- ارزش گذاری کالا بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود و با انعطاف در به کارگیری روش های فوق الذکر.

تبصره - رعایت تقدم و تأخر در به کارگیری روش های فوق الزامی است و فقط در صورت درخواست واردکننده، ترتیب کاربرد روش های سوم و چهارم قابل جابه جایی است. شرایط و مقررات اجرای این ماده در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین می شود.

ماده ۱۰ آق آگ^۱

در اجرای ماده (۱۵) قانون، اصطلاحات مورد استفاده در این مبحث در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

الف - کالای مثل: کالایی که از همه جهات از جمله خصوصیات فیزیکی (مادی)، کیفیت و شهرت با کالای اظهارشده ورودی یکسان باشد. تفاوت های جزئی در ظاهر مانند رنگ مانع از آن نیست که کالا به عنوان مثل تلقی نشود.

ب - کالای مشابه: کالایی که گرچه از همه جهات همانند نیست ولی خصوصیات و مواد تشکیل‌دهنده مشابهی دارد که آن را قادر می‌سازد عملکرد یکسانی را با کالای مورد نظر انجام دهد. کیفیت کالا، شهرت آن و وجود یک علامت (مارک) تجاری از جمله عوامل تعیین‌کننده در تشخیص کالای مشابه می‌باشد.

تبصره - در صورت عدم وجود کالای مثل یا مشابه تولیدشده توسط همان شخصی که کالای مورد نظر را تولید کرده است، کالاهای تولیدشده توسط سایر تولیدکنندگان از همان کشور مبدأ با شهرت یکسان ملاک خواهد بود.

پ - کالای همان نوع یا طبقه: کالایی که در گروه کالاهای تولیدی صنعت یا بخش صنعتی خاص قرار گرفته و کالای مثل یا مشابه را نیز در برمی‌گیرند.

ت - همزمان: زمانی که در آن مدت، قیمت فروش کالا در کشور مبدأ ثابت بوده است.

ث - سطح تجاری: مرحله‌ای از تجارت که خرید و فروش در آن سطح (تولیدکننده، واردکننده، عمده فروش و خرده‌فروش) انجام شده است.

^۱ - آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۱.

ج - نرم‌افزاهای تجاری : نرم‌افزاهایی که به صورت انبوه، تولید، بازاریابی و به بازار مصرف عرضه می‌گردند.

چ - افراد مرتبط: افرادی که ارتباط آنها به یکی از اشکال زیر باشد:

۱- کارمند یا مدیر امور تجاری یکدیگر باشند. ۲- از نظر قانون تجارت به عنوان شریک تجاری شناخته شوند. ۳- کارفرما و کارمند باشند. ۴- هر شخصی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم، کنترل یا مالکیت پنج درصد یا بیشتر از سهام یا حق رأی یا هر دو آنها را در اختیار داشته باشد. ۵- یکی از آنها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم دیگری را کنترل نماید. ۶- هر دو آنها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم توسط شخص سومی کنترل شوند. ۷- آنها عضوی از یک خانواده باشند.

تبصره - افرادی که از طریق تجاری با یکدیگر مرتبط هستند و یکی از آنها نماینده انحصاری، توزیع‌کننده انحصاری یا صاحب امتیاز انحصاری دیگری است، چنانچه مشمول ضوابط بند (چ) شوند، افراد مرتبط محسوب می‌شوند.

ماده ۱۱ آق آگ

ملاک ارزش گمرکی کالای ورودی طبق ماده (۱۴) قانون، قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای فروخته شده بین افراد غیرمرتبط جهت صدور به قلمرو گمرکی ایران است که براساس سیاهه خرید و سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا و طبق شرایط و ضوابط مقرر در ماده یادشده تعیین می‌شود. تبصره - در اظهار ارزش گمرکی کالای ورودی و رسیدگی‌های گمرک، هرگونه تعدیل در قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت باید برپایه اطلاعات عینی، قابل سنجش و مستند و با رعایت اصولی کلی پذیرفته شده حسابداری انجام گیرد.

ماده ۱۲ آ ق اگ

درخصوص کالایی که بدون ارایه سیاهه خرید به گمرک اظهار شود و یا ارزش مندرج در سیاهه خرید و سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا به نظر گمرک و به استناد دلایل و مدارک مستند و قابل قبول، نامتناسب باشد، گمرک باید ارزش کالا را طبق مواد (۱۳) تا (۱۷) تعیین نماید.

ماده ۱۳ آ ق اگ

هرگاه ارزش گمرکی کالای اظهارشده ورودی طبق ماده (۱۵) قانون و ماده (۱۱) قبول نشود، ارزش آن براساس ارزش گمرکی کالای مثل و ساخت همان کشور مبدأ که همزمان با تاریخ خرید (پروفرم) کالای یادشده برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است، تعیین خواهد شد. تبصره - در مواردی که واردات کالا معاف از ثبت سفارش باشد، تاریخ فاکتور (سیاهه خرید) ملاک مقایسه برای بررسی شرایط همزمانی خواهد بود.

ماده ۱۴ آ ق اگ

در خصوص ارزش گمرکی کالایی که نتوان براساس مواد (۱۱) و (۱۳) تعیین نمود، ارزش آن براساس ارزش گمرکی کالای مشابه و ساخت همان کشور مبدأ که همزمان با تاریخ خرید (پروفرم) کالای یاد شده برای صدور به قلمرو گمرکی فروخته شده و مورد قبول گمرک قرار گرفته است، تعیین خواهد شد. تبصره - در اجرای مواد (۱۳) و (۱۴) شرایط و سطح تجارت و مقدار خرید باید مورد توجه قرار گرفته و بابت اختلافات احتمالی در شیوه و یا مسافت حمل کالاهای مثل یا مشابه در مقایسه با کالای مورد ارزش گذاری تعدیل لازم صورت گیرد.

ماده ۱۱۵ آق اگ

هرگاه براساس مواد (۱۱)، (۱۳) و (۱۴) نتوان ارزش گمرکی کالای ورودی را تعیین نمود، ارزش آن کالا در اجرای بند (پ) ماده (۱۵) قانون (ارزش تفریقی) به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - در صورت دسترسی به سوابق فروش داخلی واردکننده، براساس قیمت فروش هر واحد کالای وارده به همان حالت و وضعیت ورود در بازار داخلی که همزمان با کالای مورد ارزش‌گذاری به صورت عمده‌فروشی (با اولویت بیشترین مقدار) به افراد غیرمرتبط با فروشنده فروخته می‌شود (قیمت عمده‌فروشی واردکننده)، با کسر موارد زیر:

۱- سود و مخارج کلی معمول برای فروش آن نوع کالا از همان طبقه یا نوع (صنف یا گروه کالا) که طبق ضوابط قیمت‌گذاری مصوب سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به قیمت اضافه می‌شود.

۲- هزینه‌های متداول بعد از ترخیص کالا از قبیل کرایه حمل و بیمه.

۳- حقوق ورودی و سایر پرداختی‌هایی که به ورود یا فروش کالا تعلق گرفته است.

تبصره - در صورت عدم وجود سابقه فروش داخلی، همزمان به همان حالت و وضعیت ورود، ارزش براساس قیمت فروش کالای وارده مثل یا مشابه آن در نزدیکترین تاریخ پس از ورود کالای مورد ارزش‌گذاری و حداکثر به فاصله نود روز از تاریخ ورود کالا، تعیین خواهد شد.

ب - در صورت عدم وجود سابقه فروش داخلی توسط واردکننده، ارزش گمرکی براساس قیمت عمده‌فروشی (توزیع‌کننده‌ها و بنکداران) کالای وارده، مثل یا مشابه

آن و یا خرده‌فروشی و پس از کسر سود معمول برای فروش آن نوع کالا و با توجه به سطح تجاری، مبنای قیمت عمده‌فروشی واردکننده قرار می‌گیرد و پس از کسر موارد مندرج در بند (الف) تعیین خواهد شد. ضرایب و درصد‌های سود عمده‌فروشی و خرده‌فروشی کالاها براساس مصوبات کمیسیون هیئت عالی نظارت، موضوع ماده (۱۰) قانون نظام صنفی کشور - مصوب ۱۳۸۲ - تعیین خواهد شد.

پ - چنانچه کالای وارده یا مثل یا مشابه آن به همان وضعیت ورود به فروش نرسد، ارزش براساس قیمتی که پس از پردازش (ساخت، تکمیل، فرآوری، بسته‌بندی و تعمیر)، به صورت عمده‌فروشی (با اولویت بیشترین مقدار) به اشخاص غیرمرتبط فروخته می‌شود، پس از کسر ارزش افزوده بابت پردازش و کسر موارد مندرج در بند (الف) تعیین خواهد شد.

ماده ۱۶ آق اگ

ارزش کالایی را که نمی‌توان براساس مواد (۱۱) و (۱۳) تا (۱۵) تعیین نمود، ارزش آن با توجه به بند (ت) ماده (۱۵) قانون (ارزش محاسباتی) از جمع موارد زیر تعیین خواهد شد:

۱- ارزش مواد و هزینه‌های ساخت یا پردازش که در تولید یا ساخت کالا در کشور مبدأ بکار رفته است.

۲- سود و مخارج کلی (هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم مربوط به تولید و فروش کالای مورد ارزش‌گذاری که در بند (۱) منظور نشده است) که صادرکننده در قیمت فروش کالا در کشور مبدأ منظور نموده است.

سایر هزینه‌هایی که طبق ماده (۱۴) قانون باید به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت افزوده شود.

تبصره - گمرک ایران می‌تواند در اجرای این ماده، تفاهم‌نامه تبادل اطلاعات گمرکی با گمرک‌های کشورهای طرف معامله با ایران منعقد نماید.

ماده ۱۷ آق آگ

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارده را طبق مواد (۱۱) و (۱۳) تا (۱۶) تعیین کرد، ارزش گمرکی آن براساس بند (ث) ماده (۱۵) قانون بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود و با انعطاف در بکارگیری مقررات مواد یادشده در موارد زیر تعیین خواهد شد.

۱- روش‌های انعطافی مواد (۱۳) و (۱۴) عبارتند از:

الف- شرط همزمانی یا نزدیک بودن زمان صدور کالای مثل یا مشابه می‌تواند با انعطاف‌پذیری به کار برده شود.

ب - کالای وارد شده مثل یا مشابهی که در کشوری غیر از کشور تولیدکننده تولید شده می‌تواند مبنای ارزش‌گذاری گمرکی قرار گیرد.

پ - ارزش گمرکی کالاهای وارد شده مثل یا مشابهی که قبلاً مطابق مقررات مواد (۱۵) و (۱۶) تعیین شده‌اند، می‌تواند استفاده شود.

۲- روش‌های انعطافی ماده (۱۵) عبارتند از:

الف - این شرط که کالاها به همان وضعی که وارد شده‌اند فروخته خواهند شد، می‌تواند با انعطاف‌پذیری به کار برده شود.

ب - شرط فروش پیش از انقضای نود روز می‌تواند به نحو انعطاف‌پذیری به کار برده شود.

۳- در صورتی که قیمت فروش کالا در بازار داخلی کشور تولیدکننده یا در بازار سایر کشورها یا فروشگاه‌های برخط (on line) مبنای تعیین ارزش قرار گیرد، با

کسر سود بیست درصد از روی فهرست قیمت عمده‌فروشی و کسر سود چهل درصد از روی فهرست خرده‌فروشی و مالیات و عوارض متعلقه در کشور فروشنده مبنای تعیین ارزش خواهد بود.

در مواردی که ارزش براساس قیمت‌های صادراتی و یا از روی فهرست قیمت‌های کشور مبدأ منهای تخفیف یا جوایز صادراتی عادلانه یا بازپرداخت‌های مالیاتی و گمرکی تعیین می‌شود فهرست مورد استناد باید مستقیماً از طرف سازندگان کالا صادر و جنبه عمومی داشته باشد و صحت مندرجات آن به وسیله مقامات صلاحیت دار کشور مبدأ (اتاق بازرگانی) و رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدأ (در صورت حضور) و یا وزارت امور اقتصادی و دارایی کشور مبدأ گواهی و از طرف مأموران کنسولی دولت ایران یا دفتر اسناد رسمی محل تصدیق امضاء شده باشد.

تبصره ۱- ارزش خودرو، ماشین‌آلات راهسازی، جرثقیل، لیفتراک، کمباین و تراکتور و ماشین‌آلات مشابه براساس قیمت‌های صادراتی کشور مبدأ تعیین می‌شود. این فهرست‌ها هر سال پس از استعلام کتبی از نمایندگی مربوط و مقایسه با قیمت‌های جهانی همان کالا یا مشابه آن توسط کار گروه موضوع تبصره (۶) ماده واحده قانون چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات انواع خودرو و ماشین‌آلات راهسازی وارداتی و ساخت داخل و قطعات آنها - مصوب ۱۳۷۱- یا گمرک ایران برای مواردی که مشمول قانون یادشده نمی‌باشند، حسب مورد بررسی، تعیین ارزش و منتشر خواهد شد.

تبصره ۲- ارزش گمرکی براساس روش‌های زیر تعیین نمی‌شود:

الف - قیمت فروش کالاهای مثل و مشابه تولیدشده در داخل کشور.

ب - ارزش های غیر واقعی و فاقد مستندات.

ماده ۱۸ آق آگ

در موارد زیر ارزش گمرکی مندرج در سیاهه خرید و یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا، قابل پذیرش نخواهد بود:

الف- هرگونه قید و محدودیتی در حق تصرف یا استفاده از کالا برای خریدار وجود داشته باشد، مگر محدودیت‌های قانونی از جمله محدودیت جغرافیایی و محدودیت‌های وضع شده به وسیله دولت یا آنهایی که در قیمت کالا اثری ندارند. ب - فروش یا قیمت کالا تابع شرایط یا ملاحظاتی باشد که نتوان ارزش کالای وارده را تعیین کرد.

پ - بخشی از وجوه حاصله از فروش مجدد یا واگذاری یا استفاده بعدی به وسیله خریدار، به طور مستقیم یا غیرمستقیم عاید فروشنده شود، مگر آنکه طبق بند (ث) تبصره (۱) ماده (۱۴) قانون، تعدیل لازم انجام شود.

ت - خریدار و فروشنده با یکدیگر به مفهوم بند (ج) ماده (۱۰) مرتبط باشند. تبصره ۱- اگر گمرک بر مبنای اطلاعات ارائه شده توسط واردکننده یا به هر طریق دیگر دلایلی در مورد تأثیر ارتباط خریدار و فروشنده بر قیمت در دست دارد، باید دلایل خود را با رعایت ماده (۲۳) به اطلاع واردکننده رسانیده و یک فرصت سی‌روزه برای پاسخگویی به او بدهد. چنانچه واردکننده ثابت کند که ارزش‌گذاری او به یکی از روشهای زیر نزدیک بوده و همزمان نیز است، قابل پذیرش خواهد بود:

۱- قیمت فروش کالای مثل یا مشابه برای صدور به قلمرو گمرکی به خریداران غیرمرتبط.

۲- ارزش گمرکی کالای مثل یا مشابهی که برطبق مقررات ماده (۱۵) (تفریقی) قبلاً تعیین شده باشد.

۳- ارزش گمرکی کالای مثل یا مشابهی که برطبق مقررات ماده (۱۶) (محاسباتی) قبلاً تعیین شده باشد.

تبصره ۲- ارزش های مندرج در تبصره (۱) باید بنا به درخواست واردکننده و صرفاً به منظور مقایسه استفاده شود و درخصوص کاربرد و مقایسه ارزش های یادشده (یا ارزش کالاهای مورد اختلاف) باید به تفاوت های مربوط به سطوح تجاری و مقداری، عناصر مذکور در ماده (۱۴) قانون و هزینه های تقبل شده فروشنده در فروش هایی که فروشنده و خریدار با یکدیگر مرتبط نیستند و هزینه های تقبل نشده توسط فروشنده در فروش هایی که فروشنده و خریدار با یکدیگر مرتبطند، توجه لازم به عمل آید.

ماده ۱۹ آق اگ

گمرک می تواند در بررسی ارزش معاملاتی کالاهایی که دائماً تغییر قیمت می یابد (بورسی)، از منابع معتبر بین المللی (منابع اطلاعاتی) و بازارهای بین المللی استفاده و بر مبنای آن ارزش گمرکی را تعیین نماید.

ماده ۲۰ آق اگ

واردکنندگان در صورت درخواست کتبی می توانند توسط گمرک در جریان چگونگی تعیین ارزش کالاهای وارداتی خود قرار گیرند.

ماده ۲۱ آق اگ

گمرک ایران مجاز است در بررسی ارزش گمرکی (به صورت مکمل) از خدمات شرکت‌های بازرسی و فنی بین‌المللی ذی‌صلاح و طرف قرارداد با پرداخت هزینه کارشناسی و بازرسی استفاده نماید.

ماده ۲۳ آق اگ

ارزش کالاهای ورودی و صدوری تعیین شده از طرف گمرک ظرف سی روز از تعیین ارزش در گمرک اجرایی یا ابلاغ کتبی توسط گمرک ایران قابل اعتراض بوده و رسیدگی به اعتراض بعد از این مهلت با رعایت مهلت ماده (۱۳۵) قانون، در صلاحیت مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی می‌باشد.

ارزش کالای صدوری

ماده ۱۶ ق اگ

ارزش گمرکی کالای صدوری، عبارت است از قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربری و حمل و نقل و سایر هزینه‌هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکی تعلق می‌گیرد و از روی سیاهه و اسناد تسلیمی صادر کننده تعیین می‌گردد. در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلایل مستند، گمرک ارزش کالای صدوری را با استعلام از مراجع ذیربط و بر اساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه‌هایی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می‌گیرد تعیین می‌نماید.

تبصره - تشخیص نامتناسب بودن ارزش گمرکی مانع از صدور کالا نیست و گمرک می‌تواند با اخذ تعهد رسیدگی به ارزش را به بعد از صدور موکول نماید.

مگر در مواردی که صادرات کالا منوط به پرداخت عوارض صادراتی بر مبنای ارزش کالا باشد.

ماده ۲۲ آق اگ

در اجرای ماده (۱۶) قانون در صورت عدم ارایه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلایل مستند، گمرک ارزش کالای صدوری را با استعلام از مراجع ذی ربط و براساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه‌هایی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می‌گیرد و پس از کسر مالیاتها و عوارض فروش تعیین خواهد نمود.

تبصره ۱- هزینه‌های متعلقه به کالا بعد از خروج از قلمرو گمرکی از قبیل کرایه حمل و بیمه باربری، جزء ارزش گمرکی کالای صدوری نمی‌باشد.

تبصره ۲- گمرک ایران می‌تواند به منظور تعیین ارزش کالای صادراتی، کارگروهی متشکل از نمایندگان گمرک ایران و دستگاههای ذی ربط شامل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه تجارت و وزارتخانه ذی ربط تشکیل دهد.

تبصره ۳- در مواردی که صادرات کالا منوط به پرداخت عوارض صادراتی بر مبنای ارزش باشد، صادرکننده می‌تواند عوارض صادراتی متعلقه احتمالی را مطابق نظر گمرک به صورت تضمین تودیع و به صدور کالا اقدام نماید.

قواعد مبدأ

ماده ۱۷ ق اگ

«کشور مبدأ کالا» کشوری است که کالا در آن تولید یا ساخته شده و به منظور اعمال اهداف تعرفه ای گمرکی، محدودیت های مقداری یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت در آن، به کار گرفته می شود. قواعد مبدأ بر اساس ضوابط سازمان تجارت جهانی و مورد تأیید شورای همکاری گمرکی در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می گردد.

تبصره- مرجع صدور گواهی مبدأ در ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران^۱ است.

ماده ۲۴ آق اگ

کالایی که تماماً در یک کشور تولید شده، همان کشور را باید مبدأ آن کالا محسوب نمود. فقط موارد زیر به عنوان کالایی که تماماً در یک کشور تولید شده، در نظر گرفته خواهد شد:

الف - محصولات معدنی که از خاک، آب های سرزمینی یا از بستر دریای همان کشور استخراج می شوند.

ب - محصولات نباتی که در همان کشور برداشت می شوند.

پ - حیوانات زنده ای که در همان کشور به دنیا آمده و در همانجا پرورش داده می شوند.

ت - محصولاتی که از حیوانات زنده در همان کشور به دست می آیند.

ث - محصولاتی که از صیادی یا ماهیگیری در همان کشور به دست می آیند.

ج - محصولاتی که از صیادی در دریا یا سایر محصولاتی که از دریا به وسیله کشتی های همان کشور به دست می آیند.

^۱ - اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران- م

چ - محصولات^۱ که از کارخانه‌های مستقر بر روی عرشه کشتی‌های همان کشور منحصرأ از محصولات بند (ج) به دست می‌آید.

ح - محصولات^۱ که از دریا یا اعماق آن در خارج از آبهای سرزمینی همان کشور استخراج می‌شود، به شرط اینکه همان کشور حق انحصاری در آن آبها یا اعماق آن را داشته باشد.

خ - قراضه و ضایعات حاصل از عملیات ساخت یا پردازش و اشیای مستعمل که در همان کشور جمع‌آوری شده و فقط مناسب برای بازیافت مواد خام باشند.

د - کالاهایی که در همان کشور منحصرأ از محصولات اشاره شده در بندهای (الف) تا (خ) تولید شوند.

ماده ۲۵ آق آگ

وقتی دو یا چند کشور در تولید کالا دخالت دارند (یعنی کالایی که تماماً در یک کشور تولید نشده)، مبدأ آن کالا براساس « ضابطه تغییر اساسی » تعیین خواهد شد. تبصره - « ضابطه تغییر اساسی » ضابطه‌ای است که براساس آن کشور مبدأ کالا تعیین می‌شود، کشوری که در آن آخرین عملیات اساسی پردازش یا ساخت انجام شده، به نحوی که این عملیات اساسی موجب پیدایش صفت و خاصیت اصلی کالای نهایی می‌شود.

ماده ۲۶ آق آگ

در بکارگیری « ضابطه تغییر اساسی »، گمرک از قواعد هماهنگ مبدأ تدوین شده توسط شورای همکاری گمرکی استفاده خواهد نمود.

ماده ۲۷ آق آگ

^۱ - محصولات^۱ - م

در اجرای آیین‌نامه یا توافقات بین‌المللی، وقتی که «ضابطه تغییر اساسی» بر مبنای شرط درصدی از ارزش تعیین می‌شود، ارزش‌ها باید طبق موازین زیر منظور گردد:

الف - برای مواد وارداتی، ارزشی که براساس آن به هنگام ورود، حقوق ورودی وصول می‌شود و چنانچه این مواد مبدأ مشخصی نداشته باشند، براساس اولین قیمت قابل اثبات پرداخت شده در قلمرو گمرکی کشوری که آن مواد ساخته شده است.

ب - برای کالاهای تولید شده در داخل، براساس قیمت صادراتی آن کالا طبق ماده (۱۶) قانون.

ماده ۲۸ آ ق ا گ

عملیاتی که نقشی در پیدایش صفت یا خاصیت اصلی کالاها ندارند یا نقش اندکی دارند و به خصوص عملیاتی که محدود به یک یا چند از موارد زیر باشد، به عنوان عملیات اساسی پردازش یا ساخت تلقی نخواهند شد :

الف - عملیاتی که برای حفظ کالا در جریان حمل یا انبار کردن لازم است.

ب- عملیاتی که در بهبود بسته‌بندی یا کیفیت ارایه به بازار کالا یا عملیاتی که برای آماده کردن کالا برای ارسال از قبیل بسته‌بندی مجدد و درجه‌بندی دخالت دارند.

پ - سرهم کردن ساده اجزای محصولات به منظور تشکیل یک محصول کامل.

ت - از هم جداسازی مجموعه‌ها.

ث - مخلوط کردن کالاهای دارای مبدأهای مختلف، به شرط اینکه صفت اصلی محصول به دست آمده از اختلاط، اساساً مغایر با مشخصات کالاهایی که با یکدیگر مخلوط شده‌اند، نباشد.

ج - ذبح حیوانات.

ماده ۲۹ آ ق اگ

ملزومات، لوازم یدکی، ابزارآلات برای استفاده با ماشین، وسایل، دستگاه‌ها یا وسایل نقلیه، دارای همان مبدأ ماشین، وسایل، دستگاه‌ها یا وسایل نقلیه خواهد بود، به شرط این که به همراه آنها وارد و معمولاً با آنها فروخته شده و از نظر تعداد نیز متناسب با آنها باشد.

ماده ۳۰ آ ق اگ

مبدأ لوازم بسته‌بندی همان مبدأ کالای درون آن می‌باشد، به استثنای مواردی که طبق قاعده (۵) سیستم هماهنگ شده یا مقررات این آیین‌نامه لوازم بسته‌بندی باید جداگانه طبقه‌بندی شود.

ماده ۳۱ آ ق اگ

در تعیین مبدأ کالا، مبدأ عواملی از قبیل نیروی برق، ماشین‌آلات یا ابزارآلاتی که در ساخت یا پردازش کالا مورد استفاده قرار گرفته منظور نمی‌شود و تأثیری در تعیین مبدأ کالا ندارد.

ماده ۳۲ آ ق اگ

تغییرات در قواعد مبدأ یا رویه‌های بکارگیری آن، در مواردی که باعث محدودیت یا مؤثر در افزایش حقوق ورودی باشد، شامل کالای موجود در اماکن گمرکی نمی‌گردد.

گواهی اسنادی مبدا و کنترل آن

ماده ۳۳ آ ق اگ

اصطلاحات مورد استفاده در این مبحث در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

الف - اظهارنامه مبدأ: بیان مبدأ کالای صادراتی در سیاهه یا هر سند دیگر مربوط به کالا که سازنده، تولیدکننده، عرضه کننده، صادرکننده یا اشخاص صلاحیت دار دیگر ارایه می دهند.

ب- اظهارنامه مبدأ گواهی شده: اظهارنامه مبدأ که به وسیله گمرک صادرکننده کالا گواهی شده است.

پ - گواهی مبدأ: سند مخصوص شناسایی کالا که در آن مقام یا مؤسسه صلاحیت دار، گواهی می کند که کالای موضوع گواهی نامه دارای مبدأ کشور معینی است.

ت - گواهی اسنادی مبدأ: اظهارنامه مبدأ، اظهارنامه مبدأ گواهی شده و گواهی مبدأ.

ماده ۳۴ آ ق اگ

گواهی مبدأ در مواقع لزوم برای اعمال تعرفه های ترجیحی، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی اتخاذ شده یک جانبه یا تحت موافقت نامه های دو یا چند جانبه یا اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلیل مسایل بهداشتی یا عمومی مطالبه خواهد شد.

ماده ۳۵ آ ق اگ

در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدأ تردید یا ظن تخلف داشته باشد، می تواند از مقامات صلاحیت دار کشور صادرکننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات، تایید گواهی اسنادی مبدأ را مطالبه نماید. گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیت دار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدأ به شرط رعایت عمل متقابل، پاسخ دهد.

ماده ۳۶ آ ق اگ

فرم (برگه) گواهی مبدأ، نحوه تکمیل، اسناد مورد لزوم برای صدور و کنترل صحت آن، منطبق با شکل و رویه‌های پذیرفته شده بین‌المللی خواهد بود.

ماده ۳۷ آق اگ

در مواقعی که کالایی با مبدأ کشور معینی از طریق کشور ثالث صادر می‌شود، گواهی مبدأ صادره توسط مقامات صالح کشور ثالث براساس گواهی کشور مبدأ قابل قبول می‌باشد.

یادداشت فصل دوم

- قواعد مبدا^۱

تعریف و اهمیت قواعد مبدا: قواعد مبدا مجموعه ضوابط و معیارهایی هستند که برای تعیین مبدا ساخت یا تولید کالا مورد استفاده قرار می‌گیرد. قواعد مبدا برای اجرای تدابیر و اقدامات ویژه کشوری در زمینه تجارت و همچنین جمع‌آوری آمارهای اقتصادی و بازاریابی یک محصول جنبه اساسی دارد. این قواعد در زمره ابزارهای سیاست تجاری هستند که مهم‌ترین وظیفه آن تضمین این امر است که سیاست‌های ترجیحی یا تدابیر و اقدامات محدود کننده تنها به کشورهای هدف اختصاص یابد. به مجرد این که مبدا محصولی شناخته شود، کشور واردکننده می‌تواند ترجیحات یا محدودیت‌های تجاری خاص را اعمال کند، مانند ورود بدون پرداخت حقوق و عوارض کالایی که مبدا آن‌ها منطقه تجارت آزاد (Free trade area . FTA) است یا وضع محدودیت‌های مقداری در مورد کالاهایی با مبدا یک کشور مشمول سهمیه و یا همین‌طور اعمال عوارض ضد دامپینگ در مورد کالاهای یک شرکت مشخص که مبدا آن، کشور هدف است.

در بسیاری از کشورهای در حال توسعه الزامات قواعد مبدا، پیچیده و گاه در مواردی چالش‌خیز است. در هر حال، گوناگونی در مقررات مبدا می‌تواند به مشکلات جدی در زمینه دسترسی به بازار منجر شود. افزون بر این بسیاری از این کشورها زیر رسایی منفی دگرگونی‌های قواعد مبدا در کشورهای توسعه یافته، به ویژه در حوزه محصولات کشاورزی و پوشاک و منسوجات قرار داشته‌اند. بنابراین کشورهای مذکور نفعی اساسی در هماهنگ‌سازی قواعد مبدا دارند.

از لحاظ کشورهای در حال توسعه، چالش در اجرای قواعد مبدا که بیشترین خواهد درصد بالایی از ارزش کالا از طریق پردازش در کشور صادرکننده اضافه گردد، و همچنین محدودیت‌های

^۱ - Rules of origin.

جاری و مورد عمل (مانند سهمیه های تعرفه ای) سبب شدند که صادرکننده آن نتوانند از مزیت های نظام عمومی ترجیحات (GSP) استفاده چندانی بنمایند.

- دسته بندی قواعد مبدا

۱- قواعد مبدا نا ترجیحی (Non - preferential rules of origin)

۲- قواعد مبدا ترجیحی (Preferential rules of origin)

قواعد مبدا نا ترجیحی به عنوان وسیله ای برای تعیین مبدا کالا در چارچوب ابزارهای سیاست تجاری سازمان جهانی تجارت، در مورد تجارت مبتنی بر اصل دولت کامله الوداد (Most Favored Nation) اعمال می شود، مانند ترتیبات و روش های درگیر با عوارض دامپینگ ستیز، محدودیت های مقداری در موافقت نامه پوشاک و منسوجات و سهمیه هایی که ترتیبات ترجیحی را پوشش نمی دهند.

قواعد مبدا ترجیحی در چارچوب رژیم های تعرفه ترجیحی مانند قواعد مبدا ترجیحی در چارچوب رژیم های تعرفه ترجیحی مانند (GSP¹) مناطق تجارت آزاد، و گروه بندی های اقتصادی منطقه ای اعمال می گردد. هدف از قواعد مبدا ترجیحی اعطای رفتار ترجیحی، مانند حقوق و عوارض ترجیحی، سهمیه های ویژه و مواردی از این دست به کالاهای وارداتی است.

دسته بندی قواعد مبدا ترجیحی

• قراردادی (Contractual) • داوطلبانه (خودخواسته / Autonomous).

قواعد مبدا قراردادی بیشتر برگرفته از گفتمان های دو جانبه به منظور آراست الگوهای بازرگانی طرف های متعاهد و جلوگیری از دست آورد امتیاز کشورهای سوم از موافقت نامه آنان است. این مقررات برای نمونه در جابجایی کالا از یک وسیله نقلیه به به وسیله نقلیه دیگر (Trans-shipment) در چارچوب این گونه موافقت نامه ها کاربرد دارد. قواعد مبدا خودخواسته که بیشتر در قواعد مبدا ترجیحی (P G) دیده می شود، در اعلامیه عمومی پیوست به موافقت نامه قواعد مبدا سازمان جهانی تجارت شناسایی شده.

نظام عمومی ترجیحات و قواعد مبدا

¹ - GSP. Generalised Scheme of Preferences.

باتصویب قطعنامه (شماره ۲۱ مورخ ۲۶ مارس ۱۹۶۸) در نشست دوم کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (آنکتاد) زیر نام «ورود آزادانه یا ترجیحی کالاهاى صادراتى ساخته و نیم ساخته کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته»، کشورهای در حال توسعه امکان یافتند مقادیر زیادی از کالاهاى ساخته و نیمه ساخته، همچنین فرآورده های کشاورزی خود را با شرایط ترجیحی به کشورهای صنعتی صادرکنند. به موجب همین قطعنامه حقوق گمرکی برگرفته ها و فرآورده های یاد شده ورودی کاهش یافته یا برداشته شدند.

بنابراین، آگاهی از «ترجیحات تعرفه ای» برای صادرکنندگان به هنگام ارائه پیشنهاد و بستن قرارداد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. شرط بایسته ورود به حوزه کشورهای دهنده ترجیحات با نرخ های حقوق و عوارض (GSP) آن است که مبدا کالا در کشور دریافت کننده ترجیحات بر پایه قواعد مبدا مقرر از سوی کشور واردکننده باشد.

هدف های قاعده کلی:

۱- جلوگیری یا تحدید احتمالی، یا کاستی و سست کردن نظام تعرفه گمرکی کشور دهنده ترجیح (انحراف تجارت - Deflection of trade). بنابراین چنانچه ترجیحات به کالاهاى کشور سوم داده شود تنها به این دلیل که کالاها از کشور دریافت کننده ترجیحات، ترازیت شده یا تنها به شیوه نمادین در این کشور پردازش گردیده است می تواند مساله ساز باشد. تمام کشورهای ترجیح دهنده براین الزام تاکید دارند که تمام کالاهاى برخوردار از ترجیحات در کشور دریافت کننده ترجیحات ساخته شوند و یا در صورتی که از مواد وارداتی از دیگر کشورها ساخته می شوند، در کشور دریافت کننده ترجیحات که اقدام به صدور کالا می کند، تغییر اساسی (Substantial transformation) پیدا کرده باشند.

۲- تشویق ساخت واقعی در کشورهای دریافت کننده ترجیحات به گونه ای که صادرات آن ها و در نتیجه درآمد ارزی این کشورها افزایش یابد و به این ترتیب به جریان صنعتی شدن و اشتغال آن ها کمک گردد.

گر چه مبدا کالا باید تنها در یک کشور دریافت کننده ترجیحات باشد، برخی از کشورهای ترجیح دهنده، جمع کردن - متراکم کردن مواد عرضه شده از سوی دیگر کشورهای دریافت کننده ترجیحات را در محدوده زیر گروه های منطقه ای اجازه داده اند. افزون براین در بعضی از نظام های مبدا مواد عرضه شده از سوی کشور دهنده ترجیحات می تواند در یک کشور دریافت کننده

ترجیحات برای ساخت یک فرآورده بکار رود که درپسین به همین کشور عرضه کننده صادر می گردد. این ترتیبات در قالب مفهوم استفاده از محتوای متعلق به کشور اعطاء کننده (Donor country content) قرار می گیرد.

- حقوق مالکیت معنوی یا فکری

- در بند ب ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی، به حق مالکیت فکری، نشان بازرگانی ثبت شده دارای حق مالکیت معنوی (Brand) اشاره نشده و تنها به نام واژه (mark) بسنده گردیده.

قانون بازرگانی الکترونیک (مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷)، فصل سوم علائم تجاری (Trade Names) ماده ۶۶- به منظور حمایت از حقوق مصرف کنندگان و تشویق رقابت های مشروع در بستر مبادلات الکترونیکی استفاده از علائم تجاری به صورت نام دامنه (Domain Name) و یا هرنوع نمایش برخط (Online) علائم تجاری که موجب فریب یا مشتبه شدن طرف به اصالت کالا و خدمات شود ممنوع و متخلف به مجازات مقرر در این قانون خواهد رسید."

- افراد مرتبط در ارزش گذاری کالا

- در بند چ ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی بدون اشاره به ماده ۱۵ و ۱۶ همان آیین نامه، به « افراد مرتبط» اشاره شده، شایسته بود به «اشخاص» اشاره می شد، زیرا در بند های س/ش- ماده ۱ قانون امورگمرکی، نام واژگان «شخص حقوقی» برای شرکت حمل و نقل بین المللی و «شخص» برای صاحب کالای بازرگانی، به کار رفته. ن گ به قانون تجارت مواد ۱-۶۰۰ مصوب ۱۳۱۳ / ۲ / ۱۳۱۱ و موافقتنامه موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT 1994). در ردیف ۲ بند چ آیین نامه، به شریک تجاری بر پایه قانون تجارت اشاره شده بدون مشخص ساختن کشور صادر کننده، کشور ورودی یا دیگر کشورهای فراروگر کالا، هرچند در ماده (۱) اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی عمومی تعرفه و تجارت سازمان جهانی تجارت کنونی نیز تنها به به تشخیص قانونی بودن شراکت اشاره شده بدون نام کشور و سرزمین وابسته به فرایند فروش / (they are legally recognized b) partners in business. / در ردیف ۷ بند چ آیین نامه نیز گزاره آنها عضوی از یک خانواده باشند اشاره شده در حالی که بر پایه متن موافقتنامه آنها باید پیوسته (عضو) همان خانواده باشند.

- ارزش معاملاتی پرداخت شده یا قابل پرداخت

- ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی: مفاده این ماده برگرفته از ماده ۲ اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی عمومی تعرفه و تجارت (GATT 1994) سازمان بازرگانی جهانی کنونی (Article VII: Valuation for Customs Purposes) است، که در آن به گزاره بسیار پرکارکرد و چالش خیز ارزش معاملاتی (transaction value) اشاره شده .

چالش دیگر گزاره مجرد و انتزاعی « ارزش گمرکی کالای ورودی باید ارزش معاملاتی که به درستی ارزش پرداخت شده یا قابل پرداخت باشد» است ، این گزاره جدای از یادداشت های توضیحی ماده ۱ موافقت نامه زیر نام «Note to Article 1» و یادداشت های زیرنویس نگارنده در نوشتار پیشین قانون امور گمرکی ، نه در قانون مصوب ۱۳۹۰ و نه در این آیین نامه بازشناسی نشده ، برای آن سنجه و شاخص روشن و قانونمند بیان نشده، که آیا سخن بر پایه ارزش راستین کالا است یا ارزش مجازی و چگونه ؟ این ارزش های دوگانه آن چنان چیزی هست که هست یا آنچه چیزی است که باید باشد؟

- ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی: مفاده این ماده برگرفته از ماده ۲ اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی پیش گفته است . / واژه آیین نامه از قلم افتاده / در ماده ۱۵ قانون گزاره " هرگاه ... ارزش مندرج در اسناد تسلیمی مورد پذیرش گمرک نباشد..... " قید شده ، در ماده ۱۲ آیین نامه نیز نام واژه نامتناسب بکاررفته، و به مواد ۱۳ تا ۱۷ اشاره شده ، گزاره « نا متناسب تشخیص داده شود» درست است . / در بخش پایانی گزاره ماده ۱۳ آیین نامه، گزاره پرکارکرد « با رعایت ضوابط تعدیل موضوع ماده ۱۴ قانون» همچون حقوق مالکیت فکری ، هزینه های طراحی و مهندسی در سایر کشورها و... درج نشده ! (م)

- همزمانی در ارزش گذاری کالا

- ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی: مفاده این ماده برگرفته از ماده ۳ اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT) است. جدای از اشاره تبصره ماده ۱۵ به نزدیکترین تاریخ پس از ورود کالای و اشاره بند الف ۱ ماده ۱۷ آیین نامه اجرایی که در آن به انعطاف پذیری شرط همزمانی یا نزدیک بودن زمان صدور کالای یکسان (مثل / identical) یا همسان (مشابه / similar) اشاره شده ، این ماده تنها به واژه «همزمان» اشاره داشته و در باره گزاره « نزدیک به یا پیرامون تاریخ ورود» خاموش است. ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی: مفاد این ماده، برگرفته از ماده ۵ اجرای ماده هفتم

موافقتنامه عمومی پیش گفته است، این ماده نیز در باره گزاره « نزدیک به تاریخ ورود»، خاموش است. (م)

- بند الف ۱ ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی: این بند برگرفته از بند ۴ الف ماده ۵ موافقتنامه پیش گفته است که در آن به حقوق گمرکی (درایران به حقوق ورودی تغییر یافته)، و دیگر سرانه های (مالیات) ملی در کشور ورودی اشاره شده، با این حال در آیین نامه اجرایی، به گزاره « ضوابط قیمت گذاری مصوب سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان» اشاره شده.

- قانون نظام صنفی کشور مصوب ۲۴ اسفند ۱۳۸۲

"ماده ۱۰ - کمیسیون نظارت: کمیسیونی است که به منظور برقراری ارتباط و ایجاد هماهنگی بین اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی با سازمانها و دستگاههای دولتی در راستای وظایف و اختیارات آنها و همچنین نظارت بر اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی هر شهرستان تشکیل می‌شود."

- ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی: قانون امور گمرکی ماده ۱۵-ت- "ارزش محاسباتی بر مبنای عوامل متشکله درست است."

- ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی: جدای از اشاره تبصره ماده ۱۵ قانون، و تبصره ۲ ماده ۱۸ پیشنهادی کارگروه دست اندر کار آیین نامه (نسخه ۱۳۹۰/۱۲/۲۴)، در این ماده به دارا بودن حق گزینش اظهار کننده ارزش در اجرای روش های گزینش ارزش بر اساس بند پ و ت ماده ۱۵ قانون (ماده ۱۵ و ۱۶ و آئین نامه اجرایی) که بر پایه درخواست واردکننده قابل جابجایی است، اشاره نشده، هرچند این امتیاز در ماده ۴ اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی پیش گفته به درستی به واردکننده داده شده است.

- ماده ۱۷ آیین نامه اجرایی: در این ماده برای گزینش ارزش به پایگاه قانونی هزینه های برگرفته از بهره یوزانس (usance rate)، بهره یوزانس داخلی (refinance)، بهره فاینانس (finance)، و دیگر هزینه های شیوه های نوین اعتبار اسنادی، همچون (Negotiation/Transaction: NT)، هزینه نصب (erection charge)، هزینه بازرسی در مبدا یا مقصد (inspection charge) و دیگر موارد همسان اشاره نشده.

- قانون وصول حقوق گمرکی خودرو و ماشین آلات راهسازی

قانون چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات انواع خودرو و ماشین آلات راهسازی وارداتی و ساخت داخل و قطعات آنها مصوب ۱۳۷۱. "تبصره ۶ - در صورتی که ارزش سیف خودروها و ماشین آلات راهسازی وارداتی بر اساس سپاه خرید و یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا کمتر از قیمت صادراتی شرکت سازنده خودرو مربوطه با در نظر گرفتن کلیه تجهیزات و لوازم اضافه نصب شده بر روی آنها باشد در محاسبه و وصول حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات موضوع این قانون قیمت اخیرالذکر ملاک عمل قرار خواهد گرفت. قیمت صادراتی ماشین آلات راهسازی و خودروهایی که بر اساس تبصره ۱۴ این قانون ورود آنها به کشور مجاز می باشد هر سال پس از استعلام کتبی از شرکت های مربوطه و مقایسه با قیمت های جهانی همان خودرو و یا ماشین راهسازی توسط وزارت صنایع سنگین و گمرک جمهوری اسلامی ایران تعیین خواهد شد."

- کمیته فنی - ارزش کالاهای وارداتی در گمرکات اجرایی

- در آیین نامه اجرایی به « کمیته فنی - ارزش کالاهای وارداتی » در گمرکات اجرایی که از پرکارکرد ترین شوراهای حل اختلافات برون رسمی گمرکی در پرونده های اختلاف ارزش ، تعرفه و مقرراتی است ، اشاره نشده.

از سوی دیگر به شورای ارزش گذاری واردات با پیوستن نمایندگان گمرک ایران و وزارتخانه های تولیدی یا خدماتی وابسته ، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ، سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان ، سازمان توسعه تجارت و دیگر بنگاه های وابسته به واردات در تراز ملی کشور (همچون کارگروه گزینش ارزش کالای صادراتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲ آیین نامه)، اشاره نشده. با این حال در حال حاضر سامانه (TSC) عملیاتی شده.

- تبصره ۲ ماده ۲۲: ساختار کارگروه، حدود اختیار، تعهد و مسئولیت چگونه است، دبیرخانه انجمن بر عهده کدام سازمان خواهد بود، گمرک ایران یا دیگر بنگاه ها و سازمان های درگیر؟

- اصطلاح (General System of Preferences : GSP) موافقتنامه بین المللی زیر پوشش سازمان توسعه و تجارت وابسته به سازمان ملل متحد (UNCTAD) که بر اساس آن کشورهای توسعه یافته در هنگامی ویژه عوارض ترجیحی خود را بدون انتظار معامله رویاروی ، به واردات از کشورهای در حال توسعه اعطا می کنند .

فصل سوم

ارزش گذاری کالا در دیگر کشورها^۱

مقررات ارزش گذاری کالا در مالزی^۲

مالزی عضو سازمان تجارت جهانی (WTO) به عنوان پشتیبان اقتصاد باز و تجارت آزاد، آسان سازی هوشمند مقررات برای دستیابی به تجارت بهینه مطلوب بین المللی شناخته شده.

ترخیص کالا از گمرک در مالزی پس از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی در شرایط عادی پیرامون (۲۴ تا ۴۸ ساعت) پس از رسیدن محموله به گمرک گزارش شده.

ماخذ تعرفه های واردات بیشتر بر اساس ارزش کالا پیرامون (۲٪ تا ۶۰٪) و بر مبنای ارزش افزود ساختار بندی شده، میانگین تعرفه های اعمال شده برای کالاهای صنعتی ۶٫۱ درصد است.

۱ - در این نوشتار فرازهای ویژه و گزیده مقررات ارزش گذاری کالا در کشورهای مالزی پاکستان ترکیه و چین ساختار بندی شده.

۲ - Laws of Malaysia online version of updated text of reprinted Customs Act 235 of 1967 on 1 June 2021.

مواد اولیه، تجهیزات، بسیاری از فراورده های خوراکی ضروری و اقلام دارویی مشمول بخشودگی یا کاهش نرخ حقوق و عوارض گمرکی است. ماخذ تعرفه‌های گمرکی برای ورود مشروبات الکلی شراب، مرغ، گوشت خوک و کالاهای دارای تولید یکسان یا همسان داخلی بسیار بیشتر است. حقوق و عوارض گمرکی باید پیش از صدور مجوز گمرک برای واردات، با حواله بانکی به گمرک پرداخت شود. مالزی عضو پیمان (ASEAN) است و در هفت پیمان تجارت آزاد (FTA) و ۶ توافقنامه منطقه ای مشارکت دارد. استرالیا، شیلی، هند، ژاپن، نیوزلند، پاکستان و ترکیه نمونه هایی از این کشورها است.

مجوز تایید شده (AP)

واردات برخی از کالاها موقوف به مجوز تایید شده (AP)^۱ از وب سایت دولتی (mytradelink) در بازه زمانی (۳ تا ۷) روز با اعتبار ۶ ماه پس از صدور است. نمونه. مجوز تایید شده واردات خودرو که با تکمیل فرم «JK 69 (Pindaan) 9/84» پیش از صادرات خودرو از استرالیا به مالزی از وزارت تجارت و صنعت بین المللی (MITI) دریافت می شود.

ارزش گمرکی کالای وارداتی^۲

عبارت است از ارزش معاملاتی آنها، یعنی قیمت پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا در هنگام فروش برای صادرات به مالزی، وفق مقررات /....

^۱ - Approved Permit.

^۲ - در اجرای اختیارات اعطا شده، بخش ۱۴۲ (B۳۵) قانون گمرکی مالزی ۱۹۶۷ [قانون ۲۳۵]. این مقررات از ۱ ژانویه ۲۰۰۰ لازم الاجرا است. مقررات گمرکی ارزش گذاری درمالزی (۱۹۹۹) گزیده مقررات ارزش گذاری کالادر گمرکات مالزی.

مبنای محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در مالزی «رینگیت مالزی» است هرگونه تبدیل ارز برای تعیین ارزش گمرکی باید بر اساس نرخ مبادله صادر شده از سوی گمرک باشد.^۱

کشور صادر کننده (country of export)

کشوری که کالا از آنجا به مالزی یکسره حمل می‌شود یا کشوری که برحسب مورد (are deemed) کالا از آنجا حمل می‌شود.

ارزش قیاسی (deductive value)، ارزش تعیین شده وفق مقررات (۸)

ارزش محاسبانی (computed value). مقدار تعیین شده بر اساس مقررات (۹).

کالاهای هم طبقه یا هم نوع (goods of the same class or kind). کالاهای وارداتی که

(الف): در یک گروه (group) یا طیفی (range) از کالاهای وارداتی تولید شده در یک صنعت یا بخش صنعتی ویژه شامل کالاهای یکسان یا همسان با کالای مورد ارزشیابی ارزیابی می‌شود؛ و

(ب) در اجرای: مقررات (۸) در هر کشور تولید و از هر کشور صادر شده و یا در اجرای مقررات (۹)، در کشور دیگری تولید و از کشوری که کالا مورد ارزیابی تولید و صادر شده، صادر شده باشد.

کالای مثل یا یکسان (identical goods)

کالاهای وارداتی که

^۱ - رینگیت یا دلار مالزی (MYR). ارزش پول ملی مالزی نسبت به دلار (1 MYR = 0.219000) / (1 USD = 4.566210 MYR USD) ، (Monday, June 5, 2023).

(الف) از همه جنبه‌ها، از جمله ویژگی‌های فیزیکی، کیفیت و شهرت، مانند کالاهای مورد ارزش‌گذاری هستند، جدای از تفاوت‌های جزئی در ظاهر که بر ارزش کالا تأثیر نمی‌گذارد.

(ب) در کشوری تولید شده باشد که کالاهای مورد ارزیابی در آن تولید شده؛ و
(ج) توسط یا از طرف شخصی که کالاهای مورد ارزش‌گذاری را تولید کرده تولید شده باشد،

با این حال شامل کالاهای وارداتی نمی‌شود که در آن مهندسی، کارهای توسعه، آثار هنری، کارهای طراحی، طرح‌ها یا طرح‌های انجام شده در مالزی مستقیم یا نا مستقیم از سوی خریدار آن کالاهای وارداتی رایگان یا با هزینه کاهش یافته برای استفاده در ارتباط با تولید و فروش برای صادرات آن کالاهای وارداتی انجام شده باشد.

کالای مشابه یا همسان (similar goods) کالای وارداتی که

الف- از نظر مواد، اجزاء و قطعات و ویژگی‌ها شباهت بسیار به کالای مورد ارزش‌گذاری دارد، و با توجه به کیفیت، شهرت، عمل‌کرد و موقعیت تجاری (commercially) با کالاهای مورد ارزشیابی قابل جایگزینی (interchangeable) است.

ب- در کشوری تولید شده که کالای مورد ارزیابی در آن تولید شده؛ و

ج- توسط یا از سوی (by or on behalf) شخصی که کالای مورد ارزش‌گذاری را تولید کرده، ساخته شده باشد.

با این حال شامل کالاهای وارداتی نمی‌شود که در آن مهندسی، کارهای توسعه، آثار هنری، کارهای طراحی، طرح‌ها یا طرح‌های انجام شده در مالزی مستقیم یا نا مستقیم از سوی خریدار آن کالاهای وارداتی رایگان یا با هزینه کاهش یافته برای استفاده در ارتباط با تولید و فروش برای صادرات آن کالاهای وارداتی انجام شده باشد.

اطلاعات کافی در رابطه با تعیین هر مقدار، تفاوت یا تعدیل، به معنای اطلاعات عینی و قابل سنجش است که ؛ درستی مقدار، تفاوت یا تعدیل را به روشنی مشخص می کند.

قیمت پرداخت شده یا قابل پرداخت (price paid or payable)
مجموع تمام مبالغ پرداختی یا قابل پرداخت از سوی خریدار به یا به نفع فروشنده در رابطه با کالا است.

ارزش معاملاتی (transaction value)

ارزشی است که طبق مقررات ۴ و ۵ تعیین (determined) می شود.
از نظر مقررات ۴، ۶ و ۷، فروش کالا برای صادرات به مالزی آخرین قرارداد فروش پیش از ورود کالا به مالزی است و خریدار کالا که باید در مالزی باشد.^۱

گواهی مبدا در مالزی

گواهینامه مبدا (CO^۲) سندی است که از سوی مقام صلاحیت دار کشور صادرکننده برای تأیید مبدأ کالا صادر می شود. دسته بندی. گواهی مبدا ترجیحی (PCO)، گواهی مبدا نا ترجیحی (NPCO).

گواهی مبدا نا ترجیحی (NPCO)

کوتاه نوشت (Non-Preferential Certificate of Origin)، سند ویژه شناسایی کالا است، که در آن مرجع صادرکننده صلاحیت دار به روشنی نا ترجیحی بودن کالا را از کشور صادرکننده تأیید می کند. استفاده از این سند در ادعای نرخ های تعرفه

^۱ - The last contracted sale prior to importation of the goods into Malaysia.

^۲ - Certificate of origin.

ترجیحی ناممکن است و کالاها با استفاده از نرخ (MFN^۱) معروف به «کامکار ترین ملل» یا نرخ عادی حقوق ورودی، وفق مقررات گمرکی ترخیص می شوند. نرخ (MFN). نرخ عادی بدون تبعیض برای واردات است، جدای از نرخ تعرفه ترجیحی زیر پوشش موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد.

تعرفه ترجیحی

نرخ حقوق ورودی وفق (بخش ۱۱ قانون گمرک ۱۹۶۷) برای کالاهای مبدأ کشور صادرکننده زیر پوشش موافقت‌نامه‌های تجاری مربوطه.

گواهی مبدا ترجیحی (PCO)

کوتاه نوشت (Preferential Certificate of Origin) سند شناسه و شناسای کالا که در آن مرجع صادرکننده صلاحیت دار به روشنی منشأ و مبدا یک کشور ویژه وفق قوانین مبدا و در چارچوب قوانین بین‌المللی یا موافقت‌نامه‌های منطقه‌ای در حال اجرا را در آن گواهی و تأیید می‌کند.

مقررات ارزش‌گذاری کالا در پاکستان^۲

ارزش‌معاملاتی

ارزش‌گمرکی کالای وارداتی، با رعایت مقررات این بخش، ارزش‌معاملاتی است و آن قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا به هنگام فروخته شدن برای صدور به پاکستان است،

^۱ - Most-Favored Nations (MFN)

^۲ - در تاریخ ۹ مه سال ۲۰۰۱، پس از بازنگرش به آگاهی کمیته ارزش‌گذاری گمرکی پاکستان رسیده.

ارزش معاملاتی کالای مثل / یکسان

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارداتی را وفق مقررات پیش گفت تعیین کرد ارزش گمرکی، ارزش معاملاتی کالای یکسان/ مثل خواهد بود که برای صدور به پاکستان فروخته شده و در همان زمان یا در محدوده همان زمان صدور کالای موضوع ارزش گذاری با رعایت شرایط زیر صادر شده باشد:

* در همان سطح تجاری و به همان مقدار، در موارد سطوح تجاری یا مقادیر متفاوت بر مبنای مدارک محرز، روشن و معقول به میزان لازم تعدیل شده باشد خواه اگر تعدیل به افزایش یا کاهش ارزش منجر شود.

ارزش معاملاتی کالای مشابه / همسان

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارداتی را وفق مقررات پیش گفت تعیین کرد، ارزش گمرکی، ارزش معاملاتی کالای همسان/ مشابه خواهد بود که برای صدور به پاکستان فروخته شده و در همان زمان یا در محدوده همان زمان صدور کالای موضوع ارزش گذاری با رعایت شرایط سطح تجاری و محدوده مقداری یا اعمال تعدیل مقرر پیش گفت صادر شده باشد.

ارزش استنتاجی یا قیاسی

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارداتی را وفق مقررات پیش گفت تعیین کرد، با رعایت قواعد، ارزش گمرکی به شرح زیر تعیین خواهد شد:

در صورت فروش کالای وارداتی یا کالای وارداتی همسان یا مشابه با همان وضع ورود در پاکستان، ارزش گمرکی کالای وارداتی مبتنی بر قیمت یکه کالای وارداتی مثل/ یکسان یا مشابه / همسان در بازار در بیشترین مقدار فروش مشروط به کسر موارد زیر است :

* حق العمل پرداختی * سود یا هزینه های عمومی فروش کالای وارداتی همان طبقه یا همان نوع هزینه های معمول حمل و نقل و بیمه و هزینه های مرتبط.
 * حقوق و عوارض گمرکی و دیگر مالیات های مقرر از بابت ورود و فروش کالا که در پاکستان قابل پرداخت است. جدای از موارد پیش گفت ارزش گذاری وفق مقررات مبتنی بر قیمت یکه کالای وارداتی یا کالای وارداتی همسان یا مشابه در نزدیک ترین تاریخ پس از ورود کالای موضوع ارزش گذاری، و پیش از سپری شدن (۹۰) نود روز پس از ورود که به همان وضع ورود ، در پاکستان فروخته شود.

ارزش محاسباتی

اگر کالای وارداتی یا کالای وارداتی همسان یا مشابه به همان وضع وارد شده در کشور واردکننده فروخته نشود، در صورت درخواست واردکننده، ارزش گمرکی مبتنی بر قیمت یکه کالای وارداتی است که پس از پردازش در بیشترین مقدار به اشخاص نامرتبف فروخته می شود و تخفیف ارزش افزوده ناشی از پردازش و کسور پیش بینی شده زیر منظور می شود :

* قیمت یا ارزش مواد و ساخت یا پردازش دیگری که در تولید کالای وارداتی به کار گرفته شده .
 * سود و هزینه های عمومی معادل آن که در فروش کالای متعلق به همان طبقه^۱ یا همان نوع از کالای موضوع ارزش گذاری دیده شده و صادرکننده برای صدور به پاکستان منظور می کند. *
 قیمت یا ارزش دیگر هزینه های مقرر.

روش برگشتی

در صورت دست نیافتن به ارزش گمرکی کالای وارداتی با روش های پیش گفت ارزش گذاری ، با رعایت قواعد حاضر برمبنای ارزش به دست آمده از میان همان روش ها و با انعطاف لازم اعمال خواهد شد.

*روش های ارزش گذاری گمرکی به ترتیب اعمال می شود ، مگر دو روش پایانی که در صورت درخواست واردکننده و موافقت مامور گمرک، ترتیب اجرای آن ها وارون خواهد شد.

* تفسیر این قواعد حقوق مامور مربوط در گمرک و متقاعد ساختن او را در باره درستی یا دقت هرگونه بیان، اطلاعات، سند یا اظهارنامه ارائه شده برای مقاصد گمرکی ، محدود نساخته و یا زیر سؤال نخواهد برد.

قواعد مبدا در پاکستان

در مقررات گمرکی این کشور قواعد مبدا در باره اعمال رفتار دول کامله الوداد که در واقع به اعمال قواعد مبدا برون ترجیحی مربوط می شود، گزارش نشده تا آن ها را طبق ماده ۵ موافقت نامه به شرح پیش گفت از سوی دبیرخانه سازمان جهانی تجارت به آگاهی کمیته قواعد مبدا برساند . با این حال بر پایه الزام بند ۴ پیوست ۲ موافقت نامه اطلاعات مربوط در باره قواعد مبدا ترجیحی به شرح زیر به آگاهی کمیته قواعد مبدا رسانده می شود :

پروتکل گفتمان بازرگانی کشورهای در حال توسعه اطلاعاتیه قواعد مبدا مورخ ۱۹۷۳؛ نظام جهانی ترجیحات تجاری قواعد مبدا (GSTP)؛ ترتیبات تجارت ترجیحی اتحادیه کشورهای جنوب آسیا برای همکاری منطقه ای (SAARC) ؛ قواعد مبدا ترتیبات تجاری ترجیحی آسیای جنوب شرقی (SAPTA) ؛ قواعد مبدا سازمان همکاری اقتصادی (ECO) . : ترتیبات تجاری ترجیحی با برزیل، اسپانیا ترکیه ، مصر، یوگوسلاوی، تونس و دیگر.

مقررات ارزش گذاری کالا در ترکیه

دولت ترکیه که پیشتر پیوسته گات بود، از روز نخست ژانویه ۱۹۹۵، با تاسیس سازمان جهانی تجارت به شیوه خودکار به این سازمان پیوست. در (۲۶ آوریل سال ۲۰۰۰)، نخستین مقررات ارزش گذاری گمرکی ترکیه به موجب قانون شماره ۴۴۵۸ که از تاریخ ۵ فوریه همان سال به اجرا در آمد به کمیته ارزش گذاری گمرکی ارائه و نسخه بازنگری شده آن نیز در (۲۰ آوریل سال ۲۰۰۱) به آن سازمان ارائه شد. شماری از فراز های ویژه به شرح زیر است:

ماده ۲۴ -

۱- ارزش گمرکی کالای وارداتی ارزش معاملاتی خواهد بود، یعنی قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا که به هنگام فروخته شدن برای صدور به ترکیه، که در صورت لزوم، مطابق مواد ۲۷ و ۲۸ تعدیل یافته، مشروط بر:

الف) محدودیت هایی در مورد واگذاری کالا به خریدار یا استفاده او از آن وجود نداشته باشد، جدای از محدودیت هایی که:

۱- قوانین و آیین نامه های جمهوری ترکیه یا مراجع عمومی تعیین شده توسط آن ها، وضع یا مقرر کرده اند. ۲- محدودیت های منطقه جغرافیایی که می توان کالا را در آن دگر بار فروخت. ۳- بر ارزش کالا به طور اساسی اثر نمی گذارند.

ب) فروش یا قیمت تابع برخی شرایط یا ملاحظاتی نباشد که به خاطر آن ها نتوان ارزش کالای موضوع ارزش گذاری را تعیین کرد.

ج) هیچ بخش از عایدات حاصل از فروش مجدد، واگذاری یا استفاده بعدی خریدار از کالا به طور مستقیم یا نا مستقیم به فروشنده تعلق نگیرد.

د) خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط نباشند. در مواردی که خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط هستند، ارزش معاملاتی طبق بند (۲) به عنوان ارزش گمرکی قابل قبول باشد.

قواعد مبدا در ترکیه

کالاهایی که مبدا آن یک کشور است باید در کل در آن کشور به دست آمده یا تولید شده باشد (ماده ۱۸).

کالاهایی که در تولید آن بیش از یک کشور دخالت دارند، مبدا آن ها کشوری خواهد بود که در آن جا محصول جدیدی ساخته شده یا از نظر اقتصادی توجیه می شود که آخرین تغییر اساسی و مرحله مهمی از ساخت در آن جا صورت گرفته است (ماده ۱۹).

مقررات ارزش گذاری کالا در چین

پس از پیوستن دولت چین در سازمان جهانی تجارت در پایانه سال ۲۰۰۱، در نشست اجرایی شورای دولتی این کشور در ۲۹ اکتبر ۲۰۰۳، «آیین نامه جمهوری خلق چین در مورد حقوق و عوارض متعلق به ورود و صدور کالا» به تصویب رسید و از اول ژانویه ۲۰۰۴ لازم الاجرا گردید. این آیین نامه در تاریخ سوم ژوئن ۲۰۰۴ به آگاهی کمیته ارزش گذاری گمرکی رسید. بخشی از آن به موضوع ارزش گذاری گمرکی کالاهای صادراتی و وارداتی اختصاص دارد.

ارزش گمرکی کالای وارداتی

ماده ۱۸ - توسط گمرک و بر مبنای ارزش معاملاتی با رعایت بند ۳ این ماده و با در نظر گرفتن هزینه های حمل و نقل، مخارج مرتبط با حمل و هزینه بیمه، قبل از تخلیه این کالا در بندر یا محل ورود در قلمرو گمرکی جمهوری خلق چین تعیین خواهد شد.

ارزش معاملاتی کالای وارداتی

قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای مزبور توسط خریدار به هنگام فروش توسط فروشنده جهت صدور به قلمرو گمرکی جمهوری خلق چین

است که وفق مقررات (ماده ۱۹ و ۲۰) این آیین نامه از جمله قیمت پرداختی، به شیوه مستقیم یا نا مستقیم، تعدیل یافته است.

قواعد مبدا در چین

قواعد مبدا ترجیحی در دولت چین بدلیل نبود موافقت نامه تجارت آزاد (Free Trade Agreement: FTA) با دیگر کشورها تا مدت ها بی کارکرد بود. در حال حاضر دو گونه قواعد مبدا ناترجمیحی ناهمسان در واردات و صادرات این کشور گزارش شده:

* واردات. آیین نامه موقت در باره قواعد مبدا اداره کل گمرک جمهوری خلق چین (سال ۱۹۸۶).

* صادرات. قواعد مبدا در مورد صادرات جمهوری خلق چین (سال ۱۹۹۲).

پس از پیوستن چین به سازمان جهانی تجارت در سال ۲۰۰۱ تدوین قواعد مبدا مشترک صادرات و واردات (قواعد مبدا / قواعد مبدا نا ترجیحی هماهنگ) در دستورکار نهاده شد.

در سال ۲۰۰۱ برای نخستین بار چین به عضویت موافقت نامه تجارت آزاد بانکوک درآمد و قواعد مبدا ترجیحی در ژانویه ۲۰۰۲ کاربستی شد. در ژانویه سال ۲۰۰۴ نیز قواعد مبدا ترجیحی در چارچوب موافقت نامه ملت های جنوب شرقی آسیا (ASEAN) و موافقت نامه تعرفه ترجیحی موثر مشترک (CEPTA) با هنگ کنگ و ماکائو عملیاتی شد.^۱

¹ - ASEAN: Association of South East Asian Nations / CEPTA: Common Effective Preferentation Tariff Agreement.

یادداشت فصل سوم

- سازمان تجارت جهانی (WTO)

بزرگترین سازمان اقتصادی بین دولتی و بین المللی جهان که تجارت بین المللی را ساماندهی و آسان سازی می کند. با همکاری کارآمد در سیستم سازمان ملل متحد. دولت ها از این سازمان برای ایجاد، بازنگری، باز پیکربندی و اجرای قوانین حاکم بر تجارت بین المللی استفاده می کنند. آغاز به کار رسمی. یکم ژانویه ۱۹۹۵ بر اساس موافقتنامه مراکش در سال ۱۹۹۴. اعضاء: ۱۶۴ کشور که بیش از ۹۸ درصد تجارت جهانی و تولید ناخالص داخلی را نمایندگی می کنند.

- پیمان (ASEAN)

سازمان بین دولتی برگرفته از ده کشور آسیای جنوب شرقی شامل: برونئی، کامبوج، اندونزی، لائوس، مالزی، میانمار، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و ویتنام. بالندگی یکپارچه اقتصادی از شاخص های عمده این کشورها است.

پیمان تجارت آزاد (FTA)

سرواژه (Free trade Agreement) توافقنامه بین دو یا چند کشور مبنی بر تعهدات ویژه در باره تجارت کالا و خدمات و پشتیبانی از سرمایه گذاران و حقوق مالکیت معنوی است.

- تعرفه (MFN)

تعرفه عادی بدون تبعیض که بر واردات اعمال می شود (جدای از تعرفه های ترجیحی زیر پوشش موافقت نامه های تجارت آزاد و دیگر طرح ها یا تعرفه های اعمال شده در سهمیه ها). در مالزی،

تعرفه های (MFN) برای همه کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی بر اساس فهرست مندرج در دستور(های) عوارض گمرکی اعمال می شود.

بر اساس موافقت نامه های (WTO)، تبعیض مقرراتی و تعرفه ای در میان اعضاء ناممکن است. هر گونه مزیت و امتیاز (مانند تعرفه پایین تر برای یکی از فراورده ها)، امتیاز یا مصونیت اعطا شده از سوی یک عضو به هر محصولی که مبدأ یا مقصد آن کشور دیگری باشد، باید بیدرنگ و بدون قید و شرط به محصولات مشابه اعطا شود. اصل سند (MFN) در موافقت نامه های (WTO) در ماده ۱ گات ۱۹۹۴، ماده دوم موافقت نامه عمومی تجارت خدمات (GATS) و ماده ۴ موافقت نامه (TRIPS) گنجانده شده است. (<http://mytraderepository.customs.gov.my>)

- فراز هایی از کتاب قانون امور گمرکی مالزی^۱

- انتصاب و اختیارات صاحب منصبان گمرک (Customs officer) • مقررات و احکام گمرکی
- دریافت حقوق و عوارض گمرکی • واردات و صادرات • ترانزیت و انتقال • بنادر ترخیص کالا
- مقررات عمومی مؤثر بر شناورها در آب های سرزمینی • فهرست کل بار • انبارداری • پایگاه تامین نفت (PETROLEUM SUPPLY BASE) • اظهارنامه کالا: از جمله اظهارنامه کالاهای مشمول مالیات
- پیش از ورود، (Declaration of dutiable goods before arrival) • اظهارنامه کالای متروکه
- مقررات عمومی باز پرداخت های مالیاتی (Refunder and drawback of duty) • مقررات متفرقه
- مقررات بازرسی، تحقیق، تفتیش، توقیف و بازداشت • مقررات مربوط به محاکمات و مراحل دادرسی • جرایم و مجازات ها (offences and penalties).
- دادگاه تجدید نظر گمرکی (CUSTOMS APPEAL TRIBUNAL) • مقررات (regulations) عمومی (GENERAL) و دیگر.

واژگان و گزاره های کلیدی ارزش گذاری کالادر مالزی

* کمینه ارزش (minimum value). ارزشی که وفق مقررات (۱۱) کمترین مقدار ارزش قابل قبول از پیش تعیین شده است.

* تولید (produce) . شامل رشد، تولید یا معدن. * ماهیت کالاهای مورد ارزشیابی * ماهیت صنعتی تولید کننده کالاهای مورد ارزش گذاری * فصل ورود کالاهای مورد ارزشیابی * حجم خرید یا فروش * سطح تجاری * سطح کمیت فروش * هزینه‌ها یا هزینه‌هایی که فروشنده به خریداری که با او ارتباطی ندارد، برعهده می‌گیرد.

ترتیب ارزش گذاری کالا در ملزی

(الف) ارزش معاملاتی کالاهای مثل یا یکسان طبق مقررات ۶؛ (ب) ارزش معاملاتی کالاهای مشابه یا همسان طبق مقررات ۷. (ج) ارزش کسر کالاهای وارداتی طبق مقررات ۸. (د) ارزش محاسباتی کالاهای وارداتی طبق مقررات ۹. در صورت درخواست نوشتاری خریدار و پیش از آغاز ارزش‌گذاری کالا تغییر ترتیب تقدم روش‌های (ج) و (د) امکان پذیر است.

- اشخاص مرتبط در مقررات ارزش گذاری مالزی

۱- مدیر یا یا مدیران تجارت یکدیگر هستند. ۲- شرکای قانونی یا رسمی (legally) شناخته شده در تجارت هستند. ۳- آنها کارفرما و کارمند هستند. ۴- هر شخصی که مستقیم یا نا مستقیم مالکیت و نظارت پنج درصد یا بیشتر از سهام یا حق رأی یا هر دوی آنها را در اختیار داشته باشد. ۵- یکی از آنها به مستقیم یا نامستقیم دیگری را نظارت می‌کند. ۶- هر دوی آنها مستقیم یا نامستقیم از سوی شخص سوم نظارت می‌شوند. ۷- آنها با هم مستقیم یا نا مستقیم شخص سوم را نظارت می‌کنند؛ یا ۸- آنها اعضای همان خانواده هستند. از نظر این مقررات، افراد عضو یک خانواده تلقی می‌شوند اگر (الف) آنها با نسبت خونی در درجه چهارم رابطه به هم مرتبط هستند. (ب) آنها با یکدیگر ازدواج کرده باشند یا اگر یکی با شخصی که در درجه چهارم رابطه با دیگری مرتبط است ازدواج کرده باشد. یا (ج) یکی به عنوان فرزند دیگری یا به عنوان فرزند شخصی که در درجه سوم رابطه با دیگری قرار دارد به فرزند پذیرفته شده باشد.

- شرایط ارزش معاملات در پاکستان

الف- محدودیت‌هایی در مورد واگذاری یا استفاده از کالا از سوی خریدار وجود نداشته باشد، جدای از محدودیت‌های قانونی یا مقرر در باره منطقه جغرافیایی که می‌توان کالا را در آنجا دگر بار فروخت... / ب- فروش یا قیمت تابع برخی شرایط یا ملاحظاتی نباشد که به خاطر آن نتوان

ارزش کالای موضوع ارزش گذاری را تعیین کرد. ج- هیچ بخشی از عایدات حاصل از فروش دوباره، واگذاری یا استفاده پسین خریدار از کالا به شیوه مستقیم یا نا مستقیم به فروشنده تعلق نگیرد، مگر آن که بتوان بر اساس مقررات بنده زیر بخش (۲) تعدیلی مناسب به عمل آورد.

د- خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط نباشند، یا در مواردی که خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط هستند، ارزش معاملاتی برای مقاصد گمرکی طبق مقررات زیر بخش (۳) قابل قبول باشد.

در تعیین ارزش گمرکی قیمت واقعی پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای وارداتی، چنانچه از قبل در قیمت آن منظور نشده باشد، موارد زیر افزوده خواهد شد: * هزینه حمل و نقل، جدای از کرایه حمل داخلی پس از ورود کالای وارداتی به بندر، فرودگاه یا محل ورود. * هزینه های بارگیری، تخلیه و جابه جایی مرتبط با حمل کالای وارداتی به بندر فرودگاه یا محل ورود. * هزینه بیمه. * حق العمل از جمله حق العمل و دلالی مربوط به سفارش کالا، جدای از حق العمل خرید.

* هزینه محفظه هایی ویژه حمل کالا برای مقاصد گمرکی.

* هزینه بسته بندی (نیروی کار یا مواد مورد استفاده). * مواد، اجزاء تشکیل دهنده، قطعات و اقلام همسان که در کالای وارداتی ترکیب یا مصرف شده. * ماشین و ابزار، حدیده، قالب و اقلام همسان که در تولید کالای وارداتی مورد استفاده قرار گرفته. * خدمات مهندسی، تکمیلی، هنری، طراحی و نقشه که در جای دیگری جدای از پاکستان برعهده گرفته شده و برای تولید کالای وارداتی لازم است. * حق امتیاز و وجوه دریافتی پروانه های مرتبط با کالای موضوع ارزش افزوده. * ارزش عایدات فروش مجدد، واگذاری، استفاده بعدی از کالای وارداتی، که مستقیم یا نا مستقیم به فروشنده تعلق می گیرد.

- قواعد مبدا در ترکیه

گزاره «در کل به دست آمده در یک کشور» به معنای زیر است: مواد معدنی که در آن کشور استخراج می شوند؛ فرآورده های نباتی که در همان کشور برداشت می شوند؛ حیوانات زنده که در همان کشور به دنیا آمده پرورش می یابند؛ فرآورده هایی که از حیوانات زنده در همان کشور به دست می آیند؛ فرآورده هایی که از صیادی یا شکار در همان کشور به دست می آیند فرآورده هایی که از صیادی در دریا یا دیگر فرآورده هایی که از دریای خارج از آب های سرزمینی به

وسيله كشتى هاى ثبت شده در همان كشور به دست مى آيند ؛ فراورده هاىي كه از كارخانه هاى مستقر بر روى عرشه كشتى هاى همان كشور منحصر از فراورده هاى بند پيش گفته به دست مى آيند، مشروط بر اين كه چنين كشتى ها داراى كارخانه ثبت شده در همان كشور و حامل پرچم آن كشور باشند و ديگر /.

*ارائه گواهي مبدا اختياري خواهد بود . هرچند چنانچه مبدا کالا يك كشور متعاقد در يك موافقت نامه باشد يا کالا به علت تغيير شكل يا اجراى عمليات در آن كشور مى توانسته است براساس يك گواهي مبدا طبق مقررات موافقت نامه هاى بين المللى و دو جانبه، از تخفيف تعرفه اى برخوردار باشد، ارائه گواهي مبدا اجبارى خواهد بود. * در ديگر موارد و جدائى از آن هاىي كه در بند ۱ پيش گفت شده اند، قواعد و اصول مربوط به ارائه گواهي مبدا، در باره ارزش، مبدا، توصيف و ماهيت کالا، بدون اين كه گواهي مبدا درخواست گردد، به موجب آيين نامه- تعيين خواهد شد. * نمونه برگ و محتوای گواهي مبدا با در نظر گرفتن ترتيبات بين المللى در آيين نامه تعيين خواهد شد. * قطع نظر از ارائه گواهي مبدا، اداره گمرک در صورت ترديد جدی مى تواند خواستار دلايل افزوده گردد. (ماده ۲۱ -)

قواعد مبدا ترجيحي در تركيبه : ماده ۲۲ - قواعد مبدا ترجيحي كالاهاى برخوردار از تدابير تعرفه اى ترجيحي، پيش گفت در ماده ۱۵ : (الف) در باره كالاهاى مشمول موافقت نامه هاى مذکور در زير بند ۳ ماده ۱۵ براساس آن موافقت نامه ها احراز خواهد شد. (ب) درباره كالاهاى برخوردار از تدابير تعرفه اى ترجيحي پيش گفت در زير بند(ع) بند ۳ ماده ۱۵) براساس فرمان شورای وزيران احراز خواهد شد.

- قواعد مبدا درچين

ماده ۱- بدین وسيله قواعد حاضر برای اجرا در مورد دو دسته از نرخ هاى حقوق گمرکى در خصوص مورد تنظيم شده ، مشروط بر اين كه در (MFN¹) واردات يعنى نرخ عمومى و نرخ دولت كامله الوداد مقررات تعرفه جمهورى خلق چين تعريف كشور مبدا كالای وارداتى به درستی صورت گرفته باشد.

¹ - MFN .most-favored-nation.

ماده ۲ - کالاهایی که در یک کشور معین تولید یا ساخته شده اند دارای مبدا همان کشور هستند اصطلاح "کالاهای تمام تولید یا ساخته شده در یک کشور معین" به معنای زیر است: • محصولات معدنی که از خاک یا آب های سرزمینی همان کشور استخراج می شوند. • محصولات نباتی که در همان کشور برداشت یا جمع آوری می شوند. • حیوانات زنده که در همان کشور به دنیا آمده و در همان کشور پرورش یافته اند و محصولاتی که از حیوانات زنده در همان کشور به دست می آیند. • محصولاتی که از شکار، تله گذاری یا صیادی در همان کشور به دست می آیند. • محصولاتی که از صیادی در دریا یا سایر محصولاتی که از دریا به وسیله کشتی های همان کشور به دست می آیند. • محصولاتی که از کارخانه های مستقر بر روی عرشه کشتی های همان کشور منحصراً از محصولات بند فوق به دست می آیند. • قراضه و ضایعات جمع آوری شده در همان کشور و مناسب بازیافت موادخام و اولیه. • کالاهایی که در همان کشور منحصراً از محصولات اشاره شده در بندهای پیش گفت تولید می شوند.

ماده ۳ - هنگامی که بیش از یک کشور در تولید کالا دخالت دارند، مبدا آن کالا کشوری است که آخرین تغییر اساسی، از نقطه نظر اقتصادی در آن جا انجام یافته باشد. اصطلاح «تغییر اساسی» به این معناست که پس از ساخت یا پردازش محصول به دست آمده در یک ردیف تعرفه ای چهاررقمی جدید متفاوت از ردیف های هر یک از مواد اولیه مورد استفاده، به موجب «تعرفه گمرکی صادرات و واردات جمهوری خلق چین» قرار گیرد یا درصد ارزش افزوده محصول کمتر از ۳۰ درصد کل ارزش محصول نباشد.

ماده ۴ - کشور مبدا محصولات نفتی کشوری است که در آن جا این محصولات خریداری می شوند.

ماده ۵ - ملزومات، لوازم یدکی، ابزار آلات برای استفاده با ماشین، وسایل، دستگاه ها یا وسایل نقلیه، دارای همان مبدا ماشین، وسایل، دستگاه ها یا وسایل نقلیه خواهد بود، مشروط بر این که به همراه آن ها وارد شده و از نظر تعداد متناسب با آن ها باشد.

ماده ۶ - واردکنندگان به هنگام اظهار کالا در گمرک مسئول صحت نام کشور مبدا یا نام فروشنده کالا طبق مقررات ۲ تا ۵ این آیین نامه هستند. چنانچه کالاهای یک محموله بیش از یک مبدا داشته باشند، این مبادی جداگانه اظهار خواهند شد.

ماده ۷- کشور مبدا کالاهای وارداتی توسط گمرک احراز خواهد شد . در صورت ضرورت گمرک می تواند از واردکنندگان بخواهد که گواهی های مبدا صادره توسط مراجع ذیصلاح در کشورهای ذیربط را ارائه نمایند.

ماده ۸ - گمرک در برخورد با اقداماتی چون اظهار خلاف در مورد مبدا کالا یا جعل گواهی مبدا، طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد کرد. ماده ۹- اداره کل گمرک چین تصمیم گیرنده نهایی برای اجرای قواعد حاضر خواهد بود.

Notes:

- Government of Pakistan Directorate General of Customs Valuation Customs house Karachi / WTO/G/VAL/N/I/PAK/1. - See: The Rules of Origin of Pakistan. Trade Agreement between the Islamic Republic of Pakistan and the Republic of Mauritius / Agreement between the People's Republic of China and the Islamic Republic of Pakistan.
- South Asian Association for Regional Co-operation: SAARC / South Asian Preferential Trading Arrangements: SAPTA /Economic Co-operation Organization: ECO.
- SCREENING CHAPTER 29 CUSTOMS UNION AGENDA ITEM 11: CUSTOMS VALUATION/Country Session: The Republic of TURKEY 13-14 March 2006/ Customs and Foreign Trade in Turkey copy right 2006 by Deloitte Touche TohmatsuAnkara.
- Regulation of the Peoples Republic of China on Import and Export Dutiesg. G/VAL/N/1/CHN/ 4, 7 June 2004.

حقوق مالکیت فکری

فصل چهارم

تبار شناسی

حقوق مالکیت معنوی یا فکری^۱، مفهوم حقوقی نوینی است که از کنش، کوشش و فرآوری اندیشه بنیان در حوزه های دانش، ادب، هنر، فرهنگ و بازرگانی و فناوری پشتیبانی می کند.

حقوق مالکیت اندیشه گردآوری از قوانین و مقررات حقوقی است که از آثار برگرفته از کنش های اندیشه بنیان، نوآوری و ابتکار بشر پشتیبانی نموده و حقوق

¹ - Intellectual Property rights.

مادی محدود به هنگام و حقوق معنوی ماندگار را به پدید آورنده آن اثر باز می نمایاند.

اصطلاح مالکیت فکری نخستین بار در اکتبر ۱۸۴۵ در دادگاه ماساچوست در باره ثبت اختراع ماشین نخ ریزی مکانیکی بنگاه « Davoll.v. Brown » مطرح شد. با تاسیس سازمان جهانی مالکیت فکری در سال ۱۹۶۷ این اصطلاح به صورت رسمی کاربستی شد. نخستین قانون حق مولف موسوم به «قانون آن the statute of Anne» مصوب سال ۱۷۱۰ م در انگلستان مولف را دارنده حق صدور جواز نسخه برداری دانست. در فرانسه دوره لویی شانزدهم و در آمریکا در سال های (۱۷۸۳، ۱۷۸۹) حقوق مالکیت فکری پیشنهاد شد.

کنوانسیون رم

برای حمایت از اجراکنندگان، تولیدکنندگان آثار صوتی و سازمان های پخش رادیو تلویزیونی در سال ۱۹۶۱ منعقد شد. هدف، پشتیبانی از آثار و برنامه های نمایشی تولید کنندگان آثار صوتی و سازمان های پخش رادیو تلویزیون بود.

کنوانسیون پاریس

در سال ۱۸۸۳ در حوزه مالکیت صنعتی از سوی یازده کشور پیشرفته آن زمان در پاریس امضا شد. هم اکنون این کنوانسیون بیش از ۱۸۰ عضو دارد، ایران در سال ۱۳۳۷ مفاد این کنوانسیون را پذیرفت. هدف، ایجاد نظام پشتیبان برای مخترعین در تراز بین المللی .

مفاد و مصادیق کنوانسیون . مالکیت صنعتی از جمله حق اختراع، علائم تجاری طرح های صنعتی مدل های مصرفی و نشان مبدا جغرافیایی . حق برابری در ثبت مالکیت فکری و نیز اقامه دعوا بین شهروندان کشورهای عضو براساس «اصل رفتار

ملی». ادامه کار و بازنگری. بروکسل (۱۹۰۰)، واشنگتن (۱۹۱۱)، لاهه (۱۹۲۵) لندن (۱۹۳۴)، لیسبون (۱۹۵۸) و استکهلم (۱۹۶۷)، (۱۹۷۹).

حقوق مالکیت فکری در ایران

نخستین قانون مربوط به مالکیت صنعتی در سال ۱۳۰۴ تصویب شد، در سال ۱۳۱۰ قانون ثبت علائم و اختراعات در ۵۱ ماده به تصویب مجلس رسید. در سال ۱۳۴۶ وزارت فرهنگ و هنر لایحه حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را تهیه و در آبان ماه ۱۳۴۷ تقدیم مجلس کرد که در سال ۱۳۴۸ به تصویب مجلس شورای ملی رسید. این قانون از هر جهت نوین و مترقی بود.

قانون ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح های صنعتی در روزهای پایانی سال ۱۳۸۶ تصویب شد. به شرط بازنگرش پس از پنج سال اجرای آزمایشی، جای شگفتی است که دور افتاده ترین حق، حقوق مالکیت ادبی و هنری است.

قانون حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه ای، (مصوب سال ۱۳۷۹) و قانون حمایت از نشانه های جغرافیایی (مصوب سال ۱۳۸۳) نیز نمونه هایی از این دست است.

موافقت نامه جنبه های حقوق تجاری مالکیت فکری

(TRIPs)¹

¹ - Agreement on Trade -Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPs). Establishes minimum standards for the availability, scope, and use of seven forms of intellectual property: copyrights, trademarks, geographical indications, industrial designs, patents, layout designs for integrated circuits, and undisclosed information (trade secrets). Control of Anti-Competitive Practices in Contractual Licences.

موافقت نامه «تریپس» در ۷۳ ماده، نخستین بار قانون حقوق مالکیت فکری را در سیستم تجارت چند جانبه و کنوانسیون برن و پاریس را در قلمرو مالکیت ادبی و صنعتی پوشش داد. در سال ۲۰۰۱، نگرانی کشورهای در حال توسعه بر خوانش بسیار محدود موافقت نامه (TRIPS) از سوی کشورهای توسعه یافته، دور مذاکرات منجر به بیانیه دوحه را به دست داد.

ساختار موافقتنامه

قسمت ۱- مقررات عمومی و اصول اساسی.

قسمت ۲- استاندارد های مربوط به قابلیت دسترسی، حوزه شمول و کاربرد حقوق مالکیت معنوی یا فکری شامل:

۱- حق نسخه برداری و حقوق جانی (Copyright and Related Rights).

۲- علائم تجاری (Trademarks).

۳- علائم جغرافیایی (Geographical Indications).

۴- طرح های صنعتی (Industrial Designs).

۵- حق ثبت اختراع (Patents).

۶- طرح های ساخت مدار های یکپارچه (همراه با شرح جزئیات هر قسمت).

۷- حفاظت از اطلاعات افشا نشده (Protection of Undisclosed Information).

۸- پایش رویه های رقابتی ستیز در پروانه های قراردادی.^۱

قسمت ۳- اجرای حقوق مالکیت فکری شامل:

تعهدات کلی، آیین دادرسی مدنی و اداری و اقدامات جبرانی، اقدامات موقت، الزامات ویژه مربوط به اقدامات مرزی، آیین دادرسی کیفری.

¹ - Layout-Designs (Topographies) of Integrated Circuits.

² -Control of Anti-Competitive Practices in Contractual Licences.

قسمت ۴- دستیابی و نگهداشت حقوق مالکیت معنوی و رویه های مربوطه میان طرف ها.

قسمت ۵- پیشگیری و حل و فصل اختلافات.

قسمت ۶- ترتیبات انتقالی .

قسمت ۷- ترتیبات نهادی ؛ مقررات پایانی.

سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO^۱) یک انجمن جهانی برای سیاست ها، خدمات، اطلاعات و همکاری مالکیت معنوی است.

چالش های موافقتنامه

بر اساس زیرنویس (شماره ۱۲ ماده ۵۱)، بازرسی و جابجایی کالا در مرزهای یک کشور عضو در چارچوب مقررات اتحادیه گمرکی به شیوه خود ایستا و بیرون از مقررات اتحادیه در عمل ناممکن است.

با این حال دیدگاه های دیگر بر این باورند . موافقت نامه ، جنبه بازرگانی درگیر با حقوق مالکیت فکری کشورهای عضو پیمان را در پیاده سازی سیاست های گمرکی مرزی در صادرات و ترانزیت خارجی متعهد نمی سازد.

برخی این گسست را چالش بزرگ در موافقت نامه می پندارند و استدلال می نمایند که بدون لحاظ کردن ضوابط مرزی در باره کالاهای ترانزیتی و صادراتی پشتیبانی از حقوق مالکیت معنوی نا رسا و ناکارآمد است. آنان تجربه مقامات گمرکی اتحادیه اروپا درباره اختیار و دارا بودن حق تعلیق ترخیص کالاهای

¹ - WIPO. World Intellectual Property Organization. The global forum for intellectual property policy, services, information and cooperation.

² - Where a Member has dismantled substantially all controls over movement of goods across its border with another Member with which it forms part of a customs union, it shall not be required to apply the provisions of this Section at that border

صادراتی یا ترانزیت قلبی یا ناقص حق کپی برداری را نمونه کارآمد از این دست می دانند ، که نشان می دهد بیشتر کالاهای ضبط شده در گمرک اتحادیه اروپا کالاهای ترانزیتی یا عبوری هستند.

مواد (۵۰ تا ۶۰) موافقتنامه شامل روش های جبرانی حقوق و عوارض گمرکی و اجرای مقررات در پشتیبانی از صاحبان حق مالکیت معنوی در مرزها و پایانه های ورود و خروج گمرکی است.

واردات موازی (parallel import)

واردات یک فرآورده دارای حقوق مالکیت فکری از کشور دیگری که آن فرآورده به شیوه قانونی از سوی مالک آن حق و یا با اجازه او به بازار آن کشور عرضه شده باشد .

واردات موازی محصولی غیر قلبی است که بدون اجازه صاحب مالکیت معنوی از کشور دیگری وارد می شود. واردات موازی گاه محصول خاکستری نیز نامیده می شود و در تجارت بین المللی و مالکیت معنوی دارای کژکارکرد است.

واردات موازی مبتنی بر مفهوم استهلاک حقوق مالکیت معنوی است. بر اساس این مفهوم، هنگامی که محصول نخستین بار در یک حوزه قضایی ویژه به بازار عرضه می شود، واردات موازی برای همه ساکنان ایالت مورد نظر مجاز است. این رویه در برخی از کشورها مجاز و در شماری دیگر ناممکن است.

واردات موازی دارو با ایجاد رقابت باعث کاهش قیمت می شود. بر اساس ماده ۶ موافقتنامه تریپس این رویه زیر پوشش سیستم حل و فصل اختلافات سازمان تجارت جهانی اعتراض نا پذیر و در عمل در صلاحیت ملی کشورها است.

کارکرد و رویکرد واردات موازی در حوزه های قضایی کشورها گوناگون است. هیچیک از کنوانسیون های برن و پاریس به روشنی واردات موازی را ممنوع نمی کند.

بر اساس زیرنویس (شماره ۱۳ ماده ۵۱) موافقت نامه، واردات موازی کالا از کشور دیگر از سوی صاحب حق یا شخص مجاز از سوی او (نماینده قانونی) مشمول مقررات تدابیر ویژه مرزی (مواد ۵۱ تا ۶۰) موافقت نامه نمی باشد. برونداد. این گونه واردات با کالاهای همسان تولید و توزیع شده در بازار داخلی (که با اجازه صاحب حق صورت می پذیرد) رقابت می کند و این حالت هنگامی که کالاهای پیش گفته بنا به عوامل گوناگون چون برتری نیروی کار و هزینه ارزان یا دیگر بن پاره ای تولید ارزاتر از بازار داخلی بدست می آید، از کشور دیگر وارد می شود.

دیدگاه موافق واردات موازی. اصل رقابت و افزایش رفاه مصرف کننده با آن هماهنگ است زیرا رقابت کاهش قیمت و بالا رفتن کیفیت و سرانجام سود مصرف کننده را بدست می دهد.

دیدگاه مخالف واردات موازی. واردات موازی با ساختار اندیشه پشتیبانی از حقوق مالکیت فکری سازگاری ندارد زیرا بدنبال بالندگی خلاقیت و نو آوری نیست. به هر روی نه در موافقت نامه جنبه های تجاری درگیر با حقوق مالکیت فکری و نه در معاهده کپی رایت سازمان جهانی مالکیت معنوی، به ممنوعیت واردات موازی اشاره نشده.

¹ - It is understood that there shall be no obligation to apply such procedures to imports of goods put on the market in another country by or with the consent of the right holder, or to goods in transit.

چالش دیگر . اجرای تدابیر مرزی حقوق مالکیت فکری و ... در کشورهای دارای نظام حقوق عرفی (Common Law) و نظام حقوق مدون (Romangerman) است. نکته درخور دیگر در موافقت نامه تدوین ساز و کار حل و فصل اختلافات و پیوند ماده ۶۴ موافقت نامه با مواد (۲۲ و ۲۳ گات) است. بر این اساس کشورها متعهد می شوند جنبه های الزام آور موافقت نامه را در قوانین خود پیش بینی و اجرا نمایند.

یادداشت فصل چهارم

- در سال ۱۶۹۰ جان لاک در نوشتار « دو رساله در باب حکومت بخشی از بند ۱۳۵ » مالکیت یک اثر هنری را به مولف آن نسبت داد. هرچند نخستین قوانین در این زمینه با پیشرفت صنعت چاپ و حمایت از مولفان در برابر مساله چاپ غیر مجاز، وضع گردید.

"پیشینه مرزهای قدرت قانونگذاران محدود به خیر و صلاح همگانی جامعه است. هدف نهایی چنین قدرتی چیزی جز مراقبت نیست، و از این رو، هرگز نمی‌تواند حقی برای نابودی، به اسارت درآوردن و یا، از روی طرح و نقشه، فقیر و تهی دست کردن رعایا داشته باشد. الزامات قانون طبیعت در جامعه متوقف نمی‌شود، بلکه تنها در بسیاری موارد به قوانین انسانی نزدیک و کیفیهای شناخته شده به آن اضافه می‌شود که مراقبت و نظارت بر آن قوانین را تقویت کند. از این رو، قانون طبیعت قانونی ابدی برای همه انسان‌ها، قانونگذاران و دیگران است. مقرراتی را که قانونگذاران برای اعمال و رفتار دیگران و خود وضع می‌کنند باید با قانون طبیعت، یعنی با خواست خداوند، هماهنگ باشد. از آنجا که این قانون حکم یک بیانیه را دارد و بنیان و اساس قانون طبیعت حفظ و مراقبت از نوع بشر است، هر حکم انسانی که علیه آن باشد نمی‌تواند خوب یا ارزشمند به شمار آید."

(جان لاک دو رساله در باب حکومت (Two Treatises of Government) برگردان حمید عضدانلو تهران نشرنی ۱۳۸۷).

- معاهده همکاری ثبت اختراع

با توجه به «اصل قلمروی سرزمینی» بودن در ثبت اختراعات، مخترع بایستی اختراعات خود را در کشورهای که در آن مشتری و یا رقیب جدی وجود دارد، ثبت نماید. از این رو با ثبت اختراع در یک کشور، آن اختراع فقط در کشور محل ثبت مورد حمایت قرار گرفته و در دیگر کشورها هیچ تضمینی برای عدم کپی برداری از آن وجود ندارد. در این بین، معاهده همکاری ثبت اختراع (Patent Cooperation Treaty or PCT) این امکان را برای مخترع کشورهای عضو فراهم می آورد که درخواست فقط یک اظهارنامه یا تقاضانامه «بین المللی»، با یک زبان مشترک و به طور هم زمان برای تشکیل پرونده ثبت اختراع در تعداد زیادی از کشورها اقدام نماید. لازم به ذکر است که حق تقدم مخترع بر اساس این معاهده ۳۰ ماه بوده و مخترع در این فاصله بخوبی می تواند در اقدامات بازاریابی اختراع خود تلاش نماید. این معاهده در سال ۱۹۷۰ منعقد شد و در سال های ۱۹۷۹ و ۱۹۸۴ اصلاح گردید و هم اکنون ۱۴۵ کشور عضو این معاهده می باشند. همچنین ایران در چند سال اخیر عضویت معاهده را پذیرفته است هرچند به دلیل آماده نبودن زیرساخت ها و بسترهای اجرایی آن، هنوز اجرایی نشده.

– گاه شمار حقوق مالکیت فکری در ایران

- * سال (۱۳۰۴خ). تدوین قانون مالکیت علائم و تصویب قانون ثبت علائم تجاری ایران.
- * (۱۳۰۵). تأسیس اداره ثبت علائم در ایران تحت نظر وزارت فلاح، تجارت و فوائد عامه.
- * (۱۳۰۷). چاپ علائم در مجله فلاح به ترتیب شماره ثبت.
- * (۱۳۰۹). استقرار اداره ثبت علائم در وزارت اقتصاد ملی و چاپ علائم در مجله اقتصاد ملی.
- * (۱۳۱۰). تصویب قانون اختراعات و حمایت از اختراع و علائم تجاری در ایران و نسخ قانون سال ۱۳۰۴. بر اساس این قانون ثبت علائم و اعطای گواهینامه اختراع به وزارت دادگستری محول شد.
- * (۱۳۲۷). تشکیل اداره ثبت شرکت ها و علائم تجاری و اختراعات زیر نظر اداره کل ثبت اسناد و املاک.
- * (۱۳۳۷). تصویب آیین نامه اصلاحی اجرایی سال ۱۳۱۰ برای انطباق بیشتر با معاهده پاریس.
- * (۱۳۳۸). الحاق ایران به معاهده پاریس.

- * (۱۳۴۰). تغییر نام اداره ثبت شرکت ها و علائم تجاری به اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی.
- * (۱۳۵۲). تغییر نام اداره کل ثبت اسناد و املاک به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و همچنین تغییر نام اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی به اداره کل ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی.
- * (۱۳۷۷). پذیرش اصلاحات معاهده پاریس.
- * (۱۳۸۰) الحاق ایران به سازمان جهانی مالکیت فکری.
- * (۱۳۸۲). الحاق ایران به موافقتنامه و پروتوکل مادرید در مورد ثبت بین المللی علائم تجاری کالا و خدمات.
- * (۱۳۸۳). الحاق ایران به معاهده لیسبون در مورد ثبت بین المللی نشانه های جغرافیایی و نشانه های مبدأ کالا.

– موافقت نامه جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری (Trips)

از دهه ۱۹۷۰، کمبود های کنوانسیون ها و موافقت نامه های پیشین و نبود ساز و کار اجرایی کارا در آنها حقوق مالکیت فکری را از سوی کشور های توسعه یافته در مذاکرات دور اروگوئه در قالب موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت «گات» و سر انجام تصویب «موافقت نامه جنبه های تجاری مالکیت فکری»، تریپس و اجرای آن در سال ۱۹۹۵ را به دست داد.

موافقت نامه جنبه های تجاری مالکیت فکری (تریپس) یکی از اجزای جدایی ناپذیر سند پایانی دور اروگوئه (Uruguay Round) و یکی از سه رکن موافقت نامه های سازمان جهانی تجارت (WTO) شامل موافقت نامه های مربوط به تجارت کالا، خدمات و مالکیت فکری است. این موافقت نامه جامع ترین سند بین المللی در مورد حقوق مالکیت فکری است و حوزه هایی چون حق مولف (کپی رایت) و حقوق جانبی، علائم تجاری، علائم جغرافیایی، طرح های صنعتی، حق اختراع، طرح های ساخت مدارهای یکپارچه و اسرار تجاری را در بر می گیرد.

- کمیته (TRIPS). استاندارد سازی دسترسی، دامنه و استفاده از هفت شکل مالکیت فکری: • حق چاپ، • علائم تجاری • نشانه های جغرافیایی • طرح های صنعتی • ثبت اختراع • طرح های طراحی مدارهای مجتمع، • اطلاعات فاش نشده (اسرار تجاری).
- دیگر معاهدات بین المللی در حمایت از مالکیت صنعتی عبارتند از:

موافقتنامه مادرید برای رویارویی با علائم مبدا تقلبی یا گمراه کننده در مورد کالاها (۱۸۹۱)، موافقت نامه مادرید درباره ثبت بین المللی علائم (۱۸۹۱)، موافقت نامه لاهه درباره سپرده گذاری بین المللی طرح های صنعتی (۱۹۲۵)، موافقت نامه لیسبون برای حمایت از علائم منبع و ثبت بین المللی آنها (۱۹۵۸)، موافقت نامه نیس درباره طبقه بندی بین المللی کالاها و خدمات برای ثبت علائم (۱۹۵۷)، موافقت نامه لوکارنو درباره طبقه بندی بین المللی طرح های صنعتی (۱۹۶۸)، موافقت نامه وین درباره طبقه بندی بین المللی عناصر تصویری علائم (۱۹۷۳)، معاهده قانون علائم تجاری (1994) (TLT) موافقت نامه استراسبورگ درباره طبقه بندی بین المللی حق اختراع (۱۹۷۱)، معاهده بوداپست درباره شناسایی بین المللی سپرده گذاری میکرو ارگانیسم ها در رابطه با حق اختراع (۱۹۷۷).

موافقت نامه ترپس یا موافقت نامه راجع به جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری، در شمول جنبه های گوناگون مالکیت فکری و راه کار های تضمین اجرای حقوق بهره بردار ها، سند بین المللی جامعی در این مورد است.

- فراز هایی از موافقتنامه حقوق مالکیت معنوی سازمان جهانی تجارت^۱

" این توافقنامه اذعان دارد که استانداردهای بسیار متفاوت در حمایت و اجرای حقوق مالکیت معنوی و فقدان چارچوب چندجانبه اصول، قواعد و رشته های مربوط به تجارت بین المللی کالاها و تقلبی منبع فزاینده تنش در روابط اقتصادی بین المللی بوده است. برای رویارویی با این تنش ها به قوانین و انضباط نیاز بود. برای این منظور، این موافقتنامه به کاربرد اصول اساسی گات و اصول قراردادهای بین المللی مالکیت فکری مربوط می پردازد. تأمین حقوق مالکیت معنوی کافی؛ ارائه اقدامات اجرایی مؤثر برای آن حقوق؛ حل و فصل اختلافات چندجانبه؛ و ترتیبات انتقالی.

بخش اول. موافقتنامه، مفاد کلی و اصول اساسی را مشخص می کند، به ویژه یک تعهد رفتار ملی که بر اساس آن با اتباع طرف های دیگر باید رفتاری کمتر از رفتاری که با اتباع خود در رابطه با

¹ - WCO. Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights, Including Trade in Counterfeit Goods./ signed in Marrakesh, Morocco on 15 April 1994.

سازمان جهانی تجارت. موافقتنامه جنبه های تجاری مربوط به حقوق مالکیت معنوی، از جمله تجارت کالاها و تقلبی ۱۹۹۴ مراکش.

حمایت از مالکیت معنوی اعطا می‌شود، نباشد. همچنین شامل یک بند برترین ملت است، یک نکته جدید در یک توافقنامه بین المللی مالکیت فکری، که بر اساس آن هرگونه مزیتی که یک طرف به اتباع یک کشور دیگر می‌دهد باید بلافاصله و بدون قید و شرط به اتباع همه طرف های دیگر تعمیم یابد، حتی اگر چنین شود. رفتار مساعدتر از رفتاری است که با اتباع خود می‌کند. بخش دوم. به هر حق مالکیت معنوی پی در پی می‌پردازد. در رابطه با کپی رایت، طرفین ملزم به رعایت مقررات اساسی کنوانسیون «برن» برای حمایت از آثار ادبی و هنری، در آخرین نسخه آن (پاریس ۱۹۷۱) هستند، هر چند آنها موظف به حمایت از حقوق اخلاقی مندرج در ماده نخواهند بود. (bis 6 آن کنوانسیون). این تضمین می‌کند که برنامه‌های رایانه‌ای به عنوان آثار ادبی تحت کنوانسیون برن محافظت می‌شوند و مشخص می‌کند که بر چه اساسی پایگاه‌های داده باید توسط حق چاپ محافظت شوند. اضافات مهم به قوانین بین المللی موجود در زمینه حق چاپ و حقوق مرتبط، مقررات مربوط به حقوق اجاره است.

این پیش‌نویس از نویسندگان برنامه‌های رایانه‌ای و تولیدکنندگان صداهای ضبط‌شده می‌خواهد این حق را داشته باشند که .. ؟ اجاره تجاری آثار خود را به عموم ممنوع کنند. حق انحصاری مشابهی در مورد فیلم‌هایی اعمال می‌شود که اجاره تجاری منجر به کپی برداری گسترده شده است که به طور مادی حق تکثیر را خدشه دار می‌کند. پیش‌نویس همچنین از اجراکنندگان می‌خواهد که از ضبط و پخش غیرمجاز اجراهای زنده (بوت‌لگ) محافظت شوند. حفاظت از اجراکنندگان و تولیدکنندگان صداهای ضبط شده کمتر از ۵۰ سال نخواهد بود. سازمان های رادیویی بر استفاده از سیگنال های پخش بدون مجوز آنها کنترل خواهند داشت. این حق حداقل ۲۰ سال باقی خواهد ماند.

با توجه به علائم تجاری و علائم خدماتی، این توافقنامه تعریف می‌کند که چه نوع علائمی باید به عنوان علامت تجاری یا علامت خدماتی واجد شرایط حمایت باشند و حداقل حقوقی که به صاحبان آنها اعطا می‌شود باید چقدر باشد. علائمی که در یک کشور خاص به خوبی شناخته شده اند از حمایت بیشتری برخوردار خواهند بود. علاوه بر این، این موافقتنامه تعدادی تعهدات را در رابطه با استفاده از علائم تجاری و علائم خدماتی، مدت حفاظت آنها و صدور مجوز یا واگذاری آنها تعیین می‌کند. به عنوان مثال، الزامات استفاده از علائم خارجی همراه با علائم محلی، به عنوان یک قاعده کلی، ممنوع است.

در رابطه با نشانه‌های جغرافیایی، توافق مقرر می‌دارد که همه طرف‌ها باید وسایلی را برای جلوگیری از استفاده از هرگونه نشانه‌ای که مصرف‌کننده را در مورد مبدأ کالا گمراه می‌کند، و هرگونه استفاده‌ای که منجر به رقابت ناعادلانه می‌شود، فراهم کنند. سطح بالاتری از حفاظت برای نشانه‌های جغرافیایی برای شراب‌ها و مشروبات الکلی ارائه شده است، که حتی در مواردی که خطر گمراه شدن مردم در مورد منشاء واقعی وجود نداشته باشد، محافظت می‌شوند. استثنائات برای نام‌هایی مجاز است که قبلاً اصطلاحات عمومی شده‌اند، اما هر کشوری که از چنین استثنایی استفاده می‌کند باید مایل به مذاکره با هدف حفاظت از نشانه‌های جغرافیایی مورد نظر باشد. علاوه بر این، برای ایجاد یک سیستم چندجانبه اطلاع‌رسانی و ثبت علائم جغرافیایی برای شراب‌ها، پیش‌بینی‌هایی برای مذاکرات بیشتر در نظر گرفته شده است.

طرح‌های صنعتی نیز تحت این قرارداد برای مدت ۱۰ سال محافظت می‌شوند. صاحبان طرح‌های حفاظت‌شده می‌توانند از ساخت، فروش یا واردات اقلامی که دارای طرحی هستند یا دارای طرحی است که کپی از طرح محافظت‌شده است، جلوگیری کنند.

در مورد اختراعات، یک تعهد کلی برای رعایت مقررات ماهوی کنوانسیون پاریس (۱۹۶۷) وجود دارد. علاوه بر این، این توافق مستلزم آن است که حفاظت از حق ثبت اختراع ۲۰ ساله برای همه اختراعات، اعم از محصولات یا فرآیندها، تقریباً در همه زمینه‌های فناوری در دسترس باشد. اختراعات ممکن است از قابلیت ثبت اختراع مستثنی شوند اگر بهره‌برداری تجاری از آنها به دلایل نظم عمومی یا اخلاقیات ممنوع باشد. در غیر این صورت، استثناهای مجاز برای روش‌های تشخیصی، درمانی و جراحی، و برای گیاهان و (جدای از میکروارگانیسم‌ها) حیوانات و در اساس فرآیندهای بیولوژیکی برای تولید گیاهان یا حیوانات (به غیر از فرآیندهای میکروبیولوژیکی) است. با این حال، وارته‌های گیاهی باید با پتنت‌ها یا با یک سیستم خاص (مانند حقوق پرورش‌دهنده ارائه شده در کنوانسیون^۱ UPOV) قابل محافظت باشند. شرایط تفصیلی برای صدور مجوز اجباری یا استفاده دولتی از اختراعات بدون مجوز صاحب امتیاز تعیین شده است. حقوق اعطا شده در رابطه با اختراعات برای فرآیندها باید شامل محصولاتی شود که مستقیم از راه فرآیند به دست آمده است. تحت شرایط خاصی ممکن است دادگاه به نقض کنندگان ادعایی دستور دهد تا ثابت کنند

^۱ - UPOV .The International Union for the Protection of New Varieties of Plants.

که از فرآیند ثبت اختراع استفاده نکرده اند. با توجه به حفاظت از طرح‌های چیدمان مدارهای یکپارچه، توافق طرفین را ملزم می‌کند تا بر اساس معاهده واشنگتن در مورد مالکیت معنوی در رابطه با مدارهای مجتمع که برای امضا در می ۱۹۸۹ باز شد، محافظت کنند، اما با تعدادی اضافات: حفاظت باید کمینه برای مدت ۱۰ سال در دسترس باشد. این حقوق باید شامل مقالاتی باشد که طرح‌های صفحه‌آرایی را نقض می‌کنند. متخلفان بی گناه باید قبل از اطلاع از تخلف در برابر حق امتیاز مناسب، مجاز به استفاده یا فروش سهام در دست یا سفارش داده شوند. و صدور مجوز اجباری و استفاده دولتی فقط تحت تعدادی از شرایط سخت مجاز است.

اسرار تجاری و دانش فنی که دارای ارزش تجاری هستند باید در برابر نقض اعتماد و سایر اعمال خلاف رویه های تجاری صادقانه محافظت شوند. داده‌های آزمایشی ارسال شده به دولت‌ها به منظور کسب تأییدیه بازاریابی برای مواد شیمیایی دارویی یا کشاورزی نیز باید در برابر استفاده تجاری ناعادلانه محافظت شوند.

بخش پایانی این بخش از توافقنامه مربوط به اقدامات رقابتی ستیز در مجوزهای قراردادی است. در مواردی که دلیلی برای این باور وجود داشته باشد که اعمال مجوز یا شرایط مربوط به حقوق مالکیت معنوی، موجب سوء استفاده از این حقوق و تأثیر نامطلوب بر رقابت می‌شود، مشورت‌هایی بین دولت‌ها ارائه می‌شود. راه‌حل‌ها در برابر این گونه سوء استفاده‌ها باید با سایر مفاد توافقنامه سازگار باشد.

بخش سوم موافقتنامه، تعهدات دولت‌های عضو را برای ارائه رویه‌ها و راه‌حل‌های جبران خسارت بر اساس قوانین داخلی خود تعیین می‌کند تا اطمینان حاصل شود که حقوق مالکیت معنوی می‌تواند به طور مؤثر توسط دارندگان حقوق خارجی و همچنین اتباع خود اجرا شود. رویه‌ها باید اجازه اقدام مؤثر علیه نقض حقوق مالکیت معنوی را بدهند، اما باید منصفانه و منصفانه باشند، غیر ضروری پیچیده یا پرهزینه نباشند، و نباید مستلزم محدودیت‌های زمانی نامعقول یا تأخیرهای غیرموجه باشند. آنها باید امکان بررسی قضایی تصمیمات اداری نهایی را فراهم کنند. هیچ الزامی برای ایجاد یک سیستم قضایی متمایز از سیستم قضایی برای اجرای قوانین به طور کلی وجود ندارد، و نه اولویت دادن به اجرای حقوق مالکیت معنوی در تخصیص منابع یا کارکنان.

رویه های مدنی و اداری و راه حل های جبران خسارت مندرج در متن شامل مقرراتی در مورد شواهد اثبات، دستورات، خسارات و سایر راه حل هایی است که شامل حق مقامات قضایی برای

دستور دفع یا از بین بردن کالاهای متخلف می شود. مقامات قضایی همچنین باید این اختیار را داشته باشند که دستور اقدامات موقتی سریع و مؤثر را صادر کنند، به ویژه در مواردی که تأخیر ممکن است صدمات جبران ناپذیری به دارنده حق وارد کند یا شواهد احتمالی از بین برود. مقررات بیشتر مربوط به اقداماتی است که باید در مرز برای تعلیق ترخیص کالاهای تقلبی و دزدی در گردش داخلی توسط مقامات گمرکی اتخاذ شود. در نهایت، طرفین باید حداقل در موارد جعل علامت تجاری عمدی یا دزدی حق چاپ در مقیاس تجاری، رویه ها و مجازات های کیفری را پیش بینی کنند.

اقدامات جبرانی باید شامل حبس و جزای نقدی باشد که به عنوان یک بازدارنده عمل کند. این توافقنامه، شورایی برای جنبه های تجاری حقوق مالکیت معنوی ایجاد می کند تا بر عملکرد توافق نامه و رعایت آن توسط دولت ها نظارت کند. حل و فصل اختلافات تحت رویه های حل و فصل اختلافات یکپارچه گات که در دور اروگوئه تجدید نظر شده است، صورت می گیرد. با توجه به اجرای این توافقنامه، یک دوره انتقالی یک ساله برای کشورهای توسعه یافته در نظر گرفته شده است تا قوانین و اقدامات خود را مطابقت دهند. کشورهای در حال توسعه و کشورهای در حال تبدیل از یک اقتصاد متمرکز به یک اقتصاد بازار دارای یک دوره انتقال پنج ساله و کشورهای کمتر توسعه یافته ۱۱ سال خواهند بود.

کشورهای در حال توسعه که در حال حاضر حمایت از حق ثبت اختراع (patent) محصول را در حوزه فناوری ارائه نمی کنند، بیشینه ۱۰ سال فرصت دارند تا چنین حمایتی را ارائه کنند. اما در مورد فرآورده های شیمیایی دارویی و کشاورزی، باید از ابتدای دوره انتقالی، درخواست ثبت اختراع را بپذیرند. اگرچه نیازی به اعطای حق اختراع تا پایان این دوره نیست، اما تازگی اختراع از تاریخ ثبت درخواست حفظ می شود. اگر مجوز بازاریابی مواد شیمیایی دارویی یا کشاورزی مربوطه در طول دوره انتقالی به دست آید، کشور در حال توسعه مربوطه باید یک حق بازاریابی انحصاری برای محصول به مدت پنج سال یا تا زمانی که حق اختراع محصول اعطا شود، هر کدام کوتاهتر باشد، ارائه دهد.

با رعایت برخی استثنائات، قاعده کلی این است که تعهدات مندرج در این توافقنامه در مورد حقوق مالکیت معنوی موجود و همچنین حقوق جدید اعمال می شود."

- بنگرید به قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری (مصوب ۱۳۸۶/۸/۷). "فصل اول - اختراعات ماده ۱ - اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده‌ای خاص را ارائه می‌کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آنها حل می‌نماید."

- دسته بندی حقوق مالکیت فکری

برخورد جدی با اجرای حقوق مالکیت فکری به «دور اوروگوئه» و تصویب «موافقت نامه جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری» بازمی‌گردد، با اینحال حقوق مالکیت اندیشه به گروه های زیر دسته بندی می‌شود:

۱- کپی رایت یا حق کپی برداری و تکثیر

بر اساس مفاد مقرر کنوانسیون برن ضبط آثار موسیقی موضوع بند (۱) و (۲) آن کنوانسیون و وارد کردن آن‌ها بدون اجازه طرف های بهره بردار به کشوری که در آن جا این اقدامات ناقص حق ضبط آثار موسیقی محسوب می‌گردد ممنوع بوده و این آثار تقلبی می‌توانند توقیف گردند. همچنین ماده ۱۶ این کنوانسیون مقرر می‌دارد که اگر این نسخ ناقص حقوق از کشوری وارد شود که در آن این آثار مورد حمایت نباشند و یا حمایت قطع شده باشد باز هم آثار مزبور می‌تواند مشمول توقیف در هر یک از کشورهای عضو اتحادیه که در آن جا، اثر تحت حمایت قانونی است قرار گیرند.

۲- حقوق مالکیت صنعتی.

مالکیت صنعتی. اختراعات، نشان های بازرگانی (ثبت شده دارای حق مالکیت فکری Brand) طرح های صنعتی، نشان مبداء جغرافیایی، مدل های مصرفی، مدارهای یکپارچه، نرم افزارهای رایانه ای، اسرار تجاری و گونه های نوین گیاهی را پوشش می‌دهد.

دسته بندی. * حقوق ثبت اختراع (patent) * حقوق ثبت طرح صنعتی * حقوق ثبت علائم یا نشان تجاری (brand) تجاری و دیگر.

۳- حقوق مالکیت ادبی و هنری.

فرایند پوشش، پشتیبانی و نگهداشت آثار ادبی، هنری و دانش بنیان / علمی، فراتر از گفتمان رایج و تاریخی «حق مؤلف/ کپی رایت» است، که بیشتر برای نویسندگان به کار می‌رود.

۴- حق اختراع (Patent)

گواهی نامه ثبت اختراع ، امتیاز یا حق انحصاری که برای یک فرآورده نخستین یا یک فرآیند نو آور و راهگشا در جهان به کنشگر مخترع از سوی دولت یا سازمان های حقوقی جهانی داده می شود.

- نشان بازرگانی (Trade Mark/ Brand)

نمایه و نماد نشان انحصاری و متمایز بازرگانی ، خدماتی یا تولیدی و دیگر فناوری ها است ، که فرآورده یا خدمات گزینش شده و منحصر به فردی را نخستین بار از سوی اشخاص به درون یا برون مرز باز می شناساند.

- فراز هایی از قانون ثبت علائم و اختراعات ایران

ماده ۲۶-

هر قسم اکتشاف یا اختراع جدید در شعب مختلفه صنعتی یا فلاحتی به کاشف یا مخترع آن حق انحصاری می دهد که بر طبق شرایط و در مدت مقرر در این قانون از اکتشاف یا اختراع خود استفاده نماید، مشروط بر اینکه اکتشاف یا اختراع مزبور مطابق این قانون در اداره ثبت اسناد تهران به ثبت رسیده باشد.

ماده ۲۷ -

هر کس مدعی یکی از این امور زیر باشد می تواند تقاضای ثبت نماید:

۱- ابداع هر محصول صنعتی جدید ۲- کشف هر وسیله جدید یا اعمال و وسایل موجوده به طریق جدید برای تحصیل یک نتیجه یا محصول صنعتی یا فلاحتی.

- بنگرید به قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۶/۸/۷.

- موافقت نامه «تریپس»

قسمت اول . مقررات عمومی و اساسی

ماده ۱- ماهیت و حوزه شمول تعهدات .

۱-۲- اصطلاح « مالکیت فکری / معنوی » (intellectual property -) شامل انواع مالکیت های ۷ گانه قسمت دوم می شود.

ماده ۲- کنوانسیون های مالکیت معنوی . پوشش مواد ۱۲ تا ۱۹ کنوانسیون پاریس (۱۹۶۷) ، محافظت تعهدات اعضاء در برابر کنوانسیون پاریس ، برن ، رم و معاهده مالکیت فکری مدار های یکپارچه (Integrated Circuits) .

ماده ۳- رفتار ملی (National Treatment)

رفتار اعضاء بر اساس کنوانسیون پاریس (۱۹۶۷) ، برن (۱۹۷۱) ، رم و ... مدار های یکپارچه.

ماده ۴- رفتار مبتنی بر شرط دولت کامله الوداد (Most-Favoured-Nation Treatment)

ماده ۵- موافقت نامه های چند جانبه در مورد دستیابی و نگهداشت حمایت.

ماده ۶- پایان دادن حقوق مالکیت معنوی (Exhaustion).

ماده ۷- هدف ها (Objectives).

ماده ۸- اصول (Principles).

قسمت دوم . استاندارد های توان دسترسی، حوزه شمول

و کار برد حقوق مالکیت معنوی

بخش ۱- حق نسخه برداری و حقوق جانبی (Copyright and related rights).

ماده ۹- در باره کنوانسیون برن (Relation to the Berne convention). ماده ۱۰- برنامه های

کامپیوتری و گردآوری داده ها (Computer Programs and Compilations of Data). ماده ۱۱-

حقوق اجاره ای (Rental Rights). ماده ۱۲-مدت حفاظت (Term of Protection). ماده ۱۳-

محدودیت ها و مستثنیات (Limitations and Exceptions). ماده ۱۴- حفاظت مجریان ، تولید

کنندگان آثار صوتی و سازمان های داده پراکنی.

بخش ۲-علائم تجاری (trademarks).

ماده ۱۵-موضوع حفاظت پذیر (Protectable subject matter). ماده ۱۶- حقوق اعطا یا تفویض

شده (Rights Conferred). ماده ۱۷- برکنار شده ها (Exceptions). ماده ۱۸- مدت حفاظت

- (Term of protection). ماده ۱۹- شرط استفاده (Requirement of use). ماده ۲۰- دیگر شرایط
 (Other requirements). ماده ۲۱- صدور پروانه و واگذاری (Licensing and assignment).
 بخش ۳- علائم جغرافیایی (Geographical indicators).
 ماده ۲۲- حفاظت از علائم جغرافیایی. ماده ۲۳- حفاظت افزوده شراب و مشروبات الکلی (Wines
 and spirits). ماده ۲۴- گفتمان بین المللی ؛ برکنار شده ها (International Negotiations;)
 . (Exceptions)
 بخش ۴- طرح های صنعتی (Industrial designs).
 ماده ۲۵- شرایط حفاظت (Requirements for Protection). ماده ۲۶- حفاظت (Protection).
 بخش ۵- حق ثبت اختراع (patents).
 ماده ۲۷- موضوع اختراع ثبت پذیر (Patentable subject matter). ماده ۲۸- حقوق اعطا شده
 (Rights conferred). ماده ۲۹- شرایط متقاضیان ثبت اختراع (Conditions on patent
 applicants). ماده ۳۰- برکنار شده های حقوق اعطا شده (Exceptions to rights conferred).
 ماده ۳۱- دیگر استفاده ها بدون مجوز دارنده حق (Other use without authorization of the
 right holder). ماده ۳۱ مکرر- تعهدات عضو صادرکننده درباره اعطای مجوز فرآورده های
 دارویی و صادرات.../
 ماده ۳۲- ابطال / لغو (Revocation/forfeiture). ماده ۳۳- مدت حفاظت . بیست سال از تاریخ
 تشکیل پرونده . ماده ۳۴- فرایند ثبت اختراع : دلیل مسئولیت (Process patents: burden of
 proof).
 بخش ۶- طرح های ساخت مدار های یکپارچه.
 ماده ۳۵- معاهده مالکیت فکری مدارهای یکپارچه (Relation to the IPIC 'treaty). ماده ۳۶-
 حوزه حفاظت (Scope of the Protection). ماده ۳۷- اقدامات بدون مجوز دارنده حق (Acts
 not requiring the authorization of the right holder).
 ماده ۳۸- مدت حفاظت ۱۰ سال (Term of Protection).
 بخش ۷- حفاظت از اطلاعات افشا نشده.

¹ - IPIC. Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits.

ماده ۳۹- حفاظت از اطلاعات افشا نشده، محرمانگی و ارزش تجاری .

بخش ۸- پایش رویه های رقابتی ستیز در پروانه های قراردادی.

ماده ۴۰- چالش حقوق مالکیت معنوی با تجارت و انتقال و گسترش فناوری .

قسمت سوم. اجرای حقوق مالکیت فکری

بخش ۱- تعهدات کلی

ماده ۴۱- تضمین اعضاء بر ددرسترس بودن رویه اجرایی مقرر قوانین مقرر عادلانه بودن اجرای حقوق مالکیت اندیشه.

بخش ۲- تشریفات و اقدامات مدنی واداری

ماده ۴۲- رویه های عادلانه و منصفانه (Fair and Equitable Procedures). ماده ۴۳ - شواهد و

مدارک (Evidence). ماده ۴۴- احکام (Injunctions). ماده ۴۵- خسارت ها (Damages). ماده

۴۶- دیگر جبران ها (Other remedies) ماده ۴۷- حق اطلاع (Right of Information). ماده ۴۸-

جبران خسارت متهم (Indemnification of the defendant). ماده ۴۹- رویه های اداری

بخش ۳- اقدامات موقتی

ماده ۵۰- حدود اختیارات مقامات قضایی در باره دستور موقت و فوری جلوگیری از ورود کالاهای

ترخیص شده از گمرک به کانال های تجاری ر در قلمروی قضایی خود.

بخش ۴- الزامات ویژه اقدام در مرزها

ماده ۵۱- تعلیق ترخیص از سوی مقامات گمرکی (Suspension of release by Customs)

(authorities). جلوگیری اعضاء از ترخیص کالا در موارد گمانه زنی علامت تجاری تقلبی یا حق

نسخه برداری مسروقه.

ماده ۵۲- درخواست (Application). ماده ۵۳- وثیقه یا تضمین معادل (Security or equivalent

assurance). ماده ۵۴- آگهی تعلیق (Notice of suspension). ماده ۵۵- مدت تعلیق. پیشینه ۱۰

روز کاری و تمدید وفق مقررات تا ۱۰ روز دیگر. ماده ۵۶- پرداخت غرامت از وارد کننده و مالک

کالا (Indemnification of the importer and of the owner of the goods). ماده ۵۷- حق

بازرسی و اطلاعات. ماده ۵۸- اقدام رسمی (Ex officio action) . ماده ۵۹- جبران خسارت

(Remedies).

ماده ۶۰- واردات کمینه (De Minimis Imports) . ورود اندک بار مسافری (travellers' personal luggage) بدون ماهیت تجاری برکنار از مقررات پیش گفت.
بخش ۵- آئین دادرسی کیفری (Criminal procedure)
ماده ۶۱- وضع مقررات مجازات کیفری جعل عمدی علامت تجاری یا سرقت حق نسخه برداری در اندازه تجاری و دیگر.

قسمت چهارم . نگهداشت حقوق مالکیت اندیشه و رویه های

طرف های درگیر

ماده ۶۲- درخواست اعضا مبنی بر رعایت رویه ها و تشریفات معقول برای نگهداشت حقوق و مالکیت معنوی وفق موافقت نامه.

قسمت پنجم . پیشگیری و حل و فصل اختلافات

ماده ۶۳- شفافیت (Transparency) . ماده ۶۴- حل و فصل اختلاف (Dispute settlement).

قسمت ششم . ترتیبات انتقالی

ماده ۶۵- ترتیبات انتقالی (Transitional arrangements) . ماده ۶۶- کشورهای عضو کمتر توسعه یافته (Least-Developed Country Members) . ماده ۶۷- همکاری فنی (Technical cooperation).

قسمت هفتم . ترتیبات نهادی مقررات پایانی

ماده ۶۸- شورای جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری . ماده ۶۹- همکاری بین المللی . ماده ۷۰- حفاظت از وضع موجود (Protection of existing subject matter) . ماده ۷۱- بازنگری و اصلاح (Review and amendment) . ماده ۷۲- ایراد قید و شرط (Reservations) . ماده ۷۳- برکنار شده های امنیتی.

کارآمد ترین ویژگی موافقت نامه ، برخورد با متخلفین اجرای مقررات در درون کشورها و جلوگیری از ورود کالاهایی خارجی کشورهای عضو پیمان (TRIPs) که حقوق پیش گفت را رعایت نکرده باشند (ماده ۴۲ تا ۵۰ و ۵۱ تا ۶۰) . زیرنویس (شماره ۱۴ ماده ۵۱).

الف- کالاهای دارای نشان بازرگانی نادرست شامل هر گونه کالا یا بسته بندی است که بدون مجوز دارای یک علامت تجاری مشابه ثبت شده و معتبر برای آن کالا باشد، یا این که علامت تجاری مجعول استعمال شده از لحاظ عناصر اصلی تشکیل دهنده شبیه علامت ثبت شده باشد و قابل تمایز در آن نباشد و به علاوه به موجب قانون کشور واردکننده نیز تجاوز به حقوق صاحب علامت تجاری محسوب گردد.

ب) کالاهای دارای حق رونوشت یا کپی برداری دزدیده شده عبارتند از رونوشت یا کپی هر کالایی که بدون اجازه و رضایت صاحب حق و یا هر شخص مجاز از سوی او در کشور تولیدکننده ساخته شده باشد. همچنین کالای مزبور شامل رونوشت کپی کالاهایی است که به صورت مستقیم و غیرمستقیم از چیزی ساخته شده باشند که ساخت آن کپی بر طبق قانون کشور واردکننده حق کپی برداری یا حقوق جانبی آن محسوب گردد.

Note:

-WTO - Glossary - parallel imports. [Www.wto.org](http://www.wto.org). Retrieved 6 June 2018.
 Kyle C. Williams (28 January 2020). "Parallel Imports and the Principle of Exhaustion: The First Sale Rule in International Commerce". *Penn State Journal of Law & International Affairs*. Retrieved 23 September 2021.
 -Parallel Imports/Gray Market". [Www.inta.org](http://www.inta.org). Retrieved 6 June 2018.
 WTO - Intellectual property (TRIPS) - fact sheet - pharmaceuticals - 2". [Www.wto.org](http://www.wto.org). Retrieved 6 June 2018.

دامپینگ و یارانه صادراتی

فصل پنجم

دامپینگ بازار شکنی یا قیمت شکنی در بازار درون یا برون مرز ، فروش یا صادرات کالا با قیمتی پایینتر از قیمت تمام شده. بازار جهانی کالاهای کشور چین با قیمت پایین تر از کشور وارد کننده و کیفیت پایین تر، نمونه بارزی از این دست است.

تبار شناسی

آدام اسمیت بنیان‌گذار مکتب کلاسیک از مخالفان جدی ورود دولت در کنش های اقتصادی بود. رویکرد او تا پیش از جنگ جهانی دوم اقتصاد غرب را پوشش می داد.

با پایان یافتن جنگ جهانی دوم و ایجاد تورم و رکود شدید اقتصادی در کشورهای غربی ، اندیشه اقتصادی کینز و هم اندیشان او در تشویق دولت در تنظیم و تعادل

اقتصاد و ورود به بازار به منظور رشد اقتصادی حاکم شد. برونداد خرید کالا و خدمات به قیمت بالاتر از ارزش بازار از تولیدکننده . در دوران پس از جنگ کشورها با انگیزه رشد و توسعه اقتصادی ناگزیر به پشتیبانی گسترده از تولید و تجارت محصولات به ویژه فرآورده های کشاورزی شدند. یارانه دولتی تنها از آن تولیدکنندگان و شیوه پرداخت اعلام نرخ تضمینی بالاتر از قیمت بازار بود . این نگرش راه را برای ورود دولت و مدیریت بخش عمومی اقتصاد هموار ساخت. رویکردی که تاکنون تداوم یافته.

ژاکوب واینر (Jacob viner) نخستین بار در سال ۱۹۲۲ و هوکمن و لیدی (hoekman & leidy) در سال ۱۹۸۹ به به قیمت شکنی بازار اشاره کردند.

دامپینگ در قانون امور گمرکی مصوب (۱۳۵۰/۳/۳۰)

ماده ۵ - هر گاه کشوری نسبت به تمام یا قسمتی از اقلام صادرات به هر صورت تبعیض یا محدودیت ایجاد کند هیأت وزیران می تواند در هر موقع بنا به پیشنهاد وزارت اقتصاد نسبت به تمام یا بعضی از اقلام کالاهای آن کشور محدودیت یا سود بازرگانی ویژه ای برقرار کند.

ماده ۶ - هر گاه ضمن موافقتنامه های بازرگانی دولت با کشورهای بیگانه برای کالای معینی حقوق گمرکی به مأخذی غیر از آن چه که در جدول تعرفه ضمیمه این قانون مقرر است معین بشود مادام که موافقتنامه های مزبور به قوت خود باقی می باشد حقوق گمرکی آن کالا مطابق مأخذ تعیین شده در موافقتنامه ها و با رعایت شرایط مقرر در آنها دریافت می گردد مگر این که در تعرفه ضمیمه این قانون حقوق گمرکی کمتری به آن تعلق گیرد و یا از حقوق گمرکی بخشوده شده باشد.

ماده ۷ - هر گاه کالایی با قیمت نامتناسب یا تسهیلات غیر عادی از کشوری برای ورود به ایران عرضه شود (دامپینگ Dumping) و این عمل برای اقتصاد کشور رقابت ناسالم تلقی گردد هیأت وزیران می‌تواند در هر موقع بنا به پیشنهاد وزارت اقتصاد برای ورود کالای مزبور از آن کشور سود بازرگانی ویژه‌ای برقرار کند.

دامپینگ و اعطای یارانه صادراتی . دو کژ کارکرد بازرگانی خارجی در واردات کالا است که به دلیل آسیب های بسیار بر صنایع داخلی کشور وارد کننده ، پس از موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT) و موافقت نامه های سازمان تجارت جهانی (اجرای ماده ۶ گات: موافقت نامه ضد دامپینگ و موافقت نامه یارانه ها و اقدامات جبرانی) با آن برخورد و به کشور وارده کننده اجازه داده شده تا در صورت روبرو شدن با واردات دامپینگ شده یا برخوردار از یارانه صادراتی، عوارض ویژه مقرر نمایند.^۱

یارانه داخلی و صادراتی

یارانه داخلی اعطای کمک مالی بر کالا یا خدمت برای افزایش رفاه عمومی جامعه است. دیدگاه بانک جهانی. یارانه سود اقتصادی (مستقیم یا نامستقیم) دولت‌ها به تولیدکنندگان کالا و خدمات برای تقویت بازار رقابتی کشور است.

یارانه صادراتی. کمک دولت به تولیدکننده به شرط صادرات آن محصول یا فرآورده است.

یارانه داخلی (subside). کمک نا مستقیم دولت به مردم .

¹ - See: Agreement on subsidies and countervailing measures. Page: 229-272 / Agreement on the Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 - Page 145-169.

دیدگاه سازمان تجارت جهانی. یارانه، کمک مالی کشور عضو به صنعت داخلی همان کشور به منظور کسب درآمد و سود بیشتر است.
هدف اعطای یارانه :

- * پایین نگه داشتن سطح قیمت (بر اساس قدرت خرید واقعی خریداران).
- * نگهداشت روند تولید یک کالای معین.
- * نگهداشت قیمت کالا و خدمات ، در سطحی پایین تر از هزینه تأمین عوامل تولید.

پرداخت یارانه می‌تواند، با تحریف قیمت بازار و هزینه تولید، تخصیص نامطلوب منابع را به دست دهد. با این حال پرداخت یارانه در پشتیبانی از صنایع نوزاد و نظام مالیاتی کارآمد ، ابزار های به کارکرد جایگزین هستند.

یارانه به مفهوم کنونی از دهه چهل وارد اقتصاد ایران شد. هرچند پیشتر نیز شیوه هایی از همیاری گزارش شده . تخفیف مالیاتی دوره صفوی ، سیاست کمک به توسعه زراعی (بذر و مساعده) دوران قاجار، تصویب قانون تأسیس سیلو در سال ۱۳۱۱ در تهران به منظور خرید و ذخیره گندم از سوی سازمان غله، برای رویارویی با کمبود احتمالی گندم و دیگر موارد نمونه هایی از دست است.

ماده ۷ قانون امور گمرکی مصوب (۱۳۵۰/۳/۳۰) در باره دامپینگ در قانون امورگمرکی مصوب ۱۳۹۰ ، پیکر بندی نشد. با این حال در سال ۱۳۹۶ مقررات ضد قیمت شکنی (دامپینگ) به موجب مصوبه ۰۲،۲۴،۱۳۹۶ بازپیکر بندی شد.

یادداشت فصل پنجم

- تصویب نامه در خصوص اقدامات ضد قیمت شکنی (دامپینگ) به منظور مقابله با اثرات منفی واردات کالاهایی که به کمتر از ارزش عادی آنها قیمت گذاری شده اند^۱

ماده ۱ - در این تصویب نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قیمت شکنی (دامپینگ): صادرات کالا به بازار ایران به قیمتی کمتر از ارزش عادی آن.

ب - ارزش عادی: قیمت قابل مقایسه در جریان معمول تجارت (وفق ماده (۴) این تصویب نامه) برای کالای مشابه که جهت مصرف در کشور صادرکننده در نظر گرفته شده است.

پ - اقتصاد غیربازار: اقتصاد هر کشور با سابقه برنامه ریزی متمرکز که در آن قیمت ها و هزینه ها تحت کنترل دولت بوده و اصول بازار در زمینه ساختارهای هزینه ای یا قیمتی در آن اعمال نمی شود، به نحوی که قیمت فروش در چنین کشوری منعکس کننده ارزش منصفانه آن کالا محسوب نشود.

ت - اقدامات ضد قیمت شکنی: اقدامات موضوع مواد (۷) تا (۹) این تصویب نامه که به منظور مقابله با اثرات منفی واردات کالاهایی که به کمتر از ارزش عادی آن ها قیمت گذاری شده اند، اعمال می گردد.

۱ - مصوبه ۱۳۹۶، ۰۲، ۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی. هیأت وزیران در جلسه ۲۴ / ۲ / ۱۳۹۶ به پیشنهاد شماره ۱۴۷۳۷۲ / ۶۰ مورخ ۳۱ / ۶ / ۱۳۹۵ وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی.

ث - حاشیه قیمت شکنی: مابه التفاوت میان قیمت صادراتی و ارزش عادی کالای موضوع تحقیق (وفق ماده (۴) این تصویب نامه).

ج - یارانه: کمک مالی دولت یا هر نهاد عمومی کشور صادرکننده و یا هر نوع حمایت درآمدي و یا قیمتی که از آن طریق مزیتی فراتر از آنچه در شرایط بازار قابل دسترس است، اعطا شده باشد. یارانه ها در صورتی مشمول قواعد مذکور در مواد (۷) تا (۹) این تصویب نامه می شوند که فقط به یک بنگاه اقتصادی، یا صنعت یا گروهی از بنگاه های اقتصادی یا صنایع موجود در قلمرو کشور صادرکننده اعطا شده باشند.

چ - اقدامات جبرانی (ضد یارانه ای): اقدامات موضوع مواد (۷) تا (۹) این تصویب نامه که به منظور مقابله با اثرات منفی یارانه های اعطا شده به کالاهایی که به مقصد بازار ایران صادر شده اند، اعمال می گردد.

ح - کالای مشابه: کالای همسان یا کالایی که مشخصات آن از تمام جهات با کالای تحت بررسی یکسان باشد. در صورت عدم وجود کالای همسان، کالایی به عنوان کالای مشابه در نظر گرفته خواهد شد که مشخصات آن تا اندازه ممکن به مشخصات کالای تحت بررسی نزدیک باشد.

خ - تولیدکنندگان داخلی: کلیه تولیدکنندگان کالاهای مشابه یا گروهی از آن ها که مطابق شرایط مندرج در تبصره بند (ب) ماده (۵) این تصویب نامه، مجموع تولید کالاهایشان سهم عمده ای از کل تولید داخلی آن کالا را تشکیل دهد. این تعریف، مشمول تولیدکنندگانی که با صادرکنندگان خارجی یا واردکنندگان مرتبط بوده یا خود واردکننده کالای مشابه باشند، نمی گردد.

د - لطمه: در تحقیقات ضد قیمت شکنی و ضد یارانه ای، وارد شدن زیان قابل ملاحظه به تولیدکنندگان داخلی است که چگونگی تشخیص بروز آن مطابق ماده (۶) این تصویب نامه، خواهد بود.

ذ - لطمه جدی: در تحقیقات مربوط به اقدامات حفاظتی، وارد آمدن زیان عمده به وضعیت تولیدکنندگان داخلی است.

ر - خطر لطمه جدی: لطمه جدی قریب الوقوعی است که تشخیص آن مطابق تبصره بند (الف) ماده (۱۲) این تصویب نامه خواهد بود.

ز - طرف های ذینفع: شامل سه گروه زیر می باشد:

۱ - تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه و یا تشکل مربوط یا دولت به نیابت از آنان.

۲ - دولت خارجی، تولیدکنندگان یا صادرکنندگان خارجی کالای مورد تحقیق یا واردکنندگان آن کالا یا تشکل ذی ربط آنان.

۳ - مصرف کنندگان عمده و کاربران صنعتی و کشاورزی کالای موضوع تحقیق.

ژ - کمیته ماده (۱): کمیته موضوع ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات.

س - وزارت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.

ش - کارگروه تحقیق: کارگروه موضوع ماده (۲) این تصویب نامه.

ماده ۲ - کارگروه تحقیق مرکب از نمایندگان وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی، سازمان برنامه و بودجه کشور و سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط حسب مورد (با حق رأی) وظایف مندرج در ماده (۳) این تصویب نامه را عهده دار خواهد بود.

تبصره ۱ - مسئولیت دبیرخانه کارگروه مذکور و ریاست آن با وزارت خواهد بود.

تبصره ۲ - انجام کارشناسی مربوط به احراز وقوع قیمت شکنی به عهده دبیرخانه کارگروه بوده و انجام کارشناسی مربوط به وقوع لطمه با همکاری وزارتخانه تولیدی مربوط انجام می گردد که گزارش آن را به صورت کتبی به دبیرخانه کارگروه ارائه می کند.

تبصره ۳ - کارگروه تحقیق بر حسب مورد و در صورت لزوم می تواند از نمایندگان سازمان ها، تشکل ها و افراد خبره یا نماینده تولیدکنندگان کالای موضوع بحث جهت شرکت در جلسات (بدون حق رأی) دعوت نماید.

تبصره ۴ - تصمیمات کارگروه تحقیق در رابطه با عدم آغاز تحقیقات، اقدامات موقتی، اخذ تعهدات قیمتی و اعمال قطعی حمایت های اقتضایی، تنها پس از تصویب موردی توسط وزیرای عضو کمیته ماده (۱) خواهد شد.

ماده ۳ - وظایف کارگروه تحقیق، انجام کامل فرآیند تحقیقات به شرح زیر است:

الف (اصلاحی ۱۴۰۰۵۰۳) - دریافت و ثبت درخواست تحقیق مطرح شده از طرف تولیدکنندگان داخلی، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران)، اتاق تعاون ایران و یا هر یک از اعضای کارگروه.

ب - بررسی مدارک و مستندات متقاضیان و اخذ تصمیم در خصوص شروع یا عدم شروع تحقیق.

پ - درخواست نظر کارشناسی از وزارتخانه تولیدی ذی ربط و أخذ گزارش های لازم در این مورد.

ت - تشخیص مقدماتی به منظور اتخاذ اقدام های موقت در مقابله با قیمت شکنی یا یارانه.

ث - انجام تحقیق و گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه، نمونه گیری، شنیدن نظرات و نظایر آن.

ج - اخذ تعهدات قیمتی موضوع ماده (۷) این تصویب نامه و دریافت گزارش دوره ای در ایفای این تعهدات.

چ - ارایه پیشنهاد به وزرای عضو کمیته ماده (۱) در رابطه با اقدامات موقتی و اقدامات قطعی ضد قیمت شکنی، جبرانی، حفاظتی و تعیین مهلت های زمانی بازنگری و تمدید آن ها.

ح - صدور اطلاعیه عمومی بر اساس ضوابط ماده (۱۱) این تصویب نامه.

خ - تدوین دستورالعمل تعیین شاخص ها و استانداردهای لازم برای انجام فرآیند تحقیقات.

ماده ۴ - کارگروه تحقیق موظف است در بررسی وقوع قیمت شکنی ضوابط زیر را رعایت نماید:

الف - حاشیه قیمت شکنی از طریق مقایسه میانگین وزنی ارزش عادی با میانگین وزنی قیمت

کلیه مبادلات صادراتی قابل مقایسه و یا از طریق مقایسه قیمت تک تک معاملات مبین ارزش

عادی با هر یک از فروش های صادراتی احراز می شود.

تبصره - در مواردی که کالا از طریق یک کشور واسطه به کشور وارد می شود، قیمت کالای مزبور

در کشور واسطه ملاک مقایسه قرار خواهد گرفت مگر در شرایطی که کالا از کشور واسطه صرفاً

به کشور ترانزیت شده باشد یا در کشور واسطه هیچ فعالیت تولیدی در رابطه با کالای مزبور

صورت نگرفته باشد و یا قیمت قابل مقایسه در کشور واسطه وجود نداشته باشد.

ب - در صورت عدم دسترسی به قیمت داخلی در کشور صادرکننده، قیمت کالای مشابه صادر

شده از آن کشور به کشورهای ثالث به عنوان «ارزش عادی» در نظر گرفته می شود، مشروط بر

این که قیمت مزبور را بتوان از لحاظ آماری به عنوان قیمت نوعی آن کالای صادراتی در کشورهای

ثالث در نظر گرفت. در شرایط فوق می توان از روش جایگزین تعیین «ارزش عادی محاسباتی»

استفاده نمود که از مجموع هزینه تولید کالای مورد تحقیق در کشور مبدأ، با در نظر گرفتن مبلغی

برای سود و هزینه های متعارف مربوط به امور اداری، فروش و سایر هزینه ها به دست می آید.

پ - در مواردی که قیمت صادراتی در دسترس نیست و یا کارگروه تحقیق چنین تشخیص دهد که قیمت صادراتی به دلیل وجود یک نوع شراکت، وابستگی و یا مناسبات موجود میان صادرکننده و واردکننده یا اشخاص ثالث قابل اتکا نیست، قیمتی که کالای وارداتی برای بار اول در کشور به خریدار مستقل فروخته می شود، به عنوان قیمت صادراتی در نظر گرفته خواهد شد. اگر کالای مزبور به خریداری مستقل فروخته نشده باشند و یا شرایط یا ماهیت آن ها قبل از فروش تغییر یابد، به تشخیص کارگروه تحقیق مبلغ متعارفی به عنوان قیمت صادراتی در نظر گرفته خواهد شد.

ت - در اقتصادهای غیربازار چنانچه قیمت های داخلی در کشور صادرکننده، غیرواقعی تشخیص داده شوند، می توان ارزش عادی کالای موردنظر را بر اساس هزینه ها و قیمت آن کالا در کشور ثالث با اقتصاد بازار تعیین نمود.

ث - در فرآیند تشخیص قیمت شکنی به منظور «مقایسه منصفانه» میان قیمت صادراتی و ارزش عادی کالا، باید هر دو قیمت مورد مقایسه مربوط به مرحله مشابهی از فرآیند تجارت (به طور معمول در مرحله تحویل در کارخانه) بوده و حتی الامکان تاریخ های فروش، مربوط به یک زمان و یا زمان های نزدیک به هم باشند. با توجه به شرایط هر مورد، در صورت وجود تفاوت هایی که مقایسه منصفانه قیمت ها را غیرممکن می سازند، تعدیلاتی منظور خواهد شد. تفاوت های مؤثر بر مقایسه قیمت ها عبارتند از تفاوت در قیود و شرایط فروش، مالیات، سطوح تجارت، مقدار، مشخصات فیزیکی و هرگونه تفاوت دیگری که مشخصاً بر قابلیت مقایسه قیمت ها تأثیر می گذارند. اگر قیمت صادراتی و ارزش عادی قابل مقایسه نباشند، کارگروه تحقیق ارزش عادی را در سطحی از تجارت که معادل سطح تجارت مربوط به قیمت صادراتی محاسباتی است، تعیین و یا تعدیل مقتضی را به نحو مقرر در این بند منظور خواهد کرد.

ماده ۵ - فرآیند تحقیق و رسیدگی به شرح زیر است:

الف - درخواست تحقیق در کارگروه به پیشنهاد هر یک از اعضا یا درخواست کتبی تولیدکنندگان داخلی یا از جانب آن ها توسط تشکل های مربوطه به دبیرخانه کارگروه تقدیم می شود.

ب - درخواست یاد شده باید شامل مدارک و مستندات مربوط به وجود قیمت شکنی یا یارانه وجود لطمه ناشی از هر یک از آن دو که برای متقاضی قابل دسترس است، باشد.

تبصره - درخواست یاد شده باید توسط تولیدکنندگان داخلی ارایه شده باشد که مجموع تولید آن ها حداقل معادل بیست و پنج درصد کل تولید داخلی کالای مشابه باشد. در صورتی که برخی از

تولیدکنندگان داخلی مخالف وضع عوارض ضد قیمت شکنی باشند، مجموع تولید حامیان درخواست می بایست بیش از پنجاه درصد کل تولید کالای مشابه توسط مجموع حامیان و مخالفان درخواست مزبور (نه لزوماً کل تولیدکنندگان داخلی) باشد. این تبصره در شرایطی که درخواست به صورت غیرمستقیم از جانب تولیدکنندگان داخلی توسط تشکل های مربوط و یا هر یک از اعضای کارگروه تحقیق ارایه شده باشد نیز جاری است.

پ - کارگروه تحقیق پس از دریافت درخواست، مدارک و مستندهای ارایه شده را بررسی نموده و در مواردی که دلایل ارایه شده را جهت شروع تحقیقات کافی نداند، مراتب را جهت تصمیم گیری نهایی به وزرای عضو کمیته ماده (۱) ارجاع خواهد داد. تصمیم نهایی در رابطه با آغاز یا عدم آغاز تحقیقات ظرف سی روز کاری به متقاضیان ابلاغ خواهد گردید. تصمیمات مربوط به عدم آغاز تحقیق صرفاً به متقاضیان ابلاغ خواهد شد. تصمیمات کارگروه مبنی بر آغاز تحقیق قبل از شروع فرآیند تحقیقات به دولت کشور صادرکننده ابلاغ خواهد گردید.

ت - کارگروه تحقیق می تواند از پرسشنامه، نمونه گیری، شنیدن نظرات و نظایر آن برای جمع آوری اطلاعات و انجام تحقیق استفاده کند.

ث - برای پاسخ به پرسشنامه های ارسالی، به صادرکنندگان یا تولیدکنندگان خارجی یا واردکنندگان کالایی که ادعا می شود قیمت شکنی شده یا از یارانه برخوردار است سی روز فرصت داده خواهد شد. تمدید این مدت در صورت وجود دلایل موجه و درخواست ذی نفع امکان پذیر است.

ج - مدارکی که هر طرف ذی نفع کتباً ارایه می کند، با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاه ها، فوراً در اختیار دیگر طرف های ذی نفع درگیر در تحقیق قرار خواهد گرفت.

چ - کارگروه تحقیق به محض آغاز تحقیق، با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاه ها موضوع بند (ر) این ماده، باید متن کامل درخواست کتبی واصله را در اختیار کلیه صادرکنندگانی که مورد شناسایی قرار داده است، مقامات دولت صادرکننده و نیز در صورت درخواست طرف های ذی نفع، در اختیار آن ها قرار دهد.

ح - در طول تحقیق طرف های ذی نفع باید اطلاعات لازم و معتبر را در اختیار کارگروه تحقیق قرار دهند و در غیر این صورت تشخیص بر اساس مستندات موجود، از جمله اطلاعات مندرج در درخواست اولیه انجام خواهد گرفت.

خ - در جریان تحقیقات، تمام طرف های ذی نفع حق دفاع از خود را خواهند داشت. بدین منظور، کارگروه تحقیق به مجرد درخواست، باید زمینه ملاقات تمام طرفه ای ذینفع را با طرف هایی که منافی مغایر آن ها دارند فراهم سازد؛ به گونه ای که نقطه نظرهای مخالف مطرح و استدلال های مخالف ارایه شوند. در برگزاری این جلسات باید جنبه محرمانه موضوعات و ملاحظات طرفین در این رابطه در نظر گرفته شود.

د - در مواردی که حاشیه قیمت شکنی یا حجم واردات زیر قیمت یا یارانه ای (بالقوه یا بالفعل) در حد قابل اغماض است یا لطمه وارده جزئی می باشد فرآیند تحقیق فوراً متوقف می شود. حاشیه قیمت شکنی زمانی «قابل اغماض» تلقی می گردد که میزان آن کمتر از دو درصد قیمت صادراتی باشد. حجم واردات مشمول قیمت شکنی زمانی «جزئی» تلقی می شود که یک کشور کمتر از سه درصد واردات کالای مشابه و یا کشورهایی که هر کدام کمتر از سه درصد واردات کالای مشابه در ایران را در اختیار دارند، مجموعاً کمتر از هفت درصد واردات کالای مشابه به ایران را در اختیار داشته باشند. در خصوص تحقیقات مربوط به اقدامات جبرانی، مبلغ یارانه در صورتی در حد قابل اغماض تلقی می شود که کمتر از یک درصد ارزش واردات کالای مورد تحقیق باشد.

ذ - کارگروه تحقیق باید قبل از اتخاذ تصمیم نهایی، آن دسته از مستندات اساسی تحت بررسی را که مبنای تصمیم گیری در خصوص اعمال اقدامات قطعی بوده است، در زمان مناسب به اطلاع تمام طرف های ذی نفع برساند، به طوری که طرفین امکان دفاع از منافع خود را داشته باشند.

ر - کارگروه تحقیق در صورت وجود دلایل موجه، هرگونه اطلاعاتی را که اساساً از لحاظ تجاری دارای ماهیت محرمانه باشد و یا توسط طرف های تحقیق با عنوان محرمانه ارایه شده باشد، محرمانه تلقی خواهد کرد. مصادیق اطلاعات محرمانه شامل مواردی است که افشای آن، مزیت رقابتی مهمی برای رقیب ایجاد کند یا اثر سوء قابل توجهی بر ارایه کننده اطلاعات یا شخصی که اطلاعات از وی کسب شده است، داشته باشد.

تبصره ۱ - اسرار تجاری بنگاه ها و اطلاعاتی که توسط آن ها با عنوان محرمانه ارایه شده است، بدون اجازه خاص طرفی که آن را ارایه کرده است، قابل افشا نبوده و دبیرخانه کارگروه کلیه اقدامات لازم را جهت حفظ اسرار تجاری بنگاه ها مبذول خواهد نمود.

تبصره ۲ - دبیرخانه کارگروه تحقیق از طرف های ذی نفعی که اطلاعات محرمانه ارایه نموده اند، درخواست خواهد نمود که خلاصه ای غیرمحرمانه از آن اطلاعات را نیز ارایه دهند به نحوی که

جزئیات مندرج در آن‌ها برای رسیدن به درک متعارفی در مورد ماهیت اطلاعات محرمانه کافی باشد. در صورتی که اطلاعات مزبور از نظر طرف‌های ذی‌نفع قابل‌تلخیص نباشد، طرف‌های مزبور دلایل آن را به صورت کتبی به دبیرخانه کارگروه ارائه خواهند نمود.

تبصره ۳- در صورتی که کارگروه تحقیق درخواست حفظ جنبه محرمانه اطلاعات را قابل‌توجه نداند و یا عرضه‌کننده اطلاعات تمایلی به علنی شدن آن‌ها یا اجازه انتشار آن‌ها را چه به صورت عمومی چه به شکل خلاصه نداشته باشد، کارگروه تحقیق می‌تواند به کلی از آن اطلاعات صرف نظر نموده و بر اساس مستندات موجود تصمیم‌گیری نماید.

ز- کارگروه تحقیق در صورت لزوم می‌تواند در کشورهای موضوع تحقیق، به منظور بررسی صحت و سقم اطلاعات ارائه شده یا کسب جزئیات بیشتر، سفرهای کارشناسی ترتیب دهد مشروط بر این که موافقت بنگاه‌های مورد تحقیق را کسب نماید. به نمایندگان دولت مورد بحث اطلاع دهد و آن دولت نسبت به انجام تحقیق مزبور اعتراضی نداشته باشد. در این زمینه رویه‌های رایج بین‌المللی ناظر بر تحقیقات انجام شده در سایر کشورها مجری خواهد بود. کارگروه تحقیق با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاه‌ها، نتایج هر یک از این تحقیقات را در اختیار بنگاه‌های مورد تحقیق و نیز ارائه‌کنندگان درخواست اعمال اقدامات ضد قیمت‌شکنی یا جبرانی قرار خواهد داد.

ژ- در فرآیند انجام تحقیقات، کلیه اطلاعات مرتبط با قیمت و یا یارانه در دوره یک سال اخیر بررسی می‌گردد. در خصوص تحقیقات مرتبط با لطمه نیز دوره سه ساله اخیر مورد بررسی قرار می‌گیرد.

س- فرآیند تحقیق به طور معمول ظرف یک سال و در موارد خاص که نیاز به زمان بیشتری وجود داشته باشد، ظرف هجده ماه پس از آغاز آن به اتمام خواهد رسید.

ماده ۶- تشخیص لطمه به شرح زیر انجام می‌شود:

الف- در فرآیند تحقیق برای تشخیص لطمه، بررسی حجم واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای از طریق افزایش قابل توجه واردات مزبور به طور مطلق و یا نسبت به تولید یا مصرف داخلی و یا احتمال افزایش آتی آن، میزان قیمت‌شکنی یا یارانه اعطا شده و اثر واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای بر قیمت کالای مشابه در بازار داخلی و پیامدهای ناشی از واردات مزبور بر تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه بررسی و مورد توجه قرار گیرد.

ب - در بررسی پیامدهای ناشی از واردات زیر قیمت یا یارانه ای بر تولیدکنندگان داخلی، کلیه شاخص های اقتصادی نشان دهنده وضعیت تولیدکنندگان داخلی، از جمله شاخص های پانزده گانه مذکور در این بند باید به صورت جداگانه و به دقت مورد ارزیابی قرار گیرند. شاخص های پانزده گانه عبارتند از کاهش بالفعل و بالقوه فروش، کاهش سود، کاهش تولید، کاهش سهم بازار، کاهش بهره وری، کاهش بازگشت سرمایه، ایجاد ظرفیت مازاد تولید، عوامل مؤثر بر قیمت داخلی، میزان حاشیه قیمت شکنی، اثرات منفی بالفعل و بالقوه بر جریان نقدینگی تولیدکنندگان داخلی، موجودی انبار، اشتغال، دستمزدها، رشد، توانایی افزایش سرمایه یا انجام سرمایه گذاری.

پ - پس از احراز وقوع قیمت شکنی یا یارانه و ورود لطمه یا خطر بروز آن (موضوع بند ث) این ماده) بر تولیدکنندگان داخلی، رابطه سببیت بین این دو باید اثبات گردد. اثبات رابطه سببیت میان واردات زیر قیمت یا یارانه ای و لطمه به تولیدکنندگان داخلی، مبتنی بر بررسی کلیه مدارک مرتبط توسط کارگروه تحقیق خواهد بود. به طور مشخص باید اثبات گردد که حجم و یا میزان قیمت شکنی یا یارانه باعث بروز لطمه به تولیدکنندگان داخلی گردیده و اثر آن به میزانی است که «قابل ملاحظه» باشد.

ت - کارگروه تحقیق به جز واردات زیر قیمت یا یارانه ای، کلیه عوامل شناخته شده دیگری را که احتمال می رود تولیدکنندگان داخلی به طور هم زمان از آن ها تأثیر پذیرفته باشند، به صورت تفکیک شده مورد بررسی قرار خواهد داد. لطمات وارد شده بر تولیدکنندگان داخلی ناشی از عوامل دیگر، به هیچ عنوان به واردات زیر قیمت یا یارانه ای منتسب نخواهند شد. حجم و قیمت آن بخش از واردات که زیر قیمت یا یارانه ای نبوده اند، کاهش تقاضا یا تغییر در الگوهای مصرف، رویه های غیررقابتی یا محدودکننده تجارت میان تولیدکنندگان خارجی و داخلی، پیشرفت های فناوری و عملکرد صادراتی و بهره وری تولیدکنندگان داخلی، از جمله عواملی هستند که در احراز رابطه سببیت ممکن است مورد بررسی قرار گیرند.

ث - برای تشخیص خطر بروز لطمه قابل ملاحظه توسط کارگروه تحقیق، علاوه بر توجه به عوامل موجود در بند (ب) این ماده، عوامل زیر نیز در نظر گرفته می شود:

- ۱ - ماهیت یارانه یا یارانه های مورد بحث و اثرات تجاری احتمالی آن.
- ۲ - نرخ رشد جریان واردات زیرقیمت یا یارانه ای به بازار کشور که نشانگر احتمال افزایش واردات کالای مزبور در حجم بالا باشد.

۳ - ظرفیت مازاد تولید صادرکننده یا افزایش قابل توجه و قریب الوقوع آن به نحوی که نمایانگر احتمال افزایش صادرات زیر قیمت یا یارانه ای در حجم بالا به بازار کشور باشد که البته در ارزیابی این عامل، وجود بازارهای صادراتی دیگر نیز که احتمال جذب صادرات مازاد را داشته باشند، باید مدنظر قرار گیرد.

۴ - بررسی این موضوع که آیا قیمت کالاهای وارداتی اثر کاهش دهنده یا رکودی قابل توجه بر قیمت های داخلی داشته و احتمال تقاضا برای واردات بیشتر را افزایش دهد.

۵ - موجودی انبار کالای موضوع تحقیق.

تبصره - در خصوص بندهای (ب) و (ث) این ماده، هیچ یک از عوامل مذکور به تنهایی نشانگر بروز لطمه یا خطر بروز آن نبوده، بلکه بررسی مجموع این عوامل توسط کارگروه تحقیق ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۷ - ارایه تعهدات قیمتی توسط صادرکنندگان به صورت زیر انجام می شود:

الف - کارگروه تحقیق می تواند در خصوص قیمت شکنی، با دریافت تعهد از طرف صادرکننده مبنی بر تجدیدنظر در قیمت ها یا متوقف نمودن صادرات زیر قیمت به ایران، تحقیق را متوقف و یا به حال تعلیق درآورد. همچنین در خصوص یارانه چنانچه صادرکننده تعهد کند که در قیمت های صادراتی تجدیدنظر کند یا دولت کشور صادرکننده تعهد کند که پرداخت یارانه را متوقف یا محدود نماید یا اقدام هایی را در خصوص آثار آن اتخاذ کند، کارگروه تحقیق می تواند، با رعایت تشریفات مندرج در تبصره (۴) ماده (۲) این تصویب نامه، ضمن موافقت با تعهدات مذکور تحقیق را متوقف نموده یا به حالت تعلیق درآورد.

ب - تعهدات قیمتی می توانند از طرف کارگروه تحقیق پیشنهاد داده شوند ولی صادرکنندگان هیچ اجباری به قبول این تعهدات نخواهند داشت. عدم قبول پیشنهادهای مزبور توسط صادرکنندگان نباید خدشه ای به حقوق آنان در فرآیند تحقیقات وارد نماید؛ البته این حکم مانع از آن نیست که کارگروه تحقیق به این تشخیص برسد که تداوم واردات زیر قیمت یا یارانه ای احتمال «خطر بروز لطمه» را افزایش خواهد داد.

تبصره - کارگروه تحقیق می تواند از هر یک از صادرکنندگانی که تعهدش مورد قبول قرار گرفته است، بخواهد که در فواصل زمانی مشخص اطلاعات مربوط به اجرای تعهدات خود را ارایه و امکان بررسی صحت و سقم اطلاعات مزبور را برای کارگروه فراهم نماید. در صورت نقض تعهد،

کارگروه تحقیق می تواند در اسرع وقت بر اساس این تصویب نامه و با استفاده از اطلاعات موجود، نسبت به اتخاذ اقدامات موقتی اقدام نماید. در چنین مواردی عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی نسبت به واردات کالاهای زیرقیمت یا یارانه ای تا حداکثر نود روز قبل از اجرای اقدامات موقتی قابل وصول خواهد بود. البته، این گونه اعمال عوارض به شکل عطف به ماسبق شامل کالاهایی که قبل از نقض تعهد مزبور به کشور وارد شده اند، نخواهد بود.

ماده ۸ - مراحل، میزان و مدت اقدامات موقتی به صورت زیر خواهد بود:

الف - اعمال عوارض موقتی تنها پس از طی تمام مراحل ذیل قابل اتخاذ است:

۱ - تحقیقات مطابق این تصویب نامه آغاز و اطلاعیه عمومی آن صادر گردیده و به طرف های ذی نفع فرصت کافی جهت تسلیم اطلاعات و اظهارنظر اعطا شده باشد.

۲ - کارگروه تحقیق در تشخیص مقدماتی به جمع بندی اولیه مبنی بر وقوع قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط کشور صادرکننده و لطمه ناشی از آن بر تولیدکنندگان داخلی رسیده و گزارش خود را در این رابطه به وزرای عضو کمیته ماده (۱) ارجاع داده باشد.

۳ - پس از تصویب وزرای عضو کمیته ماده (۱) اقدامات مزبور اتخاذ خواهد گردید.

ب - اعمال عوارض موقتی به میزان عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی در قالب سود بازرگانی ویژه خواهد بود که موقتاً برآورده شده و در هر حال، نباید از میزان حاشیه قیمت شکنی یا مبلغ یارانه که مورد ارزیابی اولیه قرار گرفته است، بیشتر باشد.

پ - عوارض موقتی حداقل شصت روز پس از تاریخ آغاز تحقیق، قابل اعمال خواهند بود.

ت - اعمال عوارض موقتی به حداقل زمان ممکن محدود خواهد بود که از چهار ماه تجاوز نخواهد کرد. در صورت توصیه کارگروه تحقیق و تصمیم وزرای عضو کمیته ماده (۱) و پیرو درخواست صادرکنندگانی که درصد قابل توجهی از تجارت کالای موردنظر را در اختیار دارند، این زمان به حداکثر شش ماه قابل افزایش خواهد بود. اگر در طول فرآیند تحقیق امکان اعمال عوارض کمتر از حاشیه قیمت شکنی که برای رفع لطمه وارده کفایت کند نیز مورد بررسی قرار گیرد، مدت های مذکور به ترتیب به شش ماه و نه ماه قابل افزایش خواهد بود.

ماده ۹ - عوارض ضد قیمت شکنی و جبرانی به شرح زیر وضع می شود:

الف - چنانچه در نتیجه انجام تحقیق، تصمیم نهایی مبنی بر وجود واردات زیر قیمت یا یارانه ای و لطمه ناشی از آن اتخاذ شود، عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی در قالب سود بازرگانی

ویژه حداکثر معادل حاشیه قیمت شکنی یا میزان یارانه تعیین شده توسط کارگروه تحقیق، برای تصویب به هیئت وزیران ارسال خواهد شد.

تبصره - در صورتی که به تشخیص کارگروه تحقیق اعمال عوارض به میزان کمتر از حاشیه قیمت شکنی یا مبلغ یارانه برای جبران لطمه کافی باشد، با اخذ مجوز از وزرای عضو کمیته ماده (۱) سود بازرگانی ویژه معادل عوارض کمتر اعمال خواهد شد.

ب - میزان عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی در هر مورد مطابق این تصویب نامه تعیین و به صورت غیرتبعیض آمیز از واردات کالای مورد تحقیق، از کلیه صادرکنندگانی که در مورد آن ها وجود قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط دولت کشور صادرکننده و لطمه ناشی از آن احراز گردیده است، وصول خواهد شد. این مورد شامل صادرکنندگانی که مطابق ماده (۷) این تصویب نامه از آن ها تعهدات قیمتی اخذ شده است، نمی گردد.

تبصره - در مصوبات ابلاغی وزرای عضو کمیته ماده (۱) در رابطه با اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی، باید نام صادرکنندگان مشمول عوارض مزبور به تفکیک و با ذکر عوارض مربوط قید شود. در صورت عملی نبودن این موضوع به علت شمار بالای صادرکنندگان کالای موضوع تحقیق از یک کشور، در مصوبه مذکور نام کشور یا کشورهای صادرکننده کالای ذی ربط قید خواهد شد. پ - اگر در زمان وضع عوارض قطعی، اقدامات موقتی در حال اجرا باشند، عوارض قطعی جایگزین آن ها می شوند. اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی تا زمانی که جهت مقابله با خسارات ناشی از واردات زیر قیمت یا یارانه ای ضرورت دارند، برقرار خواهند ماند.

تبصره ۱ - تسری مدت اعمال اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی به بیش از پنج سال، مستلزم بازنگری مجدد و انجام دوباره تحقیق خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه تشخیص داده شود که برای خنثی کردن یا تضعیف اثر عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی، واردات کالاهای مشمول این اقدام ها از طریق کشور ثالث صورت می گیرد؛ کارگروه تحقیق می تواند جهت مقابله با طفره از عوارض قطعی وضع شده، این اقدامات را به کشور ثالث نیز تسری دهد.

ماده ۱۰ - شرایط عطف به ماسبق شدن عوارض ضد قیمت شکنی و جبرانی به شرح زیر است:
الف - اقدامات موقتی و عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی، تنها در رابطه با کالاهایی اعمال خواهند شد که پس از زمان اجرایی شدن اقدامات موقتی موضوع بند (الف) ماده (۸) و

عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی موضوع بند (الف) ماده (۹) این تصویب نامه، جهت مصرف به بازار کشور وارد شده اند.

ب - در مواردی که عوارض موقتی وضع و اعمال گردیده است، در صورتی که کارگروه تحقیق پس از تکمیل تحقیقات خود، وقوع قیمت شکنی یا یارانه و ایراد لطمه به تولیدکنندگان داخلی را احراز نماید، صرف نظر از تصویب یا عدم تصویب اعمال عوارض قطعی، کارگروه تحقیق باید در این مورد نیز اعلام نظر که چه میزان از عوارض موقتی وضع شده می بایست به صورت قطعی از واردکننده وصول گردد.

تبصره - عبارت «لطمه» در این بند شامل «خطر بروز لطمه» یا «تأخیر مهم در تأسیس صنعت داخلی» نمی گردد و در این موارد پس از اتخاذ تصمیم در مورد اعمال اقدامات قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی، کلیه وجوه اخذ شده تحت عنوان اقدامات موقتی، مسترد می شود و عوارض قطعی، تنها از زمان صدور تشخیص نهایی مبنی بر وقوع «خطر بروز لطمه» یا «تأخیر مهم در تأسیس صنعت داخلی» قابل وصول خواهد بود. در هر حال، در صورتی که محرز گردد که در صورت عدم اتخاذ اقدامات موقتی، واردات زیر قیمت یا یارانه ای منجر به لطمه می شده است، عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی از زمان اجرای اقدامات موقتی قابل وصول خواهد بود.

پ - اگر عوارض قطعی بیشتر از عوارض موقتی تعیین شود، مازاد بر عوارض موقتی از واردکنندگان وصول نخواهد شد. اگر عوارض قطعی کمتر از عوارض موقتی تعیین شود، میزان آن تصحیح و مابه التفاوت حسب مورد به واردکننده مسترد خواهد شد.

ت - تنها در صورت احراز شرایط زیر می توان در رابطه با کالاهایی که قبل از تاریخ اجرای اقدامات موقتی (و نه تاریخ شروع تحقیقات) جهت مصرف به کشور وارد شده اند، زمان اعمال عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی را تا نود روز عقب برد:

۱ - در صورتی که قیمت شکنی یا یارانه که منجر به لطمه شده است، مسبوق به سابقه بوده و یا واردکننده از وقوع قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط دولت کشور صادرکننده و احتمال لطمه ناشی از آن آگاه بوده یا باید آگاه بوده باشد.

۲ - در صورتی که بر اثر واردات انبوه کالای زیر قیمت یا یارانه ای، تولیدکنندگان داخلی در مدتی نسبتاً کوتاه متحمل لطمه شده باشند، به صورتی که با توجه به شرایط موجود (از جمله زمان و حجم واردات زیر قیمت یا یارانه ای، انباشت سریع موجودی کالای وارداتی و غیره) عوارض

اعمال شده کفایت لازم را جهت جلوگیری از لطمه نداشته باشد، مشروط بر اینکه به واردکنندگان ذی ربط امکان اظهارنظر داده شده باشد.

ث - هیچ گونه عوارض ضد قیمت شکنی در رابطه با کالاهایی که قبل از تاریخ شروع تحقیقات جهت مصرف به کشور وارد شده اند، اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۱ - در صدور اطلاعیه عمومی موارد زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

الف - مخاطب اطلاعیه عمومی کشور یا کشورهای صادرکننده کالای موضوع تحقیق و هر شخص دیگری که توسط کارگروه تحقیق به عنوان ذی نفع شناخته شود، خواهد بود. این اطلاعیه در بر گیرنده اطلاعات کافی شامل ۱ - نام کشور یا کشورهای صادرکننده و کالای موردنظر؛ ۲ - تاریخ آغاز تحقیق؛ ۳ - مبنای ادعای قیمت شکنی یا یارانه قید شده در درخواست؛ ۴ - خلاصه عواملی که ادعای وقوع لطمه بر آن ها مبتنی است؛ ۵ - نشانی که طرف های ذی نفع باید نظرات خود را به آن ارسال نمایند؛ ۶ - مهلت های تعیین شده جهت ابراز نظرات طرف های ذی نفع می باشد.

ب - موارد مربوط به تشخیص مقدماتی یا نهایی (اعم از نتیجه مثبت یا منفی آن)، لغو عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی و یا تصمیمات مربوط به قبول یا فسخ تعهد قیمتی مطابق ماده (۷)، صدور اطلاعیه عمومی الزامی خواهد بود. در هر یک از این اطلاعیه ها، توضیحات کافی در مورد یافته ها و نتایج به دست آمده مربوط به امور موضوعی و حقوقی که در جریان تحقیقات تعیین کننده بوده اند، ارایه خواهد شد.

تبصره ۱ - در رابطه با اجرای اقدامات موقتی، اطلاعیه عمومی باید شامل توضیحات کافی و مشروح در رابطه با تشخیص مقدماتی وقوع قیمت شکنی یا یارانه و لطمه ناشی از آن باشد و با لحاظ الزامات مربوط به حفظ اطلاعات محرمانه، به امور موضوعی و حقوقی و استدلالات طرفین، اشاره نماید. این اطلاعیه موارد ذیل را شامل می شود:

۱ - اسامی عرضه کنندگان و یا در صورت عدم امکان تهیه آن ها، اسامی کشورهای صادرکننده کالای مزبور.

۲ - توضیح راجع به کالای مورد تحقیق در حدی که برای امور مربوط به گمرک کافی باشد.

۳ - حاشیه های قیمت شکنی یا مبلغ یارانه اثبات شده و مبنای احراز هر یک مطابق این تصویب نامه.

۴ - ملاحظات مربوط به تشخیص لطمه به نحو مقرر در این تصویب نامه.

۵ - دلایل اصلی که منجر به تشخیص مزبور گردیده است.

تبصره ۲ - در صورت تشخیص مثبت که به وضع عوارض قطعی یا قبول تعهد قیمتی منجر گردد، اطلاعیه عمومی مربوط به خاتمه یا تعلیق تحقیق، باید در بر گیرنده تمام اطلاعات مربوط به امور موضوعی و حقوقی و دلایلی که به اعمال عوارض قطعی یا قبول تعهد قیمتی منجر شده است، باشد. در مورد الزام به حفظ اطلاعات محرمانه نیز توجه مقتضی مبذول خواهد شد.

تبصره ۳ - اطلاعیه عمومی مبنی بر خاتمه یا تعلیق تحقیقات به دنبال قبول تعهدات قیمتی مطابق ماده (۷)، در بخش غیرمحرمانه این تعهدات درج خواهد شد.

ماده ۱۲ - اقدامات حفاظتی به شرح زیر صورت می پذیرد:

الف - اقدامات حفاظتی در قالب وضع سود بازرگانی و یا محدودیت های مقداری (سهمیه) تنها در شرایطی اعمال می شوند که در نتیجه تحولات پیش بینی نشده، واردات کالایی به کشور به صورت ناگهانی تا حدی افزایش یابد که به تولیدکنندگان داخلی کالاهای مشابه «لطمه جدی» وارد آورد یا خطر بروز چنین لطمه ای را برای آن ها پدید آورد.

تبصره - کارگروه تحقیق موظف است برای تشخیص خطر بروز لطمه جدی، کلیه عوامل مرتبط که ماهیت عینی و کمیت پذیر داشته و بر موقعیت تولیدکنندگان داخلی تأثیر می گذارند را ارزیابی نمایند. در این رابطه عوامل مورد بررسی شامل نرخ و میزان افزایش واردات محصول (به طور مطلق و نسبی)، سهم بازار تصاحب شده به واسطه واردات افزایش یافته، تغییرات در سطح فروش، تولید، بهره وری، نرخ استفاده از ظرفیت تولیدی، سود و زیان و اشتغال خواهد بود.

ب - اعمال اقدامات حفاظتی به صورت غیرتبعیض آمیز در مورد کلیه کشورهای صادرکننده صورت می گیرد.

تبصره - در صورتی که لطمه وارده به تولیدکنندگان داخلی به علت تأثیرات پدید آمده ناشی از تعهدات پذیرفته شده در موافقت نامه های تجاری منعقد با کشور یا کشورهای دیگر صورت پذیرفته باشد، می توان برای جبران یا جلوگیری از بروز چنین آسیب هایی، تعهدات مزبور را کلاً یا جزئاً به حالت تعلیق در آورد. این «اقدامات حفاظتی موافقت نامه ای» تنها با رعایت مفاد موافقت نامه مزبور و صرفاً در رابطه با طرف یا طرف های متعاقد آن موافقت نامه قابل اعمال خواهد بود.

پ - در وضع محدودیت های مقداری سطح واردات تحقق یافته در دوره سه ساله قبلی ملاک خواهد بود مگر آنکه اعمال محدودیت بیشتر، از توجیه کافی برخوردار باشد. در عین حال ممکن

است تخصیص سهمیه برای کشورهای مختلف متناسب با سهم پیشین واردات هر یک، با در نظر داشتن دیگر عوامل مؤثر صورت گیرد. چنانچه واردات از یک یا چند کشور رشد نامتناسبی را نشان دهد، می توان اعمال سهمیه ها را به همان کشورها محدود نمود.

ت - اقدام حفاظتی متعاقب انجام تحقیق اتخاذ می شود. در این تحقیقات باید احراز شود که افزایش مطلق (افزایش واردات نسبت به دوره یا سال قبل) یا نسبی واردات یک کالا، لطمه جدی برای تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه به بار آورده است یا خطر قریب الوقوع آن وجود دارد. رویه های تحقیق در این خصوص مشابه رویه های عمومی مربوط به اقدام های ضد قیمت شکنی و جبرانی، صرف نظر از موارد خاص آن ها (از جمله پرسش نامه ها) می باشد و توسط کارگروه موضوع ماده (۲) این تصویب نامه انجام می شود.

ث - در شرایط خاص که تأخیر در اقدام موجب لطمه ای گردد که جبران آن دشوار باشد، می توان قبل از انجام تحقیق، بر اساس تشخیص اولیه کارگروه تحقیق مبنی بر وجود شواهد روشن، اقدام های موقتی اتخاذ کرد. این اقدامات در قالب سود بازرگانی ویژه خواهد بود و مدت اعمال آن از دویست روز متجاوز نخواهد بود.

ج - اقدامات قطعی حفاظتی تنها تا زمانی که جهت جلوگیری از لطمه جدی یا جبران آن لازم باشند اعمال می شوند و مدت اقدامات مزبور با احتساب دوره اعمال اقدام موقتی حداکثر چهار سال خواهد بود؛ البته در صورتی که احراز شود ادامه اقدام برای جلوگیری یا جبران لطمه جدی ضروری است امکان تمدید آن وجود دارد. اقدام تمدید شده از آنچه در انتهای دوره اولیه بوده محدود کننده تر نبوده و مشمول آزادسازی تدریجی نیز خواهد بود. در صورتی که مدت اقدام حفاظتی بیش از یک سال باشد، در فواصل منظم در طول دوره اجرا اقدام به آزادسازی صورت خواهد گرفت. اگر مدت اقدام از سه سال تجاوز نماید، اقدام به آزادسازی حداکثر در اواسط دوره، مورد بازبینی قرار گرفته و در صورت لزوم در مورد توقف اقدامات یا افزایش سرعت آزادسازی تصمیم گیری خواهد شد.

چ - کل دوره اعمال اقدام حفاظتی شامل دوره اعمال اقدام موقتی، دوره اولیه اجرا و هرگونه تمدید آن، از ده سال فراتر نخواهد رفت.

ح - اقدامات حفاظتی نسبت به درصد واردات از کشورهای در حال توسعه ای که سهم آن ها در واردات کشور کمتر از سه درصد باشد، قابل اغماض خواهد بود؛ مگر اینکه این کشورها مجموعاً بالغ بر نه درصد واردات را در اختیار داشته باشند.

ماده ۱۳ - در مواردی که دستگاه های اجرایی برای خرید کالاهای مورد نیاز خود از طریق برگزاری مناقصه اقدام می کنند، از شمول مقررات این تصویب نامه مستثنی می باشند.

ماده ۱۴ - تصویب نامه شماره ۷۷۲۱۹/ت/۳۲۶۵۶ هـ مورخ ۱۶/۵/۱۳۸۶ لغو می شود.

سامانه تعرفه و ارزش گذاری کالا در گمرک (TSC)

فصل ششم

جستجوی شناسه ارزش (TSC)

* رکورد هایی که با رنگ قرمز نمایش داده می شوند حذف شده اند و قابل استناد نیستند.

* رکورد هایی که با رنگ آبی نمایش داده می شوند تغییر کرده اند و با استفاده از لینک مشاهده تاریخچه امکان رویت تغییرات وجود دارد.

* داخل هر باکس اگر از چند کلمه استفاده می نمایید بین آن ها یک خط تیره - یا فاصله قرار دهید.

* مشخصات شناسه ارزش:

تعرفه، شناسه، شرح کالا، ارزش گمرکی، کشور سازنده برند کالا، مدل و مشخصات فنی، واحد کالا، نوع خرید درصد حقوق ورودی، تاریخچه، سابقه استناد دارد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران

افزافه کردن عبارت

کد امنیتی را وارد کنید

جستجو

<https://epi.irica.ir/TscViewPage?0>

دریافت فایل اکسل

جدای از بهینه سازی گزینش ارزش گمرکی و کوشش و تلاش های انجام شده در پیاده سازی سامانه جستجوی شناسه ارزش (TSC)، به دلیل چالش نا هم پوشانی انبوهی از تعرفه های هشت رقمی کالا در کنار شناسه های چهار رقمی ارزش در سیستم، چالش هزار توی تعیین ارزش گمرکی در ایران هنوز پابرجا است.

ثبت شناسه کالا در رویه های گمرکی

تبار شناسی. در اجرای مصوبات جلسه هفدهم شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور (بند ۶ صورتجلسه - ۲۷ / ۰۷ / ۹۹)، ثبت شناسه کالا در اظهار نامه ارزش (به صورت فایل اکسل) در پنجره واحد تجارت فرامرزی امکان پذیر بوده و در خصوص ثبت سفارش هایی که با شناسه کالا انجام می شود، کلیه خدمت گیرندگان ملزم به ثبت شناسه کالاهای مندرج در ثبت سفارش اظهار شده هستند. برای دریافت اطلاعات تکمیلی و شناخت و دریافت شناسه کالا در منوی مستندات، بنگرید به سامانه جامع تجارت ایران، (ntsw.ir).

ثبت شناسه کالا

- * ثبت عنوان مربوط به نوع شناسه کالا (shenase) در ستون «نوع کد کالای ۳»
- * ثبت شماره شناسه کالا در ستون «کد کالای ۳»
- * کاربرانی که ثبت سفارش آنها دارای شناسه کالا است مکلفند نسبت به ثبت شناسه کالا در این ستون اقدام نمایند.
- یادآوری. در انواع رویه های واردات شناسه درج شده تنها از بین شناسه های ثبت شده در ثبت سفارش اظهاری باید باشد و مسئولیت مغایرت های احتمالی با ثبت سفارش و مسایل مشکلات احتمالی در فرآیند های پس از ترخیص چون رفع تعهد ارزی به عهده خدمت گیرندگان است.



در گمرکات پایلوت کد های تعرفه (HS) ۱۲ رقمی (TSC) برای لوازم خانگی لوازم آرایشی و بهداشتی و خودرو قابل پذیرش شد و اظهار تعرفه های ۸ رقمی که کد ۱۲ رقمی (TSC) آنها در سیستم ساختار بندی شده ، ناممکن^۱.

فرایند . ورود به سایت دوراظهاری واردات به نشانی (<https://epl.irica.ir>) ← دوراظهاری واردات ← وارد کردن کد تعرفه ۱۲ رقمی در خانه ۳۳ اظهارنامه (SAD) در داشبورد ← ادامه فرایند.

شناسه ارزش گمرکی

شناسه ارزش . کالا یا TSC کد ۴ رقمی است که در پایانه هر ردیف . تعرفه کالا برای تعیین تعرفه درست ارزش گذاری ، دسته بندی و پیشینه ارزش در سامانه جامع امور گمرکی کالاهای وارداتی ساختار بندی شده.

^۱ - TSC - Tariff specification code. کد های ۱۲ رقمی اعلام شده از دفتر ارزش گمرک ایران در نشانی (<https://goo.gl/OXNpFB>) در دسترس و مشاهده پذیر است.

کاربرد سامانه TSC

نظام کدگذاری یکتای کالا. (TSC) برای تعیین تعرفه و ارزش و راستی آزمایشی مشخصات کالا و رویارویی با کم اظهاری یا بیش بود ارزش راه اندازی شده . در سیستم کدگذاری یکتای کالا از سمت چپ ۸ شماره نخست از آن تعرفه و ۴ شماره پسین شناسه ارزشی کالا است .

در راستای پیاده سازی سامانه (TSC) بنا به درخواست دفتر بررسی و تعیین ارزش گمرک ، صاحبان صنایع و شرکت های تولیدی واردکننده مواد اولیه و کالاهای سرمایه ای و واسطه ای مصرفی و خدمات به منظور تعیین کد شناسه ارزش کالا در سامانه TSC ، مکلف به ارائه مدارک و اسناد مثبت مشخصات ارزش و تعرفه کالاهای تجاری به گمرک ایران شدند.

اطلاعات موجود در TSC					
تعرفه	شناسه	شرح کالا	ارزش گمرکی	کشور سازنده	برند کالا
مدل و مشخصات فنی کالا	واحد کالا	نوع خرید	درصد حقوق ورودی	تاریخچه سابقه استاندارد	

سامانه الکترونیکی (TSC) و کارکردهای آن

سامانه کد شناسه تعرفه (TSC) بر مبنای شاخص های ارزشی و تعرفه ای کالا با توجه به خصوصیات فیزیکی، شیمیایی، شامل : تعرفه هشت رقمی ، شناسه چهار رقمی ، شرح کالا، ارزش گمرکی، کشور سازنده، برند کالا، مدل و مشخصات فنی

کالا، یکه یا واحد کالا، نوع خرید، درصد حقوق ورودی، تاریخچه و سابقه استاندارد پیکربندی شده. شناسه کاربری (user name) همواره بنا به مورد شخص حقیقی کد ملی و شخص حقوقی شناسه ملی است.
فرایند

* ورود به سامانه (<https://epl.irica.ir>) * ثبت نام در پیام رسان گمرک ایران به نشانی (www.wemessenger.ir) * وارد کردن نشانی لینک اختصاصی کالا * اختصاص یک کد ۴ رقمی، ارزش هر واحد کالا .

وظیفه کارشناس دفتر بررسی و تعیین ارزش و تعرفه گمرک ایران، ورود به سیستم با کد تعرفه و یا بخشی از اطلاعات (TSC) چون شرح کالا، نشان تجاری یا برند کالا و دیگر شاخص ها، و بررسی تغییرات ارزش کالا است .
دسته بندی رکورد های ارزشی در سامانه :

* رکوردهای سرخ رنگ، حذف. شده اند و قابل استناد. نیستند.
* رکوردهای آبی رنگ، تغییر کرده اند هرچند با ورود به لینک مربوطه مشاهده تاریخچه تغییرات امکان پذیر است.
یادآوری. عبارت های چند کلمه ای با خط تیره یا با فاصله وارد شود .
ویژگی ها

* ساختار بندی بانک اطلاعاتی سامانه TSC .
* شیوه ارزش گذاری یکسان کالا در تمام گمرکات. کشور .
* در صورت ثبت شناسه ارزش کالا در سیستم، با وارد کردن کد ۴ رقمی شناسه ارزش از سوی کاربر به هنگام اظهار، زمان بررسی و کارشناسی ارزش و تعرفه در گمرک برای تطبیق مشخصات کالای اظهارشده به کمینه ممکن می رسد.

یادآوری

- ۱- در صورت نبود پیشینه یا شناسه ارزش کالادر فهرست، با درج کد تعرفه (HS) و چهار صفر در سمت راست تعرفه کالا (۱۲ رقم) درخواست ایجاد (شناسه TSC) شود. در این گونه موارد، ترخیص کالا موکول به ایجاد شناسه از سوی دفتر تعیین ارزش گمرک خواهد شد. پیشینه بازه زمانی پاسخ کارشناس تعیین ارزش (۳ روز) است هرچند با در دست داشتن شماره کوتاژ و حضور در دفتر ارزش گمرک، دریافت کد ۱۲ رقمی (TSC) امکان پذیر است.
- ۲- به هنگام تعیین ارزش (TSC)، تعرفه کالا باید با ماهیت کالا همسان باشد.
- ۳- در ستون «کد کالای ۳» شماره شناسه کالا ثبت شود. تمام کاربرانی که ثبت سفارش آنها دارای شناسه کالا است مکلف به ثبت شناسه کالا در این ستون در انواع رویه های واردات هستند.
- ۴- شناسه درج شده تنها از بین شناسه های ثبت شده در سیستم باید باشد و مسئولیت مغایرت های احتمالی با ثبت سفارش و مسایل مشکلات احتمالی در فرآیند های پس از ترخیص چون رفع تعهد ارزی به عهده خدمت گیرندگان است.

یادداشت فصل ششم

- فرایند ارزش یابی در پنجره واحد فرامرزی

* ورود به سایت پنجره واحد فرامرزی گمرک به نشانی (www.epl.irica.ir)
 (www.epl.irica.gov.ir) / (<https://epl.irica.ir/TscViewPage?0>) .

دسته بندی کاربر:

۱- کاربر دارای نام کاربری و رمز عبور (یوزر - پسورد)

* وارد کردن مشخصات پیش گفت * ورود به داشبورد * انتخاب گزینه کاربر یا در کادر جستجو
 درج عبارت جستجوی ارزش (TSC) * ورود به سیستم ارزش یابی * درج تعرفه ۸ رقمی *
 دریافت مشخصات دقیق تر تمام کالاهای زیر پوشش آن تعرفه. برای نمونه اگر تعرفه دستکش
 جراحی (۴۰۱۵۱۱۰۰) درج شود ، برونداد تنها دستکش جراحی و معاینه است نه دستکش های
 دیگر و این روش دقیق تر است.

۲- کاربر بدون نام کاربری و رمز عبور (یوزر و پسورد)

* ورود از زیر سامانه ارزش * زدن تیک جستجوی عبارت مشابه * وارد کردن نام کالا به زبان
 فارسی ، نمونه دستکش ← کد امنیتی ← باز شدن پنجره . نمونه یکی از ردیف های جدول :
 دستکش جراحی تعرفه ۴۰۱۵۱۱۰۰ / شناسه ۰۰۰۲ / ارزش گمرکی هر جفت ۱۶ / دلار امریکا /
 کشور سازنده مالزی- MY / برند کالا (maxitex) / مدل و مشخصات فنی کالا /؟ / واحد کالا جفت
 / نوع خرید (FOB) / درصد حقوق ورودی ۵۵ / تاریخچه . ۱/۶/۱۳۹۵ / سابقه استاندارد ۹۹۰۰۰-
 ۲۲۳۷۵۲۳۹-۲۰/۳/۱۳۹۶.

یادآوری برای دسترسی به تاریخچه ورود کالا یا سابقه استاندارد با کلیک روی هر یک پنجره
 مشخصات باز می شود.

- ارزش پایه گمرکی کالای صادراتی

گمرک ایران، پس از ایجاد تعهد بازگشت ارز صادراتی کالا به صورت دوره ای ارزش و نرخ پایه کالای صادراتی که در اظهارنامه ها صادراتی استفاده می شود را منتشر می نماید. این نرخ مبنای میزان بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان خواهد بود. این فهرست در بازه های زمانی مختلف به روز رسانی می شود.

- گواهی تعیین ماهیت کالا در آزمایشگاه گمرکات

تعیین ماهیت از سوی آزمایشگاه های مستقر در گمرکات کشور یک فعالیت آزمایشگاهی و علمی است که نتیجه آن یعنی صدور گواهی تعیین ماهیت به صورت پارامترهای دقیق اندازه گیری می گردد و استعلامات گواهی تعیین ماهیت کالا از سوی گمرکات یا اداره کل تعیین تعرفه و ارزش صورت می گیرد.

این گواهی با توجه به مشخصات، نمونه، توضیحات صاحب کالا و نوع کار یا صنعتی که استفاده می شود بررسی و صادر می گردد.

فرایند ارائه نمونه کالای مورد آزمایش و آماده سازی اظهارنامه از سوی ارزیاب. در صورت امکان تشخیص ماهیت کالا در آزمایشگاه همکار مستقر در گمرک گواهی تعیین ماهیت صادر می شود. جدای از این مورد، دریافت گواهی تعیین ماهیت از سوی اداره کل استاندارد یا آزمایشگاه های تخصصی مورد پذیرش گمرک انجام می شود.

مدارک لازم برای دریافت گواهی تعیین ماهیت کالا:

اظهار نامه، بروشور، آنالیز و مشخصات فنی، پیشینه و نمونه کالا

نمونه کالاهای مشمول گواهی تعیین ماهیت :

انواع پلاستیک و لاستیک، روغن و گریس، انواع فلزات، آنالیزگازهای سرمازا، پلیمرها و حلال های آلی، ظروف شیشه ای و شناسایی و تفکیک ظروف چینی و سرامیک با استفاده از آزمون های نورگذاری (تست شعله)، اندازه گیری جذب آب و درصد تخلخل، کاغذ و شناسایی انواع کاغذ، چوب و شناسایی (MDF, HDF) و نئوپان، باتری، منسوجات و شناسایی جنس انواع الیاف، نخ، پارچه و فرش، ظروف شیشه ای و کریستال، اسانس ها، انواع رزین، رزین اپوکسی-رزین آلکید-رزین آمینو-رزین اکریلیک-رزین ملامین، آنتی اکسیدان، دیسک و صفحه کلاچ و دیگر موارد مقرر.

- دسته بندی شناسه کالا

شناسه داخلی

شناسه‌ای ۱۳ رقمی مبتنی بر نظام جامع طبقه بندی کالا در سامانه شناسه کالا به منظور ایجاد برداشت مشترک از هر قلم کالا، به صورت رمزینه (بارکد) و دیگر که بر روی کالا نصب یا درج می گردد. به هر شناسنامه کالا یک شناسه کالای یکتا (شناسه داخلی) تخصیص می یابد.

شناسه (IRC)

مجوز سازمان غذا و دارو صادره از وزارت بهداشت، درمان و آموزش کشور به داروها و فرآورده های حوزه سلامت و پزشکی است. فرآورده های دارای شناسه (IRC) مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

شناسه (IVC)

شناسه چند رقمی که از سامانه صدور پروانه سازمان دامپزشکی کشور به گروه های کالایی دارو افزودنی ها و مکمل ها ، مواد اولیه و جانبی ، ملزومات و تجهیزات دامپزشکی ، فرآورده های بهداشتی فرآورده های زیستی (بیولوژی) ، سموم دامپزشکی و داروهای گیاهی و طبیعی دارای مصارف حیوانی تخصیص می یابد.

شناسه (GTIN)

شناسه یکتای جه بین المللی قلم کالای تجاری (GTIN)، که از سوی سازمان جهانی (GS1) ارائه شده و در بیش از ۱۱۰ کشور دنیا کاربرد دارد. شمار ارقام (۸، ۱۲، ۱۳ یا ۱۴) و در ایران (۱۳) با پیش شماره ۶۲۶. کاربرد مشخص کننده کالاها که از سوی کمپانی سازنده کالاها در سایت جهانی به صورت بارکد دو بعدی ثبت و سالانه شارژ می گردد.

شناسه (IMEI)

شناسه بین المللی ۱۵ رقمی منحصر به فرد و استغلام پذیر تجهیزات دارای سیم کارت در ارتباط با شبکه ارتباطات سیار که از سوی تولیدکننده بر روی تجهیزات به صورت نرم افزاری و سخت افزاری نصب و درج می شود، اطلاعات شامل ، نام شرکت و کشور تولیدکننده، برند، مدل، بازار هدف و شماره سریال .

شناسه VIN

شماره شناسایی خودرو ، شناسه ای ۱۷ کاراکتری برگرفته از اعداد و حروف شامل اطلاعات خودرو که از سوی کمپانی سازنده درخود رو هستی می یابد. کاربرد ، شماره گذاری پلاک ، فرا خوان کمپانی سازنده برای اعمال تغییرات و سرقت .(ن گ به : خانی چهری محمد . واردات و ترخیص خودرو ، داشبورده مدیریت ، شرکت چاپ ونشر بازرگانی ۱۳۹۸).

- تعیین منشأ ارز و اظهار شناسه رهگیری

فراز ها

• تعیین منشأ ارز ثبت سفارش های برون بانکی • تعیین منشأ ارز ثبت سفارش های بانکی • تعیین منشأ ارز ثبت سفارش های بدون انتقال ارز • اظهار شناسه رهگیری .

فرایند

• ورود به صفحه تعیین منشأ ارز غیربانکی • انتخاب دکمه ایجاد منشأ ارز جدید • تکمیل اطلاعات کالا و مبالغ منشأ ارز غیربانکی • افزودن اطلاعات بارنامه به منشأ ارز غیربانکی • استعلام اقلام منشأ ارز غیربانکی • جدول اقلام منشأ ارز غیربانکی • ورود به صفحه تعیین منشأ ارز بانکی • انتخاب دکمه ایجاد منشأ ارز جدید • خطای عدم بارگذاری سند حمل توسط بانک عامل • ورود به صفحه ایجاد منشأ ارز بانکی • تکمیل اطلاعات کالای منشأ ارز بانکی • افزودن اطلاعات بارنامه به منشأ ارز بانکی • ورود به صفحه و تعیین منشأ ارز بدون انتقال ارز • انتخاب دکمه ایجاد منشأ ارز • تکمیل اطلاعات کالا و مبالغ منشأ ارز بدون انتقال ارز • افزودن اطلاعات بارنامه به منشأ ارز بدون انتقال ارز • وضعیت منشأ ارز پس از دریافت «شماره یا کد ساتا» از بانک مرکزی • اظهار شناسه رهگیری • تغییر وضعیت منشأ ارز پس از تأیید شناسه های رهگیری • وضعیت عدم تأیید شناسه های رهگیری پس از استعلام آن • ساختار فایل نمونه بارگذاری شناسه های رهگیری (IMEI) تجهیزات دارای سیم کارت.

- کد « ساتا » برای کالای وارداتی

ترخیص کالا از گمرک موکول به تعیین منشأ ارز و استعلام و دریافت کد چهارده رقمی مشهور به «کد ساتا/ SATA» یا شناسه اظهارنامه گمرکی است که پیشتر بر اساس تعیین منشأ ارز دریافت شده.

- دسته بندی ارز دریافتی

- ارز برگرفته از معامله و تجارت پیشین • ارز تامین شده از صرافی • ارز تامین و دریافت شده از بانک های عامل • ارز ذخیره شده وارداتی مشتری .
- یادآوری . در صورت رد حقوقی ادعای «ارز ذخیره شده وارداتی مشتری» ، مورد مشمول مقررات پیگیری مبارزه با پولشویی و دریافت مالیات می شود.

21. هویت و ملیت وسیله حمل در عبور از مرز	22. ارز	23. نرخ ارز 0.0	24. ارزش کل فاکتور 0.0
25. نحوه حمل در مرز	26. نحوه حمل داخلی	27. محل تخلیه	نوع پرداخت :
29. گمرک ورودی	30. محل ارزیابی کالا	28. اطلاعات مالی و بانکی:	
31. بسته ها و شرح کالا	تاریخ ثبت:	32. شماره قلم (ریف کالا)	33. کد کالا
علامت و بسته ها:	نوع بسته:	34. کشور سازنده	35. وزن ناخالص
تعداد بسته:	نوع ثبت بود:	37. رویه	38. وزن خالص
نام برند:		39. اظهارنامه	

تغییرهای 12 ریفی را از سهمیه

https://prsb.ir/pishkhan/organ				
مشخصات خدمت	شرح خدمت	نحوه ارائه خدمت	ثبت نظر برای خدمت	پیوند دسترسی به خدمت
عنوان خدمات	انجام تشریفات گمرکی واردات کالا	آدرس وبگاه	http://epl.irica.ir	
نام دستگاه اجرایی	گمرک جمهوری اسلامی ایران	نام دستگاه مادر	وزارت امور اقتصادی و دارایی	
نوع خدمت	خدمت به شهروندان (G2C)	مخاطبین	وارد کنندگان	
مدارک لازم	اظهارنامه - پیش فاکتور - فاکتور قبض انبار - بارنامه - ترخیصیه	قوانین و مقررات بالادستی	قانون مقررات صادرات و واردات قانون امور گمرکی و آئین نامه اجرائی آن - قانون بودجه سال ۹۴	
هزینه خدمت		شماره حساب (های) بانکی		
پرداخت بصورت الکترونیک		مرحله ارائه خدمت	الکترونیکی(اینترنتی) مانند وبگاه دستگاه(تغییر الکترونیکی)جهت احراز اصالت فرد - (جهت احراز اصالت مدرک)	



گزینه کاربر یا درج (TSC) در کادر جستجو

سابقه استاندارد	تاریخچه	درصد حقوق	نوع خرید	واحد کالا	مدل و مشخصات می توان	برند کالا	کشور سازنده	ارزش گمرکی	شرح کالا	شناسه	تعرفه
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه		FOB	جفت	-	MAXITEX	MY (مالزی)	USD 0.16 (دلار آمریکا)	دستکش جراحی	0002	40151100
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه		CFR	کارتن	1000 کارتن عددی	All Mark	MY (مالزی)	USD 13.0 (دلار آمریکا)	دستکش معاینه	0003	40151100
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه		CFR	جفت	استرپل	All Mark	CN (چین)	USD 0.15 (دلار آمریکا)	دستکش جراحی (هرجفت)	0001	40151100
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه	55	FOB	کارتن	0	0	CN (چین)	EUR 9.5 (یورو)	دستکش	0001	40151920
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه	55	CFR	کیلوگرم	/	/	CN (چین)	USD 0.45 (دلار آمریکا)	دستکش زنانه	0001	61169900
مشاهده سابقه استاندارد	مشاهده تاریخچه		CFR	جفت	-----	KARNAVA	CN (چین)	USD 0.35 (دلار آمریکا)	دستکش کارگری	0001	40151930

بدون شناسه کاربری و رمز عبور با درج «دستکش»

دستکش های گوناگون مشاهده می شود.

مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه	درجند حقوق ورودی	نوع خرید	واحد کالا	مدل و مشخصات فنی کالا	برند کالا	کشور سازنده	ارزش گمرکی	شرح کالا	شناسه	تعرفه
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		FOB	جفت	-	MAXITEX	MY (مالزی)	USD 0.16 (دلار آمریکا)	دستکش جراحی	0002	40151100
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		CFR	کارتین	1000 کارتین عددی	All Mark	MY (مالزی)	USD 13.0 (دلار آمریکا)	دستکش معاینه	0003	40151100
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		CFR	جفت	استریل	All Mark	CN (چین)	USD 0.15 (دلار آمریکا)	دستکش جراحی (هورجفت)	0001	40151100
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		FCA	جفت	ultra prene stryl sergical glove AQ10.65	RAYS	IT (ایتالی)	EUR 0.54 (یورو)	دستکش جراحی استریل	0005	40151100
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		FOB	جفت	surgical glove	جهانی	AT (اتریش)	EUR 0.38 (یورو)	دستکش جراحی	0004	40151100
مشاهده ساینه استاندارد	مشاهده تاریخچه		FOB	جفت	Reactive Strile Surgical Glove Response Trigger Disinfection System	Finessis Aegis	MY (مالزی)	8.1 (یورو) XEU (یورو قدیم))	دستکش جراحی گامده ۴ روبروسی	0027	40151100

با شناسه کاربری و رمز عبور و درج شماره تعرفه در داشبورد ، تنها دستکش های جراحی و معاینه شماره ۴۰۱۵۱۱۰۰ نمایان می شود.

منطقه استاندارد	تاریخچه	درصد حقوق ورودی	نوع خرید	واحد کالا	مدل و مشخصات فنی کالا	برند کالا	کشور سازنده	ارزش گمرکی	شرح کالا	شناسه	تعرفه
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	Alsvin Sedan Model:1.4L M/T Model:2020 شیرکت ائومبیل سازی فردا	Farda	CHN(چین)	46887.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0498	87032319
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	Alsvin Sedan Model:1.5L DCT Model:2020 شیرکت ائومبیل سازی فردا	Farda	CHN(چین)	57729.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0497	87032319
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	SX5 Optional 1.6L Model:2019 بند یک ماده 38 توسط شرکت ائومبیل سازی فردا و بدون تلفی سابقه	Farda	CHN(چین)	97900.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0484	87032319
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	SX5 1.6L Model:2019 شیرکت ائومبیل سازی فردا و بدون تلفی سابقه	Farda	CHN(چین)	78925.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0485	87032319
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	SX6 1.5T Model:2019 شیرکت ائومبیل سازی فردا و بدون تلفی سابقه	Farda	CHN(چین)	91327.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0486	87032319
مشاهده منطقه استاندارد	تاریخچه	75	FOB	دستگاه	Joyear SUV CBU SX5 Optional 1.6L Model:2020 شیرکت ائومبیل سازی فردا و بدون تلفی سابقه	Farda	CHN(چین)	97900.0 CNY(یوان چین)	خودرو سواری	0542	87032319

پنجشنبه ۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲. نرخ های اسکناس و حواله بر اساس معاملات ثبت شده توسط بانک ها و صرافی ها در سامانه های ارزی در روز کاری قبل محاسبه شده.
(<http://www.sanarate.ir>)

حواله کالای اساسی		حواله		اسکناس		ارز	
فروش...	خرید	فروش..	خرید	فروش*	خرید	کد	نوع
۳۱۴.۹۲۳	۳۱۲.۰۸۸	۴۲۱.۵۶۴	۴۱۷.۷۶۹	۴۶۳.۷۲۱	۴۵۹.۵۴۷	EUR	یورو
۲۸۵.۰۰۰	۲۸۲.۴۳۵	۳۸۱.۵۰۹	۳۷۸.۰۷۵	۴۱۹.۶۶۰	۴۱۵.۸۸۳	USD	دلار
۲۰۹.۵۲۱	۲۰۷.۶۳۵	۲۸۰.۴۷۰	۲۷۷.۹۴۵	۳۰۸.۵۱۷	۳۰۵.۷۴۰	CAD	دلار.
۳۵۵.۷۷۵	۳۵۲.۵۷۳	۴۷۶.۴۵۰	۴۷۱.۹۶۳	۵۲۳.۸۷۵	۵۱۹.۱۶۰	GBP	پوند
۲۱۳.۱۳۳	۲۱۱.۲۱۴	۲۸۵.۳۰۵	۲۸۲.۷۳۷	۳۱۳.۸۳۶	۳۱۱.۰۱۱	JPY	ین.
۴۱.۱۵۳	۴۰.۷۸۲	۵۵.۰۸۹	۵۴.۵۹۳	۶۰.۵۹۸	۶۰.۰۵۲	CNY	یوان
۲۱۳.۳۶۲	۲۱۱.۴۴۱	۲۸۵.۶۱۳	۲۸۳.۰۴۲	۳۱۴.۱۷۴	۳۱۱.۳۴۶	KRW	وون
۷۷.۶۰۴	۷۶.۹۰۵	۱۰۳.۸۸۳	۱۰۲.۹۴۸	۱۱۴.۲۷۱	۱۱۳.۲۴۲	AED	درهم
۳.۴۸۶	۳.۴۵۴	۴.۶۶۷	۴.۶۲۴	۵.۱۳۴	۵.۰۸۷	INR	روپیه
۲۰.۹۹۳	۲۰.۸۰۴	۲۸.۱۰۲	۲۷.۸۴۹	۳۰.۹۱۲	۳۰.۶۳۳	IQD	دینار
۱۶۷.۶۴۱	۱۶۶.۱۳۲	۲۲۴.۴۰۸	۲۲۲.۳۸۸	۲۴۶.۸۴۹	۲۴۴.۶۲۷	AZN	منات
۱۴.۶۷۴	۱۴.۵۴۱	۱۹.۶۴۲	۱۹.۴۶۵	۲۱.۶۰۷	۲۱.۴۱۲	TRY	لیر
۳.۴۷۷	۳.۴۴۵	۴.۶۵۵	۴.۶۱۳	۵.۱۲۰	۵.۰۷۳	RUB	روبل
۳۲۰.۱۳۵	۳۱۷.۲۵۳	۴۲۸.۵۴۲	۴۲۴.۶۸۵	۴۷۱.۳۹۶	۴۶۷.۱۵۳	CHF	فرانک
۲۷.۶۲۳	۲۷.۳۷۴	۳۶.۹۷۷	۳۶.۶۴۴	۴۰.۶۷۵	۴۰.۳۰۸	SEK	کرون
۲۶.۸۳۳	۲۶.۵۹۱	۳۵.۹۱۹	۳۵.۵۹۵	۳۹.۵۱۱	۳۹.۱۵۵	NOK	کرون

۱۸۸.۵۵۰	۱۸۶.۸۵۳	۲۵۲.۳۹۸	۲۵۰.۱۲۶	۲۷۷.۶۳۸	۲۷۵.۱۳۹	AUD	دلار
۹.۲۸۹	۹.۲۰۵	۱۲.۴۳۴	۱۲.۳۲۲	۱۳.۶۷۷	۱۳.۵۵۳	TWD	دلار
۷.۷۱۷	۷.۶۴۷	۱۰.۳۳۱	۱۰.۲۳۸	۱۱.۳۶۴	۱۱.۲۶۱	UAH	• هیری ونا

پنجشنبه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲. نرخ های اسکانس و حواله بر اساس معاملات ثبت شده توسط بانک ها و صرافی ها در سامانه های ارزی در روز کاری قبل محاسبه شده.
(<http://www.sanarate.ir>)

حواله کالای اساسی		حواله		اسکناس		ارز	
فروش	خرید	فروش	خرید	فروش	خرید	کد	نوع
۳۰۸.۶۰۱	۳۰۵.۸۲۳	۴۱۶.۹۰۹	۴۱۳.۱۵۶	۴۵۸.۶۰۰	۴۵۴.۴۷۲	EUR	یورو
۲۸۵.۰۰۰	۲۸۲.۴۳۵	۳۸۵.۰۲۵	۳۸۱.۵۵۹	۴۲۳.۵۲۷	۴۱۹.۷۱۵	USD	دلار
۲۱۱.۳۶۸	۲۰۹.۴۶۵	۲۸۵.۵۵۱	۲۸۲.۹۸۱	۳۱۴.۱۰۶	۳۱۱.۲۷۹	CAD	• دلار
۳۵۵.۵۰۴	۳۵۲.۳۰۴	۴۸۰.۲۷۳	۴۷۵.۹۵۰	۵۲۸.۳۰۰	۵۲۳.۵۴۵	GBP	پوند
۲۰۷.۲۴۱	۲۰۵.۳۷۵	۲۷۹.۹۷۵	۲۷۷.۴۵۵	۳۰۷.۹۷۲	۳۰۵.۲۰۰	JPY	• ین
۴۰.۷۲۵	۴۰.۳۵۸	۵۵.۰۱۷	۵۴.۵۲۱	۶۰.۵۱۹	۵۹.۹۷۴	CNY	یوان
۲۱۳.۲۰۷	۲۱۱.۲۸۸	۲۸۸.۰۳۵	۲۸۵.۴۴۲	۳۱۶.۸۳۸	۳۱۳.۹۸۶	KRW	• وون
۷۷.۶۰۴	۷۶.۹۰۵	۱۰۴.۸۴۱	۱۰۳.۸۹۷	۱۱۵.۳۲۴	۱۱۴.۲۸۶	AED	• درهم
۳.۴۵۸	۳.۴۲۶	۴.۶۷۱	۴.۶۲۸	۵.۱۳۸	۵.۰۹۱	INR	• روپیه
۲۱.۷۷۰	۲۱.۵۷۴	۲۹.۴۱۰	۲۹.۱۴۵	۳۲.۳۵۱	۳۲.۰۵۹	IQD	• دینار
۱۶۷.۴۳۶	۱۶۵.۹۲۹	۲۲۶.۲۰۰	۲۲۴.۱۶۴	۲۴۸.۸۱۹	۲۴۶.۵۷۹	AZN	• منات
۱۴.۴۲۰	۱۴.۲۹۰	۱۹.۴۸۱	۱۹.۳۰۵	۲۱.۴۲۹	۲۱.۲۳۶	TRY	• لیر
۳.۵۵۴	۳.۵۲۲	۴.۸۰۱	۴.۷۵۷	۵.۲۸۱	۵.۲۳۳	RUB	• روبل
۳۱۶.۸۶۸	۳۱۴.۰۱۶	۴۲۸.۰۷۷	۴۲۴.۲۲۴	۴۷۰.۸۸۴	۴۶۶.۶۴۶	CHF	• فرانک
۲۷.۲۵۰	۲۷.۰۰۴	۳۶.۸۱۴	۳۶.۴۸۲	۴۰.۴۹۵	۴۰.۱۳۰	SEK	• کرون

۲۶.۳۷۶	۲۶.۱۳۸	۳۵.۶۳۳	۳۵.۳۱۲	۳۹.۱۹۶	۳۸.۸۴۳	NOK	•کرون
۱۸۹.۵۳۰	۱۸۷.۸۲۴	۲۵۶.۰۴۹	۲۵۳.۷۴۴	۲۸۱.۶۵۳	۲۷۹.۱۱۸	AUD	•دلار
۹.۲۵۹	۹.۱۷۵	۱۲.۵۰۹	۱۲.۳۹۶	۱۳.۷۶۰	۱۳.۶۳۶	TWD	•دلار
۷.۷۱۸	۷.۶۴۸	۱۰.۴۲۶	۱۰.۳۳۲	۱۱.۴۶۹	۱۱.۳۶۵	UAH	•هیری ونا

• دلار کانادا / یک صد ین ژاپن / یک هزار وون کره جنوبی/ درهم امارات متحده عربی/ روپیه هند/ یکصددینار عراق/ منات آذربایجان / لیر ترکیه / روبل روسیه / فرانک سویس / کرون سوئد/ کرون نروژ/ دلار استرالیا / دلار تایوان / هیری ونا اوکراین.

• نرخ اسکناس بر اساس عملکرد روز گذشته معاملات ارزی انجام شده در تالار ارز خدماتی مرکز مبادله ارز و طلای ایران محاسبه می شود. این نرخ از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ جایگزین نرخ اسکناس سابق می شود.

•• نرخ حواله بر اساس عملکرد روز گذشته معاملات ارزی انجام شده در تالار حواله ارز مرکز مبادله ارز و طلای ایران محاسبه می شود. این نرخ از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ جایگزین نرخ حواله سابق در ارتباط با معامله ارزهای حاصل از صادرات غیرنفتی و خدمات است.

••• نرخ حواله کالاهای اساسی و ضروری در حال حاضر بر اساس دلار ۲۸۵,۰۰۰ ریال محاسبه می شود. لذا معادل ریالی معاملات ارز حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی بر اساس نرخ متناظر (خرید یا فروش) با این نرخ انجام می شود.

- تبار شناسی نرخ برابری دلار در ایران (۱۳۰۱ تا ۱۳۹۶)

گاه شمار گزیده

سال ۱۳۰۱ خ

بر اساس اسناد مشروح مذاکرات مجلس چهارم شورای ملی در تیرماه سال ۱۳۰۱ خ (بحث در خصوص تعیین تعرفه پست) ، نرخ هر دلار آمریکا در ایران ۱۴ ریال ثبت شده.

سال ۱۳۲۰ ش

همزمان با ورود ارتش متفقین به ایران و سقوط حکومت پهلوی اول و پرش نرخ تورم از ۱۳.۸ درصد به ۴۹.۵ درصد، نرخ دلار با بیش از ۷ درصد افزایش به ۱۵ ریال رسید.

سال ۱۳۲۱

به دلیل اشغال ایران و بحران سیاسی، نرخ تورم به بیش از ۹۶ درصد و بهای دلار به بیش از ۱۶ ریال افزایش یافت. با این حال به دلیل افزایش تراز عمومی قیمت‌ها (بیش از ۱۱۰ درصد) نرخ برابری ریال در برابر دلار آمریکا با ۱۰۰ درصد کاهش به ۳۲ ریال رسید.

سال های ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵

با کاهش بیش از ۱۱ درصد تراز عمومی قیمت‌ها و بازگشت ثبات نسبی اقتصادی ایران، نرخ ریال در برابر دلار همچنان ۳۲ ریال برجای ماند.

سال ۱۳۳۰

با ملی شدن صنعت نفت ایران در سال ۱۳۲۹ و اعمال تحریم‌های فروش نفت و کاهش درآمدهای ارزی، در سال ۱۳۳۰ نرخ برابری دلار آمریکا پیرامون ۶۰ تا ۷۰ ریال در نوسان بود.

سال ۱۳۳۱

به دلیل رویارویی های سیاسی نرخ ارز پیرامون ۷۰ تا ۹۰ ریال در نوسان بود. شایعه بهبود روابط ایران و آمریکا و انتشار خبر سفر مصدق، به دادگاه لاهه از جمله شوک‌های مثبت وارده در این سال به بازار ارز بود.

سال ۱۳۳۲

با وجود کاهش تراز عمومی قیمت‌ها در سال ۱۳۲۹ و برجا بودن نرخ تورم تک رقمی تا سال ۱۳۳۲ در دولت محمد مصدق، کاهش درآمدهای ارزی و کسری بودجه دولت، مهمترین عامل کاهش ارزش برابری ریال ایران در برابر دلار آمریکا بود. در همین سال درآمد ارزی ایران پیرامون ۳ میلیارد دلار بود.

چالش های سیاسی برگرفته از رخداد ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، نرخ دلار آمریکا را به بالاترین اندازه ممکن رساند (هر دلار برابر ۱۳۰ ریال). هرچند بر پایه لایحه تثبیت نرخ ارز که دولت مصدق پیشتر به تصویب مجلس رسانده بود، نرخ دلار به محدوده ۹۰ تا ۱۰۰ ریال بازگشت.

سال ۱۳۳۴

همزمان با برقراری روند عادی صادرات نفت ایران و بازگشت رونق اقتصادی در سال ۱۳۳۴، نرخ تورم که در سال ۱۳۳۳ تا ۱۵٫۹ درصد افزایش یافته بود به کمتر از ۲ درصد کاهش یافت. تورم یک رقمی همراه با رشد آرام اقتصادی تا سال ۱۳۳۸ که نرخ تورم به ۱۳ درصد رسید ادامه داشت. سپس دوره ۱۳ ساله تورم تک رقمی آغاز شد. نرخ رشد اقتصادی ایران هم در اوایل دهه ۴۰ پیرامون ۵ درصد بود. با بهبود شرایط اقتصادی (نسبت به سال ۱۳۳۲)، در سال ۱۳۴۰ نرخ برابری دلار پیرامون ۸۰ ریال گردید.

در دوره رشد اقتصادی، دهه (۱۳۴۲ تا ۱۳۵۲) میانگین رشد اقتصادی ۱۱٫۵ درصد و نرخ تورم سالانه ۲٫۶ درصد بود. در این دوره نرخ دلار بدون توجه چالش های سیاسی با گذر از مرز ۸۰ ریال کاهش خود را به سوی ۷۰ ریال آغاز کرد.

سال های ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۶

از سال ۱۳۵۲ با افزایش بهای نفت نرخ تورم سالانه دورقمی شد و در سال ۱۳۵۶ از مرز ۲۵ درصد نیز فراتر رفت. شوک برگرفته از بحران نخست نفت و افزایش چهار صد درصدی هر بشکه نفت در فاصله سال های (۱۳۵۲ تا ۱۳۵۳) و درآمدهای سرشار نفتی ایران که در سال ۱۳۵۳ افزون بر ۲۱ میلیارد دلار برآورده شده از یک سو و تزریق ارز فراتر از ظرفیت جذب اقتصاد آن روز کشور بیماری هلندی را بدست داد.

در نیمه دوم سال ۱۳۵۶ جدای از کاهش نرخ رشد اقتصادی، نرخ برابری دلار آمریکا پیرامون ۱۰ سال در نرخ ۷۰ ریال و در دامنه نوسانی اندک ماندگار و برجای ماند.

رخداد ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ پایان حاکمیت دلار تک نرخ ۷۰ ریالی در ایران بود. در روزهای پایانی سال ۱۳۵۷ نرخ دلار آزاد به ۱۰۰ ریال افزایش یافت. به سخن دیگر نه تنها ارز دو نرخ بازتولید شد که ارزش برابری ریال ایران در برابر دلار آمریکا ۴۳ درصد کاهش یافت.

سال ۱۳۵۸

چالش های سیاسی درون و برون مرز، کاهش بسیار نرخ برابری ریال ایران در برابر دلار آمریکا را بدست داد. در همین سال نرخ دلار آزاد ۱۴۰ ریال در بازار ارز معامله می شد.

سال ۱۳۵۹

سالی پرچالش و بسیار دشوار برای اقتصاد ایران بود، قطع هرگونه تبادل اقتصادی به ویژه فروش نفت میان ایران و آمریکا و آغاز جنگ فرسایشی ایران و عراق در سال ۱۳۵۸ بهای هر دلار آمریکا

را در بازار آزاد به ۲۰۰ ریال افزایش داد. هر چند نرخ رسمی دلار آمریکا همچنان ۷۰ ریال بود. در میانه سال‌های (۱۳۵۹-۱۳۶۰ خ) ارزش ریال ایران در برابر دلار در بازار آزاد و تنها در فاصله دو سال نزدیک به ۱۸۶ درصد کاهش یافت.

سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۷

با بهبود مناسبت‌های دیپلماتیک، روابط تجاری ایران و آمریکا از سال ۱۳۶۰ دگر بار آغاز شد. هر چند با ادامه جنگ و افزایش هزینه‌های آن، بانک مرکزی نرخ رسمی دلار را با ۱۰ ریال افزایش به ۸۰ ریال رساند. نرخ ارز آزاد هر دلار آمریکا در بازار ایران ۲۷۰ ریال مبادله می‌شد. روند صعودی نرخ دلار تا تیرماه سال ۱۳۶۷ (موعد پذیرش قطعنامه ۵۹۸ و آغاز تلاش دیپلماتیک برای پایان دادن به جنگ ۸ ساله) ادامه یافت.

از سال ۱۳۶۵ نرخ تورم به بیش از ۲۰ درصد افزایش یافت، رشد اقتصادی نیز منفی شد. بهای هر بشکه نفت خام صادراتی از ۲۶ دلار به ۱۳ دلار کاهش یافت. این شرایط سه سال ادامه یافت. در میانه سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۷ میانگین نرخ رشد اقتصادی ایران پیرامون یک و هشت دهم درصد (۱.۸ درصد)، میانگین سالانه نرخ تورم (نوزده و سه دهم درصد / ۱۹.۳ درصد)، کاهش چهار (۴) برابری ارزش پول ملی را بدست داد.

بر این اساس نرخ دلار آزاد در سال ۱۳۶۶ در بازار آزاد پیرامون ۱۰۰۰ ریال رسید. این نرخ در آستانه پذیرش قطعنامه پیرامون ۱۴۵۰ ریال بود. در روز ۲۷ تیرماه ۱۳۶۷ با اعلام پذیرش قطعنامه ۵۹۸ (مصوب ۸ اکتبر ۱۹۸۶ شورای امنیت سازمان ملل متحد) از سوی ایران، به فاصله چند ساعت بهای دلار (با چهار صد ریال کاهش) پیرامون ۸۶۰ ریال کاهش یافت. با این حال ماندگاری شوک پذیرش قطعنامه ۵۹۸ در بازار ارز بسیار کوتاه بود، و میانگین نرخ دلار آزاد را تا پایان سال ۱۳۶۷ به ۹۶۰ ریال رساند. این میزان رشد دلار آزاد در برابر ریال یا کاهش ارزش پول ملی در راستای یک دهه (۱۳۵۷-۱۳۶۷) پیرامون ۱۲۷۱ درصد شد. با این حال، میانگین نرخ دلار پیرامون ۱۲۰۰ ریال بود.

سال‌های ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۱

با یورش عراق به کویت و درگیری نظامی آمریکا با عراق و افزایش بهای هر بشکه نفت صادراتی ایران به ۲۱ دلار، رشد اقتصادی افزایش یافت. با این حال در سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ با سرازیر

شدن شتابان نقدینگی افزایش نرخ تورم از ۹ درصد به پیرامون ۲۱ درصد در سال ۱۳۷۰ همراه گردید.

در میانه سال‌های (۱۳۶۹ تا ۱۳۷۱) ، بانک مرکزی، نرخ دلار آزاد را پیرامون ۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰ ریال پایش و مدیریت کرد. با این حال از سال ۱۳۷۱ به دلیل کاهش بهای نفت و بحران برگرفته از پرداخت نشدن بدهی خارجی دولت ، رشد اقتصادی کشور به (سه و یک دهم) ۳٫۱ درصد کاهش و نرخ تورم افزون بر ۲۴ درصد گردید.

در سال ۱۳۷۰ اقتصاد ایران زیر پوشش بازار چهار نرخ ارز با چالش بسیار روبرو بود. دلار رسمی ۷۰ ریالی (ویژه کالاهای اساسی با نرخ پایش و مدیریت شده از سوی دولت) ، دلار آزاد ، دلار رقابتی (۱۹۰ ریال ویژه بنگاه های تولیدی) دلار شناور : ۳۲۰ ریال ویژه بخش بازرگانی و خدمات دلار ترجیحی (۴۳۰ ریال) .

سال ۱۳۷۲

با اجرای سیاست یکسان سازی نرخ ارز ، بهای هر دلار آمریکا در برابر ریال ایران در یکصد و شصت و پنج تومان (۱۶۵۰ ریال) / تثبیت و ارز تک نرخي شد . هفت ماه پس از آن کاهش بهای نفت ، تورم ۲۳ درصدی ، بحران بدهی های خارجی و کسری بودجه ، سیاست پولی دولت را با چالش روبرو ساخت و میانگین نرخ آزاد دلار در پایان آن سال به بیش از ۱۸۰ تومان (۱۸۰۰ ریال) رسید.

سال ۱۳۷۳

چالش های پیش رو نرخ رشد منفی (۹ درصد تا کمتر از سه دصد) را بدست داد . نرخ تورم نیز از مرز ۳۵ درصد گذشت .

سال ۱۳۷۴

نرخ تورم در ایران به ۴۹٫۴ درصد رسید. نرخي که از سال ۱۳۲۲ خ تا آن هنگام پیشینه ای نداشت. در راستای ۳ ماه فروردین تا خرداد ۱۳۷۴ ، نرخ آزاد دلار در بازار از سیصد تومان (۳ هزار ریال) به هفتصد تومان (هفت هزار ریال) و در هنگامی کوتاه تا ۹۰۰ تومان (۹۰۰۰ ریال) رسید و برای نخستین بار دلار یکهزار تومانی در سپهر همگانی کشور مطرح شد. در نگاه کلی در سال ۱۳۷۴ میانگین بهای دلار از مرز پانصد تومان (۵۰۰۰ ریال) گذر کرد.

سال های ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۶

بحران سیاسی و دیپلماتیک ، نرخ رشد کمتر از یک درصد ، تورم ۱۷,۳ درصد و نرخ بیکاری ۱۳,۱ را به دست داد و نرخ دلار از چهارصد و پنجاه تومان در سال ۱۳۷۵ در آستانه پانصد تومان (۵ هزار ریال) در سال ۱۳۷۶ تثبیت گردید.

سال ۱۳۷۷

بهای هربشکه نفت خام صادراتی کشور کمتر از ۱۲ دلار میانگین نرخ تورم بیش از ۱۸ درصد ، رشد اقتصادی پیرامون ۲ درصد و نرخ برابری ریال در برابر دلار : افزون بر شش صد و پنجاه تومان (۶۵۰۰ ریال) که در ماه های پایانی سال، به هشتصد تومان (۸۰۰۰ ریال) فزونی یافت.

سال های ۱۳۷۸-۱۳۸۸

در آغاز سال ۱۳۷۸ نرخ تورم بیش از ۲۰ درصد و رشد اقتصادی کمتر از ۲ درصد بود ، نرخ دلار آزاد نیز از هشتصد تومان به نهصد و چهل تومان (۹۴۰۰ ریال) در پایان تیرماه همان سال افزایش یافت. با این حال میانگین نرخ دلار آزاد تا پایان سال ۱۳۷۸ در هشتصد و نوزده تومان (۸۱۹۰ ریال) در نوسان بود.

در سال ۱۳۸۰ نرخ رسمی دلار (نرخ شناور): ۱۷۵۰ ریال ، نرخ آزاد دلار : هفتصد و نود و دو تومان (۷۹۲۰ ریال) افزایش یافت . در میانه سال های ۸۱-۱۳۸۰ گسست بزرگ دو نرخ ارز شناور و آزاد برابر ۶۲۷ تومان (۶۲۷۰ ریال) ، افزایش ناگهانی بهای نفت بیش از ۲۰ دلار رشد اقتصادی پیرامون ۸ درصد ، بانک مرکزی را بر آن داشت تا دلار را در بهای هفتصد و نود و پنج تومان (۷۹۵۰ ریال) تک رقمی اعلام کند. سیاست ارز تک نرخ تا سال ۱۳۸۸ در ایران اجرا شد.

در میانه سال های سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ میانگین نرخ تورم دو رقمی پیرامون بیست و پنج و چهار دهم درصد (۲۵,۴ درصد) افزایش یافت. با این حال پس از دو سال درآمد ارزی ۸۱ میلیارد دلاری از محل فروش نفت، عایدی نفت به ۶۲ میلیارد دلار کاهش یافت . با وجود افزایش درآمد نفتی نرخ رشد اقتصاد ایران در سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ به ترتیب هشت دهم درصد (۰,۸ درصد) و یک و سه دهم درصد (۱,۳ درصد) بود.

جدای از چالش های سیاسی بازار ارز ایران افزایش ۳ درصدی نرخ دلار را تجربه کرد و بهای هر دلار آمریکا از ۹۸۰ هزار تومان (۹۸۰۰ ریال) به هزار و ده تومان (۱۰۱۰۰ ریال) افزایش یافت.

سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱

بار دیگر گسست ارز دو نرخ (دلار رسمی و آزاد) فزونی یافت. در پایان سال ۱۳۹۰: یک دلار آمریکا در بازار آزاد: (۱۹۰۰۰ ریال) و بهای دلار رسمی (۱۲۲۶۰ ریال) بود. در سال ۱۳۹۱ چالش های ژئوپولیتیک در حوزه بانک، بیمه و انرژی، و دیگر پروندها زیر را بدست داد: کاهش درآمد نفتی (۵۶٪) / نرخ رشد اقتصادی: منفی ۶٫۸ درصد / نرخ تورم: بیش از ۳۰ درصد / سه نرخ شدن ارز. نرخ دلار رسمی (۱۲۲۶۰ ریال) / نرخ دلار مبادله ای تخصیصی ویژه برخی نیازهای اساسی کشور: ۴۲۰۰۰ ریال نرخ آزاد: ۳۸۰۰۰ تا ۳۹۵۰۰ ریال.

سال ۱۳۹۲

نرخ تورم: پیرامون ۳۵ درصد / نرخ دلار آزاد: ۳۵۰۰۰ ریال که در اسفندماه همان سال تا ۳۰۰۰۰ هزار ریال کاهش یافت.

سال ۱۳۹۴

نرخ تورم دو رقمی / نرخ ارز آزاد: ۳۳۰۰۰، ۳۱۵۰۰، ۳۶۰۰۰ و ۳۴۰۰۰ ریال در نوسان. سال ۱۳۹۵ / ۲۰۱۶: نرخ تورم: تک رقمی و افزایش ظرفیت تولید و صادرات نفت رشد درآمدهای ارزی را افزایش داد. در همین سال، صادرات روزانه نفت ایران که در سال ۱۳۹۱ به کمتر از یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسیده بود از مرز ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز گذشت. نرخ دلار نیز در بازار آزاد پیرامون ۳۷۰۰۰ هزار ریال تثبیت شد.

سال ۱۳۹۶

چالش های سیاست خارجی موارد زیر را بدست داد: پرش نرخ دلار آزاد در فروردین تا آذرماه از ۳۷۰۰۰ ریال به بیش از ۴۰۰۰۰ ریال. پرش دلار آزاد تا ۱۲۰۰۰۰ ریال. دلار مبادله ای: ۴۲۰۰۰ ریال و دلار بازار آزاد: ۱۲۰۰۰۰ تا در نوسان بود.

- سامانه ارزی نیما (نظام یکپارچه معاملات ارزی)

با هدف آسان سازی تامین امن ارز و فضای رقابتی برای صرافان در راستای تامین ارز متقاضیان از سوی بانک مرکزی راه اندازی و در بهمن ۹۶ آغاز به کار کرد. تامین ارز برون بانکی از سوی سامانه نیما و ثبت سفارش ارز برون بانکی در سامانه جامع تجارت انجام می شود.

در این سامانه الکترونیکی، خریدار و فروشنده ارز متناسب با نیازهای خود را در زیست بوم الکترونیک داد و ستد می کنند. در فاز نخست، واردکننده برای تامین ارز کالای وارداتی در نمای درخواست کننده یا متقاضی خرید ارز و صرافی در نمای فروشنده ارز ایفای نقش خواهند کرد. این سامانه امکان مدیریت بازار ارز برای سیاستگذار و امکان کنش روشن را برای متقاضیان ارز بدست می دهد.

براین اساس با هماهنگی وهم پوشانی بانک مرکزی و وزارت (ص.م.ت) بازرگانان و دیگر کنشگران درگیر می توانند با مراجعه به سامانه جامع تجارت درخواست خود را برای تامین ارز برون بانکی ثبت سفارش کنند. در این بازار الکترونیکی داده پیام (اطلاعات) به شیوه سیستمی و برخط (On line) به سامانه نیما فرافرمست می شود. بازرگان متقاضی ارز پاسخ صرافی را مشاهده و پس از پذیرش دوسوی درگیر، ارز مورد درخواست خریداری می شود.

در گام نخست ثبت درخواست برای یورو و یوآن و در گام های پسین برای دیگر ارزها امکان پذیر است. صرافی ها با گزینش منوی نیما در درگاه سنا درخواست های متقاضیان ارز را در سامانه نیما مشاهده و بررسی می کنند و سرانجام پس از ارائه پیشنهادها و پذیرش پایانی ارز متقاضیان تامین می شود.

بر روی این سامانه امکان پرداخت الکترونیکی پیش بینی شده، با این حال در حال حاضر به دلیل میزان بالای تراکنش و تراز بالای وجوه از سامانه «ساتنا: سامانه تسویه ناخالص آتی» استفاده می شود.

– سامانه سنا (سامانه نظارت ارز)

درگاه الکترونیک صرافی زیر پوشش بانک مرکزی برای ثبت معاملات روزانه ارزی است. بر اساس مقررات بانک مرکزی صرافان موظف به ثبت تمامی معاملات ارزی خود در درگاه «سنا» می باشند.

نشانی اینترنتی: <https://www.sanarate.ir>. نمونه: درگاه اینترنتی «سنا»

نرخ های میانگین موزون سنا: بیانگر میانگین وزنی نرخ خرید و فروش ارز بر مبنای معاملات ثبت شده در «سامانه نظارت ارز (سنا)» توسط بانک ها و صرافی های مجاز کل کشور است. روزهای تعطیل نرخ لحظه ای بازار (پایان روز کاری) سامانه نرخ بی کارکرد است.

وفق مقررات بانک مرکزی، میانگین وزنی نرخ خرید و فروش اسعار مورد معامله در شبکه صرافی های مجاز در روزهای کاری بر اساس آمار و اطلاعات معاملات قطعی انجام شده از سوی صرافی های مجاز، محاسبه می شود. این میانگین از ساعت ۸ تا ۱۸ به صورت ساعتی و روزانه در پایگاه اینترنتی (www.sanarate.ir) اعلام می شود.

شاخص ارزی موصوف، میانگین وزنی معاملات ارزی در بازار ارز کشور و برگرفته از معاملات ارز (اسکناس و حواله های ارزی) در کل کشور است.

پس از راه اندازی سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما) تمام معاملات حواله های ارزی کارسازی شده در سامانه نیما از سوی صرافی های مجاز و هم اکنون در بانک های عامل نیز در سامانه نظارت ارز(سنا) و سپس در پایگاه اینترنتی پیش گفت درج می شود. بنابراین با توجه به ترکیب معاملات اسکناس و حواله و سهم آن در بازار ارز کشور، میانگین وزنی نرخ خرید و فروش برای کل کشور محاسبه و در پایگاه آگهی می شود.

شماره : ۱۴۰۱/۵۸۸۶۹ تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۱

وزارت امور اقتصاد و دارائی گمرک جمهوری اسلامی ایران ناظرین محترم مدیران کل محترم گمرکات اجرایی

با سلام و احترام

با عنایت به اعمال تغییرات سالانه در جدول منضم به کتاب مقررات صادرات و واردات و به روز رسانی آن طی سنوات اخیر خواهشمند است دستور فرمایند جهت طبقه بندی کالا از استناد به ردیف تعرفه های مندرج در شناسه های TSC اکیداً خودداری و در هر مورد نسبت به بررسی کد تعرفه طبق ضوابط طبقه بندی کالا در S.H. با رعایت متون قانونی مشتمل بر قواعد عمومی، یادداشت های قسمت، فصل و...براساس جدول کتاب سال مربوطه اقدام و در صورت هر گونه ابهام در طبقه بندی، مراتب را جهت رسیدگی به این دفتر منعکس نمایند. مسئولیت حسن اجرای دستورالعمل ابلاغی بر عهده بالاترین مقام آن گمرک و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده ناظرین محترم حوزه نظارت مربوطه خواهد بود. مدیرکل دفتر تعرفه .

شماره: ۱۴۰۱/۵۹۵۲۲۹ - ۱۴۰۱/۰۵/۰۱

بخشنامه به ناظرین و مدیران کل محترم گمرکات اجرایی

با توجه به بررسی بعمل آمده مشخص گردید برخی ثبت سفارش های صادره در ابتدای سال جاری، مطابق با ردیف تعرفه های مندرج در مصوبه شماره ۱۶۰۲۴۹/ت/۵۹۳۹۷ هـ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۱ هیئت محترم وزیران (نسخه ۲۰۲۲ نمانکلاتور) صادر نشده و به دلیل مغایرت ردیف تعرفه مندرج در ثبت سفارش با مصوبه هیئت محترم وزیران و اصلاحات نمانکلاتور؛ اظهار کالا به گمرک میسر نبوده. لذا با توجه به حساسیت موضوع و نتایج جلسات متشکله و حسب اعلام نمایندگان محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی، مراتب به شرح ذیل به اطلاع کلیه خدمت گیرندگان رسانیده شود:

۱- حسب اعلام مدیرکل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت؛ امکان ویرایش شماره تعرفه در سامانه جامع تجارت وجود دارد.

۲- حسب اعلام نمایندگان بانک مرکزی درخصوص اشخاصی که مبادرت به دریافت کد ساتا نموده اند امکان ویرایش حداکثر ظرف ۴۸ ساعت کاری مهیا شده است. شایسته است دستورفرمایدجهت جلوگیری از توقف غیر ضرور کالا در انبارها؛ مراجعه کنندگان محترم مخصوصاً واردکنندگان کامیون را جهت رفع مغایرت، به سازمان ذیربط (سازمان صمت و بانک مرکزی) ارجاع نمایند.

شایان توجه است باتوجه به نامه شماره ۱۴۰۱/۵۶۳۲۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۵ مدیرکل محترم دفتر فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی، مبنی بر اینکه سامانه در لحظه ثبت اظهارنامه؛ تعرفه اظهاری را بر اساس تاریخ اظهار ویا تاریخ صدور ثبت سفارش در پایگاه داده های تعرفه سامانه جامع امور گمرکی کنترل می نماید؛ لذا کماکان منعی جهت پذیرش اظهارنامه و طی تشریفات ترخیص ثبت سفارش های صادره در سال (۱۴۰۰) از نظر درج شماره تعرفه های مربوط به آن سال وجود نخواهد داشت. معاون امور گمرکی.

شماره: ۱۴۰۱/۷۸۴۲۸۵ - ۱۴۰۱/۰۶/۰۵

ناظرین محترم حوزه های نظارت، مدیران محترم دفاتر ستادی و گمرکات اجرایی
با سلام و احترام

با توجه به مکاتبات متعدد بانک های عامل با گمرکات سراسر کشور درخصوص «بیش بود ارزش» کالاهای وارداتی به منظور جلوگیری از دوباره کاری و همچنین تسهیل در انجام تشریفات گمرکی و پیرو جلسات برگزار شده با بانک مرکزی در اجرای بند دوم صورتجلسه مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۵ بین گمرک ایران و بانک مرکزی بدینوسیله دستورالعمل زیر درمورد نحوه اعلام بیش بود ارزش ابلاغ می گردد:

۱- از تاریخ صدور این دستورالعمل، دسترسی درج پیام قابل توجه بانک (اصطلاحاً پیام پارامتریک) صرفاً برای مدیران گمرک اجرایی، معاونان امور گمرکی، رؤسای سرویس ارزیابی، جانشینان معاون امور گمرکی، مسؤلان درب خروج و مسؤلان بازرینی در سامانه متمرکز (acc) ایجاد خواهد شد. واگذاری دسترسی در سامانه محلی (local) با نظارت مستمر و مسئولیت مستقیم بالاترین مقام گمرک اجرایی و در چارچوب این دستورالعمل، میسر خواهد بود.

۲- در برخی موارد کارشناسان متمرکز، درب خروج و یا بازرینی بدون تأیید موضوع بیش بود ارزش توسط مقام مافوق، مبادرت به ویرایش شرح نام تجاری کالا و یا درج عباراتی با مضمون بیش بود ارزش در سامانه نموده اند که مکاتبات غیر ضرور بانک های عامل با گمرکات را بدنبال داشته است. ازاینرو، از تاریخ صدور این بخشنامه پس از بررسی موضوع بیش بود ارزش و تأیید آن توسط مسؤلین پیش گفت در بند ۱ (این دستورالعمل و درج پیام پارامتریک در سامانه؛ ادامه تشریفات توسط کارشناس مربوطه در سرویس ارزیابی، درب خروج و یا بازرینی، ممکن خواهد بود.

۳- در اجرای بند ۱-۸ بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی اعلام نتیجه نهایی درخصوص موضوع بیش بود ارزش پس از انجام رسیدگی های لازم، از طریق درج پیام پارامتریک از سوی دفترارزش گمرک ایران به بانک عامل اعلام خواهد شد.

۴- در صورت اعلام بیش بود توسط دفتر ارزش به بانک عامل ذریبط، درخواست ارجاع پرونده های بیش بود ارزش به کمیسیون رسیدگی بهاختلافات گمرکی و یا کمیسیون تجدید نظرنیز صرفاً پس از موافقت کتبی بانک عامل امکان پذیر خواهد بود.

۵- مسؤل اقدام:

الف) مرحله سرویس ارزیابی: مدیر گمرک اجرایی، معاون امور گمرکی، جانشینان معاون امور گمرکی، رؤسای سرویس ارزیابی

ب) مرحله درب خروج: مدیر گمرک اجرایی، مسؤل درب خروج
 ج) مرحله بازبینی: مدیر گمرک اجرایی، مسؤل بازبینی
 مسؤلیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل برعهده بالاترین مقام اجرایی گمرک ذیربط خواهد بود. مدیرکل دفتر ترز ش .

اصلاح تبصره ۴ ماده ۱۴۴ ق.ا.گ :

رأی کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی لازم الاجراء است مگر در مواردی که مبلغ مابه التفاوت بین نظر گمرک و مورد قبول مؤدی و یا ارزش گمرکی کالایی که اختلاف درخصوص شرایط ورود و صدور آن است، بیش از دویست و پنجاه میلیون (۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد که در این صورت مؤدی می تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی تقاضای ارجاع امر به کمیسیون تجدیدنظر را بنماید. بخشنامه ۱۴۰۱/۱۱۷۴۶۱-۱۴۰۱/۰۷/۰۴

- کد مشخصات تعرفه (TSC): یک کد چهار رقمی شامل مشخصات مندرج در ماده هفده این رویه است. ۳. پایگاه داده ارزش گذاری: پایگاه داده ارزیابی یک ابزار ارزیابی ریسک است که برای ارزیابی ریسک احتمالی در باره درستی ارزش گمرکی اظهار شده برای کالاهای وارداتی استفاده می شود.

Note:

- Tariff Specification Code (TSC): is a four-digit code containing specification enlisted in Article Seventeen of this procedure. 3. Valuation Database: valuation database is a Risk Assessment Tool used to assess potential risk regarding truth or accuracy of the declared customs value for imported goods.

فصل هفتم

فرایند ثبت سفارش در عملیات تجارت خارجی

فرایند ثبت سفارش کالا^۱

ثبت پرونده

* ورود به سامانه جامع تجارت * ثبت پرونده و اطلاعات مربوطه * گزینش نقش از منوی «بازرگان حقیقی یا حقوقی» * عملیات تجارت خارجی * گزینش مدیریت پرونده ثبت سفارش * باز شدن «مدیریت پرونده ها» * باز کردن گزینه «پرونده جدید»



^۱ - یادآوری به دلیل محدودیت صفحه و خوانا ساختن متن، نوشتار، و فیلدهای پیکره‌ها (بدون خدشه به متن و ساختار) باز پیکربندی شده.

داشبورد سمت راست : • صفحه اصلی • عملیات پایه • عملیات شناسه کالا • عملیات تجارت خارجی(۱) • مدیریت فروشندگان خارجی • مدیریت پرونده ثبت سفارش (۲)

داشبورد سمت چپ : ردیف اول . خانه / عملیات تجاری / مدیریت پرونده ها ردیف دوم . مدیریت پرونده ها ردیف سوم. آیکون های آبی رنگ پرونده جدید (۳) ، وضعیت ، همه ، زبانه ردیف چهارم . آیکون های برجسب پرونده ، همه - زبانه ، صدور از تاریخ ردیف پنجم . جستجو

۱- اطلاعات اصلی

۱-۱ اطلاعات پرونده :

ورود به پنجره اطلاعات پرونده ← درج مشخصات پیش سیاهه (Proforma in voice) ، شامل : شماره ، تاریخ صدور ، تاریخ اعتبار، کشور ذینفع.

۱-۲ اطلاعات حالت ثبت سفارش:

پیش فرض برای این فیلد^۱ «هیچکدام» است.

یادآوری . در صورت طبقه بندی تمام کالاهای پرونده در «کالاهای گروه ۲» حوزه

صنعت ، گزینش یکی از فرازهای زیر امکان پذیر است :

* واردات بدون سابقه تا ۵۰۰ هزار دلار * نیاز تولید خود * دستگاه اجرایی و

قرارداد با دستگاه اجرایی * آیکون آبی هیچکدام * مواد اولیه و ماشین آلات خط

تولید- واحد دارای جواز تاسیس.

۱-ویرایش مقدار فیلد «اطلاعات حالت ثبت سفارش» پس از دریافت شماره پرونده ناممکن است.

حالت ثبت سفارش	هیچ کدام
واردات بدون سابقه تا ۵۰۰ هزار دلار	
نیاز تولید خود	
دستگاه اجرایی و قرارداد با دستگاه اجرایی	
هیچ کدام	
مواد اولیه و ماشین آلات خط تولید- واحد دارای جواز تاسیس	

* واردات بدون پیشینه تا ۵۰۰ هزار دلار
مرحله نخست ، میانگین واردات دو سال اخیر تا سقف ۵۰۰ هزار دلار ، مراحل پسین با توجه به میزان فروش در تجارت داخلی برای تعرفه های گزینش شده مشمول مجوز سیستمی سابقه واردات.^۱

* نیاز تولید خود
شرایط . ارائه واحد تولیدی دارای پروانه بهره برداری ، بدون شرط بررسی سقف و سابقه .

* دستگاه اجرایی و قرارداد با دستگاه اجرایی
شرایط. داشتن قرارداد با یکی از « دستگاه اجرایی» و بارگذاری تصاویر مدارک قرارداد در بخش مستندات پرونده (مرحله ۶) ، بدون شرط بررسی سقف و سابقه.
* مواد اولیه و ماشین آلات خط تولید واحد دارای جواز تأسیس

۲- برای مشاهده فهرست تعرفه های مشمول مجوز سیستمی سابقه واردات بنگرید به سامانه جامع تجارت، بخش مستندات تجارت خارجی در داشبورد.

شرایط. تمام کالاهای ثبت شده ، ماشین آلات خط تولید یا مواد اولیه موردنیاز تولید باشد. پیشرفت فیزیکی جواز تأسیس بیش از ۳۵ درصد برای ثبت سفارش ماشین آلات و بیش از ۷۵ درصد برای ثبت سفارش مواد اولیه^۱.

هیچکدام

در صورت جایگزین نشدن پیکربندی پرونده کاربر در هیچیک از رویه های پیش گفت ، گزینه « هیچکدام» در فیلد حالت ثبت سفارش گزینش شود.

۳-۱ اطلاعات فروشنده خارجی

* گزینش آیکون «نوع فروشنده» در داشبورد * درج شناسه یا عنوان فروشنده *
کلیک بر آیکون جست وجو * گزینش نام فروشنده از فهرست نام فروشندگان .

	حقیقی	حقیقی	نوع فروشنده خارجی
انتخاب کنید	نام فروشنده	جستجو	شناسه فروشنده
	کشور محل تولد		نام خانوادگی فروشنده

۴-۱ اطلاعات واحدهای تولیدی

* نوع واحد تولیدی خود را انتخاب کنید :

صنفی
 صنعتی (بهین یاب)
 معدنی
 جهاد کشاورزی

گزینش نوع واحد تولیدی (صنعتی، صنفی ، معدنی ، جهاد کشاورزی) در آیکون «نوع واحد تولیدی خود را انتخاب کنید» برای واجدین شرایط پیش گفت.

۱- بنگرید به به بخش مستندات قانونی سامانه جامع تجارت.

یادآوری . گزینش نوع واحد تولیدی تنها برای واحد های تولیدی دارای پروانه بهره برداری الزامی است.

فرایند. ارجاع مجوز ارزی به استان واحد انتخابی یا ارسال به استان صادرکننده کارت بازرگانی کاربر .

در صورت گزینش مقدار صنعتی «بهین یاب» ، از فهرست شناسه کسب وکار، شناسه موردنظر گزینش شود. درگزینش های دیگر استان محل فعالیت واحد از فهرست نمایش داده شده گزینش شود.

۲- گمرکی و حمل و نقل

* گزینش گونه قرارداد بر اساس ترم تحویل اینکو ترمز (incoterms)^۱

* گزینش روش حمل با توجه به نوع قرارداد (هوایی، دریایی، جاده ای، ریلی حمل ترکیبی، لوله ای و دیگر).

* گزینش مرز ورودی، گمرک مقصد و کشور مبدأ.

* شرایط حمل. حمل به دفعات (part of shipment)^۲، حمل یکسره (In ward)

انتقالی (Trans shipment). با فعال کردن حمل به دفعات، گزینش چندین روش حمل، مرز ورودی، گمرک مقصد و کشور مبدأ حمل امکان پذیر می شود. با وارد کردن محل بارگیری گزینش ناوگان حمل و نقل نیز عملیاتی می شود.

۳- مالی و بانکی

^۱ - برای آشنایی با اینکو ترمز نسخه ۲۰۲۰ از آیکون اطلاعات، فایل راهنما مطالعه شود.

^۲ - قانون امور گمرکی بند ذ- حمل یکسره: ورود کالا به اماکن گمرکی و خروج کالا از اماکن مذکور بدون تخلیه و تحویل در این اماکن با رعایت مقررات این قانون است. حمل یکسره تنها برای کالاهای دارای شرایط ویژه، مانند کالاهای فاسدشدنی، دارویی و دیگر با درخواست شرکت حامل و موافقت گمرک امکان پذیر است .

فرایند.

- درج مبلغ کل پیش سیاهه در سربرگ مالی و بانکی به شرح زیر:
- مبلغ کل پیش سیاهه = مبلغ فوب کالا + هزینه حمل + دیگر هزینه ها (منهای - مبلغ تخفیف).
- تکمیل فیلدهای مبلغ تخفیف، هزینه حمل، نوع ارز، نوع عملیات ارزی، تأمین ارز، بانک، شعبه و دیگر هزینه ها
- گزینش یکی از مقادیر بانکی یا بدون انتقال ارز برای فیلد نوع عملیات ارزی.

پوند انگلیس	* نوع ارز	۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	مبلغ کل پیش فاکتور
بانکی	* نوع عملیات ارزی	۰	مبلغ تخفیف
موسسه اعتباری	* شعبه	موسسه اعتباری	* بانک
		۰	هزینه حمل
		۰	سایر هزینه ها

در حال حاضر امکان گزینش عملیات ارزی برون بانکی برای پرونده های نوین نا ممکن است.

۳-۱- تأمین ارز

* تأمین ارز	خرید ارز از سیستم بانکی
	از محل ارز خود
	از محل صادرات خود
	تهاتر
	از محل صادرات دیگران
	از محل ارز دیگران
	از محل صادرات

خرید ارز از سیستم بانکی

- گروه های کالایی با اولویت ۲۱ تا ۲۷ ، پس از تخصیص ارز از بانک مرکزی.
 - گروه کالایی ۴ ، تنها در صورت تخصیص یا تأمین ارز از بانک مرکزی.
- روش های خرید ارز از سیستم بانکی یا نوع پرداخت : نقدی ، اعتباری .
در شیوه اعتباری تأمین ارز ثبت سفارش بر اساس بخشنامه (۱۴۰۰/۱۱/۲۰-۳۴۳۲۱۳) بانک مرکزی^۱ به صورت اعتباری تا سه ماه پس از ثبت اسناد حمل از سوی بانک عامل، و تنها برای پرونده های با حالت «نیاز تولید خود» انجام خواهد شد .

تأمین ارز از محل صادرات خود

جدای از کالاهای مشمول قیمت گذاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی، محدودیت دیگری در گزینش کالا وجود ندارد.

۱- بخشنامه (۱۴۰۰/۱۱/۲۰-۳۴۳۲۱۳) در مستندات قانونی سامانه جامعه تجارت قابل دریافت است. / بنگرید به تار نمای (<https://ntswl.ir>) / (<https://myket.ir/>) / (<https://cafebazaar.ir/>)
ودانلود و نصب سامانه جامع تجارت پس از اسکن در گوشی همراه برنامه اندروید.

یادآوری . تامین ارز «از محل ارز خود»، «از محل ارز دیگران» و «از محل صادرات دیگران» و «تهاتر» تنها به ترتیب برای تعرفه و شرکت های مشخص امکان پذیر است.

۴- کالاهای پرونده

۴-۱ فرایند افزودن کالا

- گزینش گزینه «افزودن کالا» • افزودن کالا از فایل اکسل یا (حذف کالا) • جستجوی کد تعرفه هشت رقمی (HS code). همچنین
- گزینش گزینه جستجو (بدون درج شماره تعرفه) با استفاده از فیلهای طبقه بندی ← نمایش شماره و شرح تعرفه ، درصد حقوق ورودی و اولویت کالایی.
- مشخص شدن وضعیت نمایندگی کالا یا دیگر فیلهای تکمیلی (نوع مصرف و دیگر موارد)، نمونه ، واردات به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی یا واردات به سرزمین اصلی .

بررسی اطلاعات پایه

در صورت نیاز به گزینش شناسه کالا باشد، فهرست شناسه ها به کاربر نمایش داده می شود ، با گزینش شناسه کالا برخی داده های اطلاعاتی به شیوه خودکار تکمیل می شود ، بایسته است دیگر داده ها بر اساس پیش سیاهه یا پروفرا تکمیل شود. یادآوری . تکمیل نام تولیدکننده اختیاری است ، با این حال شرط ورود به مرحله پسین ، تکمیل کمیته یکی از دو فیلد مشخصات فنی و استاندارد است.

				اطلاعات اصلی	
شناسه کالا	۸۷۰۳۲۱۱۰	شناسه سازمان		شرح تجاری	فارسی/لاتین
سال تولید	۲۰۲۰	یکای اندازه گیری	عدد	مبلغ (FOB)	تخفیف
مقدار / تعداد	۲۰۰	وزن خالص		وزن ناخالص	نوع بسته بندی
		(KG)		(KG)	
وضعیت کالا	نو	کشور تولید کننده	۷	مشخصات فنی	استاندارد
نام تولید کننده					

یاد آوری :

- شناسه (IRC) کالاهای بهداشتی و کد (IVC) داروهای دامی باید پیش از ثبت کالا بنا به مورد از وزارت بهداشت و جهاد کشاورزی (سازمان دامپزشکی) دریافت شود.
- ثبت سفارش کالاهای نیازمند به دریافت مجوز فنی یا ارزی از وزارت بهداشت موکول به گزینش شناسه (IRC) به عنوان شناسه سازمان کالا است.
- ثبت سفارش کالاهای مشمول خدمات پس از فروش (چون تلفن همراه، تبلت، کولرگازی و ...) موکول به دریافت شناسنامه گارانتی تأیید شده از سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان است.
- تأییدیه خدمات پس از فروش محصولات خودرویی از دفتر خودرو وزارت صمت، تأییدیه ماشین آلات کشاورزی از دفتر ماشین آلات و تجهیزات کشاورزی ساختمانی و معدنی وزارت صمت و تأییدیه کامیون های مستعمل از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای الزامی است.
- پس از تکمیل اطلاعات، گزینه «ثبت کالا» گزینش شود.

۴-۲- افزودن کالا از فایل اکسل

با بارگذاری فایل اکسل و انتخاب گزینه « افزودن کالا از طریق فایل اکسل » افزودن کالا امکان پذیر می شود. پس از وارد کردن کد تعرفه گزینش شده در فیلد شماره تعرفه، و گزینش گزینه « دانلود فایل با کد تعرفه »، فایل اکسل دریافت شده پس از تکمیل با رایانه شخصی بارگذاری می شود.

۵- مستندات پرونده

برای بارگذاری مستندات از جمله پیکره پیش سیاهه (proforma invoice) و ترم تحویل (delivery terms) یا قرار داد پس از گزینش «افزودن مستند» فایل های مربوطه آماده بار گذاری است.

شماره تعرفه	۸۴۱۵۱۰۱۰
سپس از اینجا آپلود نمایید.	۱
دانلود فایل با کد تعرفه	
مستند	۲
انتخاب فایل اکسل...	
ثبت مستندات با کد تعرفه	دستگاه تهویه مطبوع جدا از هم (split unit)

۶- حالت جدید پرونده

در پایان برای بسته شدن پرونده و تغییر وضعیت به «حالت جدید پرونده»، مراحل زیر انجام می شود:

گزینهش « ثبت » ← گزینهش « عملیات تجارت خارجی » از منوی سمت راست ←
گزینهش « مدیریت ثبت سفارش پرونده » از زیر زبانه های آن .
یادآوری . در این صفحه از مسیر کد پرونده یا دیگر مشخصات کلیدی آن پرونده
فراخوان و و آماده ویرایش است.

ردیف	شماره پرونده	شماره پیش فاکتور	تاریخ صدور پیش فاکتور	تاریخ اعتبار پیش فاکتور	فروشنده خارجی	کشور ذینفع	مبلغ کل پیش فاکتور	نوع ارز	نوع عملیات ارزی	وضعیت
۱	۶۶۵۸۹۷۴۷۷		۲۰۲۲/۰۱/۲۰	۲۰۲۲/۰۱/۳۰	SONY CORPORATION	آذربایجان	۱۰	بانکی		جدید

ردیف	شماره پرونده	شماره پیش فاکتور	تاریخ صدور پیش فاکتور	تاریخ اعتبار پیش فاکتور	فروشنده خارجی	کشور ذینفع	مبلغ کل پیش فاکتور	نوع ارز	نوع عملیات ارزی	وضعیت
۱	۶۶۵۸۹۷۴۷۷		۲۰۲۲/۰۱/۲۰	۲۰۲۲/۰۱/۳۰	SONY CORPORATION	آذربایجان	۱۰	بانکی		جزئیات

برای ادامه مراحل ثبت سفارش گزینه « جزئیات » گزینهش شود.

۷ - وضعیت پیش نویس

فرایند

• پیش نویس • جدید • درحال استعلام • استعلام شده • آماده ثبت سفارش • در حال ثبت سفارش • آماده پرداخت کارمزد • ثبت سفارش
یادآوری . اگر در فرآیند ثبت پرونده و پس از تکمیل مرحله «اطلاعات اصلی» به هر دلیل ادامه عملیات متوقف شود ، وضعیت پرونده به حالت «پیش نویس » باز می گردد. در این حالت کاربر می تواند در هر زمان ممکن داده ها را تکمیل و شماره پرونده جدید را دریافت کند.

۸ - وضعیت جدید

فرایند

• پیش نویس • جدید • در حال استعمال • استعمال شده • آماده ثبت سفارش • در حال ثبت سفارش • آماده پرداخت کارمزد • ثبت سفارش
 پس از بیکربندی پرونده در «وضعیت جدید / جدید»، دریافت شماره پرونده و گزینش «جزئیات»
 ، ورود به صفحه جزئیات پرونده امکان پذیر می شود.

ردیف	شماره		تاریخ صدور / اعتبارپرفرما	فروشنده خارجی	کشور ذینفع	مبلغ کل پروفرما	نوع	
	شماره پرونده	پروفرما					ارز	عملیات ارزی
۱	۹	رقم	-	-	-	-	-	بانکی

۱

وضعیت	ثبت کننده	شماره ثبت سفارش	برچسب پرونده	حالت سفارش	جزئیات
جدید	-	-	هیچکدام	هیچکدام	جستجو

۲

تغییر سطح دسترسی	پرونده			استعلام ضوابط	مشاهده مستندات
	ابطال	کپی	ویرایش		

۳

۹- استعمال ضوابط

• پیش نویس • جدید • در حال استعمال • استعمال شده • منتظر مجوزها • آماده ثبت سفارش • در حال ثبت سفارش • آماده پرداخت کارمزد • ثبت سفارش .
 یادآوری. در مرحله «استعمال ضوابط»، اطلاعات پرونده وفق قوانین و مقررات و ضوابط روز بررسی می شود.

۹-۱ رد پیش فاکتور (پروفرما)

در صورتی که اطلاعات ثبت شده در پرونده با ضوابط روز مغایر و ناهمسان باشد ، وضعیت پرونده در حالت « رد پیش فاکتور» نمایش داده می شود. در این حالت کاربر می تواند از آیكون «مشاهده سوابق تغییر وضعیت پرونده» وستون «پیام و هشدارهای دریافتی» ، دلیل رد پروفرما را مشاهده کند.

مشاهده سوابق تغییر سطح دسترسی	مجوزهای مورد نیاز پرونده	مشاهده سوابق تغییر وضعیت پرونده		
پیام و هشدارهای دریافتی		شماره درخواست سامانه مجوزها	نسخه پرونده	وضعیت پرونده
امکان استفاده از محل تامین ارز «بند ۹ ماده ۳۸ آیین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات - شرکت های تولیدی و وسایل حمل و نقل» برای شرکت شما مجاز نمی باشد			۱	رد پیش فاکتور

در این حالت به منظور اصلاح داده ها بر اساس خطای دریافتی در فرایند استعلام ضوابط، با گزینش گزینه « ویرایش پرونده » اطلاعات ویرایش و دگر بار امکان استعلام ضوابط فراهم می شود. در صورت مطابقت و هم پوشانی پرونده ثبت شده با ضوابط سامانه ، وضعیت پرونده به « استعلام شده » تغییر یافته و گزینه درخواست مجوز فعال می شود.

یادآوری . پیشینه فرآیند استعلام ضوابط کمتر از یک دقیقه است ، با این حال در صورت چالش قطعی ارتباط با سامانه ثبتارش و یا دلایل دیگر، کاربر می تواند اقدام به ثبت تیکت پشتیبانی در داشبورد نماید.^۱

۱- تیکت پشتیبانی (support ticket) . اصطلاح بین المللی پرسش و پاسخ رسمی نوشتاری شبانه روزی میان کاربر و یگان پشتیبانی به هنگام اختلال در زیسته و زیست بوم وب بنیاد است.

پرونده		مشاهده مستندات	کپی پرونده	تغییر سطح دسترسی
ابطال	ویرایش			



۱۰- وضعیت استعلام شده

در صورتی که پرونده نیاز به اخذ مجوز از سازمان های مجوز دهنده را داشته باشد پس از استعلام ضوابط ، وضعیت پرونده به «استعلام شده» تغییر نموده و گزینه « درخواست مجوز» فعال می شود.

پرونده				
ابطال	کپی	ویرایش	درخواست مجوز	مشاهده مستندات

در زبانه « مشاهده آخرین وضعیت درخواست ها » مجوز موردنیاز برای کالا پرونده مشاهده پذیر است.

مجوز های مورد نیاز	مشاهده		کالا
	سوابق تغییر وضعیت پرونده	وضعیت نهایی درخواست ها	

۱۰-۱ درخواست مجوز

فرایند.

- گزینش گزینه « درخواست مجوز» و نمایش پنجره زیر.
- در صورت نیاز به ارسال اسنادی اضافه بر اسناد پیوست شده به پیش فاکتور برای اخذ مجوز و مشاهده آن ، از این گزینه استفاده شود.

- دریافت فایل راهنمای متقاضیان از سازمان مجوز دهنده در صورت ارائه .

عنوان سازمان		نوع مجوز	کد ۱۴ رقمی مجوز	
وزارت، صنعت، معدن و تجارت-بهین یاب		اجباری	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">حذف کد</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ثبت کد</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px;"></div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;">↓ ادامه جدول</div>	
افزودن پیوست	نمایش پیوست ها	پیام سازمان مجوز دهنده	دریافت فایل راهنما	نوع درخواست
۱	۲	باتوجه به عدم پذیرش درخواست های تمدید توسط سامانه بهین یاب، لطفاً از ارسال درخواست های از نوع "تمدید مجوز" خودداری نمایید. درخواست مورد قبول سامانه بهین یاب "مجوز جدید" می باشد. به منظور دریافت راهنمایی در ارتباط با چگونگی تغییر "نوع درخواست" با پشتیبانی سامانه جامع تجارت تماس حاصل نمایید.	۳ دریافت فایل راهنما	مجوز جدید
<p>• عنوان سازمان • نوع مجوز • کد ۱۴ رقمی مجوز • افزودن پیوست • نمایش پیوست ها • پیام سازمان مجوز دهنده • دریافت فایل راهنما • نوع درخواست.</p>				

در حال حاضر تمدید مجوز نیاز به درج کد ۱۴ رقمی ندارد. با گزینش «ارسال مجوز» پرونده به سازمان های مجوز دهنده ارسال می شود.

۱۱- وضعیت منتظر مجوز

- پیش نویس • جدید • درحال استعلام • استعلام شده • منتظر مجوزها • آماده ثبت سفارش • در حال ثبت سفارش • آماده پرداخت کارمزد • ثبت سفارش .

در صورت اقدام نشدن درخواست مجوز از سوی سازمان مجوز دهنده ، سامانه جامع تجارت نتیجه ردیف مجوز را رد می کند.

یادآوری .

• اگر سازمان مجوز دهنده دامپزشکی باشد و در پرونده کمیته یک ردیف کالا دارای شناسه (IVC) باشد ، گزینه ارسال رد درخواست مجوز ، عملیاتی نیست.

• گزینه «ارسال رد درخواست مجوزها» تنها یکبار برای هر پرونده قابل استفاده است.

• در زبانه « مجوزهای مورد نیاز » ، مجوز های کالا مشاهده پذیر است.

کالاها	مشاهده آخرین وضعیت درخواست ها	مشاهده سوابق تغییر وضعیت پرونده	مجوزهای مورد نیاز پرونده	مشاهده سوابق تغییر سطح دسترسی	گزارش پرداخت	
نمایش محتویات ۱۰						
ردیف	عنوان مجوز دهنده	وضعیت	وضعیت ارسال	نتیجه مجوز	تعداد کالاهایی که نیاز به این مجوز دارند	جزئیات
۱	دفتر مقررات صادرات و واردات-تایید استثنائات سابقه واردات	فعال	ارسال نشده	نامشخص	۱	جزئیات
۲	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان - بررسی ساخت داخل	فعال	ارسال شده	نامشخص	۱	جزئیات
۳	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان- تخصیص ارز	فعال	ارسال شده	نامشخص	۱	جزئیات
۴	مجوز سیستمی وزارت صنعت، معدن و تجارت- بررسی سابقه واردات	رد شده	دریافت نتیجه	رد شده	۱	جزئیات

۱۱ - ۱ رد درخواست مجوز

رد کمیته یک مجوز ← تغییر وضعیت پرونده به «رد درخواست مجوز» را به دست می دهد.

راه کار اصلاح . منوی عملیات تجارت خارجی ← «مدیریت پرونده ثبت سفارش»

← گزینش پرونده ← جزئیات پرونده ← «ویرایش پرونده» ← درخواست دگر بار مجوز.

یاآوری . تغییر وضعیت پرونده و ویرایش های دیگر موکول به دریافت نتیجه مجوز است جدای از این کاربر می تواند از گزینه رد مجوزها استفاده کند ، در هر حال ویرایش پرونده در وضعیت منتظر مجوز ، امکان پذیر نیست.^۱

۱۱-۲ تأیید درخواست مجوز

فرایند . وضعیت پرونده ← «آماده ثبت سفارش» ← منوی عملیات تجارت خارجی ← مدیریت مجوزها ← مشاهده وضعیت درخواست های مجوز.



جزئیات	شرح تجاری کالا	شماره تعرفه (HS)	فروشنده خارجی	تاریخ صدور پیش فاکتور	شماره پیش فاکتور	شماره پرونده	کد درخواست سامانه مجوزها
جزئیات	اسلب یا تختال						۶۶۵۸۹۷۴۲۷۰۰۰۰۱

^۱ - در صورت دریافت نشدن مجوز سازمان غذا و دارو موارد از سامانه پشتیبان (support.ttac.ir) پیگیری شود.

۱۲- وضعیت آماده ثبت سفارش

• پیش نویس • جدید • درحال استعلام • استعلام شده • منتظر مجوزها • آماده ثبت سفارش • در حال ثبت سفارش • آماده پرداخت کارمزد • ثبت سفارش .

تأیید مجوزها ← تغییر وضعیت پرونده به «آماده ثبت سفارش» ← فعال شدن گزینه «درخواست ثبت سفارش» ← ارسال اطلاعات به سامانه ثبتارش ← مراحل کارشناسی (بنا به مورد) ← «آماده پرداخت کارمزد».

یادآوری . در صورت بروز اختلال دیر باز در سیستم ، پی گیری با ثبت تیکت ، یا تماس با پشتیبانی سامانه امکان پذیر است.

۱۳- وضعیت آماده پرداخت کارمزد

کارمزد ثبت سفارش کالای وارداتی یا تمدید آن ، معادل ریالی (نرخ دریافتی بانک مرکزی) برابر مبلغ کل ثبت سفارش تقسیم بر ۲۰۰۰ ، مهلت پرداخت ۱۵ روز پرداخت نشدن کارمزد در بازه زمانی مقرر ، ویرایش پرونده را در پی خواهد داشت. در فرایند ویرایش نیز مبلغ کارمزد تنها به ازای مابه التفاوت مبلغ محاسبه شده کنونی و آخرین مبلغ کارمزد محاسبه شده دریافت خواهد شد.

شماره ثبت سفارش	۹۲۲۱۸۸۹۲	تاریخ صدور ثبت سفارش	۱۴۰۵/۰۸/۲۲	تاریخ اعتبار ثبت سفارش	۱۴۰۱/۰۲/۲۲
گروه کالایی پرونده	۲۳	نوع واردات	یا کارت بازرگانی	حمل یکسره	مجاز نیست
حالت ثبت سفارش	دستگاه اجرایی				

۱۴- وضعیت ثبت سفارش

پرداخت کارمزد ← انتقال به صفحه اصلی ← نمایش شماره هشت رقمی ثبت سفارش ← پایان فرایند .

یادداشت فصل هفتم

- فراز های ثبت سفارش سیستمی کالا و خدمات در ایران
 * ثبت پرونده * اطلاعات اصلی * اطلاعات پرونده * اطلاعات حالت ثبت سفارش * واردات بدون سابقه تا ۵۰۰ هزار دلار * نیاز تولید خود * دستگاه اجرایی و قرارداد با دستگاه اجرایی * مواد اولیه و ماشین آلات خط تولید واحد دارای جواز تأسیس * هیچ کدام * اطلاعات فروشنده خارجی * اطلاعات واحدهای تولیدی.

* گمرکی و حمل و نقل * مالی و بانکی * تأمین ارز * کالاهای پرونده * افزودن کالا * افزودن کالا از طریق فایل اکسل * مستندات پرونده * حالت جدید پرونده * وضعیت پیش نویس * وضعیت جدید * استعلام ضوابط * رد پیش فاکتور * وضعیت استعلام شده * درخواست مجوز * وضعیت منتظر مجوز * رد درخواست مجوز * تأیید درخواست مجوز * وضعیت آماده ثبت سفارش * وضعیت آماده پرداخت کارمزد * وضعیت ثبت سفارش.

- قوانین مرتبط با پیاده سازی سامانه جامع تجارت
 * ماده ۹ آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز * ماده ۸ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (مصوب ۱۳۹۰).

- عملیات پایه در فرآیند واردات تجارت فرامرزی
 * ثبت نام در جامع تجارت ایران * معرفی شرکت * استفاده از فرم مدیریت حساب کاربری * بخش نمایندگی ها در سامانه جامع تجارت ایران. دیگر فراز ها . * مدیریت پیش فاکتور * مدیریت ثبت سفارش * استعلام و اخذ شناسه فروشنده خارجی.

- ثبت منشاء ارز در سامانه جامع تجارت ایران

* تعیین منشاء ارز ثبت سفارش های غیر بانکی * تعیین منشأ ارز ثبت سفارش های بانکی .

- خرید ارز

گزیده فرایند

۱- ایجاد درخواست جدید

* ویزارد اول ، تعیین مبلغ * ویزارد دوم ، اطلاعات مقصد اطلاعات تکمیلی * ویزارد سوم ، اطلاعات تکمیلی * جزئیات درخواست * وضعیت های درخواست.

۲- دریافت پیشنهاد و انجام معامله

* پیشنهادها * پرداخت ریال * اطلاعات حواله * تأیید نهایی

خرید ارز قابلیت نوین سیستمی ارائه درخواست خرید ارز (حواله) از سوی بازرگان به تمام صرافی های مجاز ، و گزینش بهترین پیشنهاد ها تا مرحله تأیید وصول حواله، در سامانه جامع تجارت است.

شرایط خرید ارز تنها برای تأمین ارز در ثبت سفارش بانکی دارای گواهی ثبت آماری تأیید شده بانکی (ارزنیمایی) امکان پذیر است.

شرح فرایند

* مراجعه بازرگان واردکننده به بانک عامل.

* ثبت درخواست تخصیص ارز، دریافت تأیید بانک مرکزی، اخذ تعهد از واردکننده مطابق «تبصره

۴ بند «ی» بخش اول مجموعه مقررات ارزی» و ثبت آن در پرتال ارزی از سوی بانک عامل.

* گزینش گزینه «خرید ارز» از فیلد «مدیریت عملیات ارزی بانکی» و منوی «عملیات ارزی»

از سوی وارد کننده .

۱- ویزارد اول . تعیین مبلغ

* مشخص شدن نوع ارز و مبلغ حواله

ردیف	کد درخواست	تاریخ اعتبار درخواست	وضعیت	وضعیت	متن جستجو	ایجاد درخواست جدید	شماره ثبت سفارش	انتخاب کنید	وضعیت	همه	Q
ردیف	کد درخواست	تاریخ اعتبار درخواست	وضعیت	وضعیت	متن جستجو	ایجاد درخواست جدید	شماره ثبت سفارش	انتخاب کنید	وضعیت	همه	Q
۱	۹۹۸۹۳۷۴۴	۱۳۹۷/۰۳/۰۷	منتظر دریافت پیشنهاد	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۱	دینار عراق		جزئیات
۲	۹۹۸۹۳۴۴۸	۱۳۹۷/۰۳/۰۲	مختومه	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۵	دینار عراق		جزئیات
۳	۹۹۸۹۳۳۶۰	۱۳۹۷/۰۳/۰۲	مختومه	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۵	دینار عراق		جزئیات
۴	۹۹۸۹۲۳۵۶	۱۳۹۷/۰۳/۰۲	ابطال	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۱	روبل جدید روسیه		جزئیات
۵	۹۹۸۹۲۳۵۴	۱۳۹۷/۰۳/۰۲	منتظر صدور حواله	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۱۵	دینار عراق		جزئیات
۶	۹۹۸۹۳۳۰۶	۱۳۹۷/۰۳/۰۲	آماده پرداخت ریال	وضعیت		جزئیات	۹۷۱۴۸۴۵۵	۱۵	دینار عراق		جزئیات
۷	۹۹۸۹۱۱۵۴	۱۳۹۷/۰۲/۱۰	ابطال	وضعیت		جزئیات		۵	دلار امریکا		جزئیات
۸	۹۹۸۹۱۱۵۲	۱۳۹۷/۰۳/۱۵	منتظر دریافت پیشنهاد	وضعیت		جزئیات		۱	دلار استرالیا		جزئیات
۹	۹۹۸۹۲۰۳۸	۱۳۷۸/۱۰/۱۱	پیش نویس	وضعیت		جزئیات		۱۵	دات تایلند		جزئیات
۱۰	۹۹۸۹۱۹۹۸	۱۳۹۷/۰۲/۲۳	منتظر ارسال به بانک مرکزی	وضعیت		جزئیات		۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	یونید قبرس		جزئیات

فرایند .

* گزینش یکی از گواهی های ثبت آماری کاربر از ردیف گواهی در فهرست.

* تکمیل شدن فیلدهای سقف خرید و نوع ارز گواهی پس از گزینش گواهی.

یادآوری .

- سقف خرید بیشینه مبلغ (ارز گواهی ثبت آماری شده) است که می توان برای آن درخواست

خرید ارز داد.

- در این فهرست تنها گواهی های ثبت آماری تأیید شده از نوع «ارز نیمایی» که بانک عامل اخذ

تعهد آنها از بازرگان را تأیید کرده باشد، نمایش داده می شوند .

گزینش نوع ارز ← وارد کردن مبلغ درخواستی

در صورت ناهمسانی نوع ارز درخواستی با ارز گواهی ثبت آماری، سیستم با نرخ تبدیل روز بانک

مرکزی مبلغ را با ارز گواهی ثبت آماری محاسبه و نمایش می دهد.

یادآوری . در قسمت « نوع حواله » منظور از «خالص» ، واریز کل وجه درج شده به حساب بهره بردار یا ذینفع پس از کسر کارمزد و هزینه های انتقال وجه است.
پس از درج مبلغ ، گزینه « افزودن به لیست » عملیاتی شده و کاربر می تواند مبلغ را در جدول اضافه نماید.

۲- ویزارد دوم . اطلاعات مقصد
شامل . اطلاعات بانک مقصد و اطلاعات ذینفع
فرایند.

* انتخاب ذره بین فیلد « بانک مقصد » * گشوده شدن لیست بانک ها * جستجو وگزینش نام بانک
یا کد سوئیفت بانک مقصد * تکمیل خودکار فیلدهای کد سوئیفت و کشور مقصد * انتخاب
«گزینه بعدی» ← ورود به ویزارد پایانی .
یادآوری .

۱- صدور حواله در برخی از کشورها نیازمند کدهای بانکی اختصاصی دیگری است که در فیلد
«سایر کدها» گزینش پذیر است.
۲- اطلاعات ذینفع شامل نام، نشانی ، تلفن و شماره حساب مقصد است. تکمیل نام ذینفع و کمینه
یکی از دو فیلد «شماره حساب» یا شماره حساب بانکی بین المللی «^۱IBAN» الزامی است. سرواژه
(IBAN) شماره با داده های افزوده برای شناسایی حساب وارد کننده برای پرداخت از سوی
بانک های برون مرز است.

۳- ویزارد سوم . اطلاعات تکمیلی

گزینش نوع درخواست

الف- گزینش «تمام صرافی ها» . ارسال درخواست کاربر به تمام تمام صرافی های مجاز کشور و
دریافت پیشنهاد آنها.
ب- گزینش « صرافی ویژه».

* مشخص نمودن پیشینه تاریخ قابل قبول برای وصول حواله به حساب ذینفع در فیلد «مهلت پرداخت».

* مشخص نمودن « علت درخواست حواله» به صرافی ها برای پاسخگویی احتمالی آنها به سازمان های نظارتی بین المللی و ارائه شماره و تاریخ پروفرما در صورت درخواست صرافی در همین فیلد. جزئیات درخواست

* انتخاب گزینه «جزئیات» و انتقال هر سطر از درخواست های ثبت شده در صفحه اصلی لیست به آیکون پیش گفت برای مشاهده جزئیات ، ویرایش ، حذف و دیگر موارد. یادآوری



- حذف درخواست تا پیش از پرداخت ریال امکان پذیر است.

- ویرایش اطلاعات ذینفع، تاریخ و علت درخواست حواله پیش از گزینش پیشنهاد ، امکان پذیر نیست . برای تغییر باید درخواست پیشین حذف و درخواست جدید ایجاد شود.

ثبت درخواست انتخاب پیشنهاد تأیید پیشنهاد پرداخت ریال صدور حواله تأیید نهایی

۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ✓

کد درخواست	نوع ارز درخواست	درهم امارات	مبلغ	۱
ردیف گواهی	نوع ارز گواهی	مبلغ معادل با نوع ارز گواهی	مبلغ	
درهم امارات				
کشور مقصد	کد سولیفنت	بانک مقصد		
سایر کدها	کد	آدرس بانک		
صاحب حساب مقصد	تلفن و فکس	آدرس		
شماره حساب	IBAN	توضیحات		
مهلت پرداخت	تاریخ اعتبار درخواست	نام صرافی		

حذف درخواست   ویرایش

جزئیات درخواست

شرح	وضعیت درخواست
درخواستی ایجاد کرده‌اید ولی قبل از ثبت نهایی یا انصراف، ناتمام رهایش کرده‌اید.	پیش نویس
درخواستی که ثبت کرده‌اید در صف ارسال به بانک مرکزی است	منتظر ارسال به بانک مرکزی
درخواست شما با موفقیت در اختیار صرافان قرار گرفته است و منتظر دریافت پیشنهاد از سوی ایشان ست. (هنوز پیشنهادی دریافت نشده است).	منتظر دریافت پیشنهاد
درخواست شما با موفقیت در اختیار صرافان قرار گرفته است و منتظر دریافت پیشنهاد از سوی ایشان است. (از پیشنهادهایی که دریافت کرده‌اید، n پیشنهاد همچنان دارای اعتبار هستند).	n پیشنهاد فعال
اعتبار درخواست شما تمام شده است. از پیشنهادهایی که دریافت کرده‌اید، n پیشنهاد همچنان دارای اعتبار هستند. پیشنهاد جدیدی دریافت نخواهید کرد.	پایان اعتبار (n پیشنهاد فعال)
پیشنهادی را انتخاب نموده‌اید و صرافی هنوز پیشنهاد خود را تأیید نکرده است.	منتظر تأیید صرافی
صرافی پیشنهاد را تأیید کرده است و باید وجه ریالی را پرداخت نمایید.	آماده پرداخت ریال
اطلاعات پرداخت شما ارسال شده است و منتظر اعلام نظر صراف است.	منتظر تأیید پرداخت
وجه ریالی را به صورت کامل پرداخت کرده‌اید و صراف باید اقدام به صدور حواله کند.	منتظر صدور حواله
صرافی صدور حواله را اعلام کرده است. شما باید وصول یا عدم وصول حواله را مشخص نمایید.	آماده تأیید نهایی

مختومه	وصول حواله را تأیید کرده اید، معامله پایان یافته و پرونده مختومه شده است.
ابطال	درخواست خود را حذف کرده‌اید یا اعتبار درخواست شما بدون دریافت پیشنهادی به اتمام رسیده است.
* سامانه جامع تجارت ایران . راهنمای خرید ارز ، خرداد ۱۳۹۷	

دریافت پیشنهاد و انجام معامله

پیشنهاد ها		
انتخاب	-	-
کد پیشنهاد	۱۲۰	۱۱۹
صرافی	شرکت صرافی	شرکت صرافی
کارمزد ریالی	۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
کارمزد ارزی	۳	-
قیمت واحد	۷۸۰۰	۷۹۰۰
قیمت کل	-	-
بیشینه زمان صدور حواله	۲۰ روز	۵ روز
مهلت اعتبار پیشنهاد	۱۷,۵۵/۱۳۹۶/۱۲/۰۸	۱۶,۲۰/۱۳۹۶/۱۲/۰۷
توضیحات	مشاهده	مشاهده
اطلاعات صرافی	-	-
	لغو انتخاب	انتخاب

یادآوری

* قیمت کل. برابر است با (مبلغ ارزی+ کارمزد ارزی) × قیمت واحد + کارمزد ریالی .

* بیشینه زمان صدور حواله. بیشینه زمانی که صرافی پیش بینی می کند پس از پرداخت وجه ریالی معامله، حواله به مقصد می رسد.

* توضیحات: نمایش توضیحات پیشنهاد از سوی صراف.

* اطلاعات صرافی. نمایش نشانی، شماره تماس و شرایط عمومی صدور حواله صرافی.

انتخاب پیشنهاد

پس از مشاهده، گزینش و ارسال پیشنهاد به صراف، وضعیت درخواست بدین گونه است:

* «منتظر تأیید صرافی»، پیشنهاد از سوی صراف رد شده.

* «آماده پرداخت ریال»، پیشنهاد از سوی صراف تأیید شده.

پرداخت ریال

فرایند. واریز قیمت کل به حسابی که اطلاعات آن را در سامانه نمایش داده شده یادآوری.

* مهلت پرداخت ریال از سوی صرافی انتخاب شده و سامانه کنترل و نظارتی بر آن ندارد.

* در صورت پرداخت پس از مهلت و تاریخ مقرر و بروز اختلافی میان درخواست کننده و

صرافی، مسئولیت پیگیری و حل اختلاف به عهده درخواست کننده یا متقاضی ارز است.

شماره شبا	شماره حساب	شماره کارت	صاحب حساب				
بانک مقصد	مهلت پرداخت ریال						
بانک مبدأ	انتخاب کنید	نوع پرداخت	انتخاب کنید				
تاریخ پرداخت	شناسه پرداخت	تاریخ پرداخت					
مبلغ پرداخت شده	توضیحات	تبت					
تاریخ تبت	نوع پرداخت	کد پرداخت	تاریخ پرداخت	بانک مبدأ	مبلغ	وضعیت	توضیحات کاربر
۱۳۹۶/۱۲/۰۵	پایا		۱۳۹۶/۱۲/۰۵	آینده	۱۲۸۶۴۰۰	تایید شده	مشاهده

بخش پرداخت ریال

یادآوری

* پس از پرداخت ریال، اطلاعات آن باید در سامانه ثبت شود. اطلاعات پس از بررسی سیستمی و صراف تأیید یا رد می شوند.

* پرداخت در چند مرحله امکان پذیر است.

* پس از پوشش «قیمت کل» تأیید شده وضعیت درخواست در حالت «منتظر صدور حواله» می شود و صراف باید اقدام به ارائه رسید «سنا» صدور حواله نماید.

اطلاعات حواله

در فاصله صدور حواله، صرافی اید اطلاعات معامله را در سامانه «سنا» ثبت و اطلاعات آن را به سامانه جامع ارسال نماید. در این صورت اطلاعات، در بخش اطلاعات حواله نمایش داده خواهد شد.

یادآوری

رسید سامانه سنا بدون کارمزد و «جمع مبلغ ریالی» به میزان کارمزد ریالی کمتر از «قیمت کل» پیشنهاد است. صراف می تواند تا پیش از اعلام صدور حواله، مستندات نمایش صدور حواله را برای کاربر ارسال نماید. با اعلام صراف مبنی بر پایان صدور حواله، وضعیت درخواست «آماده تأیید نهایی» می شود.

نام صرافی	۱۳۹۶/۱۱/۲۶	تاریخ		کد سنا
مبلغ	۴۸,۰۰۰	نرخ ارز	دلار امریکا	نوع ارز
نوع معامله فروش	حواله	نوع عملیات	۱۹,۲۴۸,۰۰۰	جمع مبلغ ریالی
	نام خانوادگی مشتری			نام مشتری
دریافت قایل	پسوند قایل	توضیحات	تاریخ دریافت	اطلاعات حواله

تأیید نهایی

در فرم حواله صادره صرافی ، معمولاً عبارتی با مضمون زیر درج شده :
 متقاضی موظف است حداکثر ظرف مدت مشخصی پس از صدور حواله، عدم وصول حواله را به اطلاع صراف برساند و پس از آن صرافی مسئولیتی را قبول نمیکند. این بخش از سامانه بدین منظور طراحی شده است.



یادآوری

* با تایید گزینه « وصول حواله » وضعیت درخواست مختومه و معامله پایان می یابد.
 * با انتخاب گزینه «عدم وصول حواله وضعیت درخواست به مرحله پیشتر باز می گردد و به صراف اطلاع رسانی می شود. چنانچه این گزینه در زمان مشخص شده از سوی صرافی انتخاب شده باشد (معمولاً در شرایط عمومی صرافی ها قید می شود) ، صراف موظف به پیگیری لازم است.
 * سامانه جامع تجارت مسئولیتی در قبال اختلافات احتمالی ناشی از عدم صدور و وصول حواله نخواهد داشت.

- جادو (Wizard)

برنامه‌هایی کاربردی برای یاری رسانی کاربران در انجام دستورات نرم افزاری چون نصب نرم افزار و دیگر . مایکروسافت برنامه (Wizard) را به عنوان ترتیبی از کادرهای محاوره‌ای با شمایل مناسب همراه با برخی واژگان دستوری و کادرهای ورودی با گزینش های چندگانه ساده پیاده‌سازی و نوآوری نمود. ویژگی ها .جلوگیری از دوباره کاری و یکنواختی ، دگرسازی دستورهای چند مرحله ای به یک ترتیب خطی و شتابمند.

- عملیات واردات تجارت فرامرزی

* صفحه ابتدایی سامانه جامع تجارت ایران * انتخاب گزینه «در سامانه ثبت‌ارش عضویت ندارم» * فرم ثبت نام * فرم ورود کد اعتبارسنجی ارسال شده به تلفن همراه متقاضی * صفحه ورود به سامانه جامع تجارت ایران * معرفی شرکت در سامانه پنجره واحد تجارت ایران * فرم تکمیل اطلاعات شرکت جهت ثبت و احراز هویت * پیام عدم وجود اطلاعات شرکت ثبت شده در سامانه ثبت شرکت ها * بارگذاری اطلاعات آگهی روزنامه رسمی جهت بررسی احراز هویت شرکت و مدیرعامل * پیام عدم مطابقت اطلاعات مدیرعامل شرکت معرفی شده با اطلاعات هویتی حساب کاربری * بارگذاری اطلاعات آگهی روزنامه رسمی جهت بررسی احراز مدیرعامل شرکت معرفی شده * فرم مدیریت حساب کاربری * فرم ورود کد اعتبارسنجی شماره تلفن همراه ویرایش شد * فرم تغییر کلمه عبور

* ورود به سامانه جامع تجارت * انتخاب نقش جاری * گزینه مدیریت نمایندگان * نماینده جدید * اطلاعات نمایندگی * نقش جاری * مدیریت پیشنهادهای نمایندگی * ویرایش اطلاعات نمایندگی * مدیریت پیش فاکتور * ثبت پیش فاکتور جدید * ثبت اطلاعات پیش فاکتور * انتخاب نوع فروشنده

* جستجوی فروشنده * انتخاب فروشنده * تکمیل مراحل ثبت پیش فاکتور * انتخاب نوع قرارداد * روش های حمل * تکمیل اطلاعات گمرکی و حمل و نقل * تکمیل اطلاعات مالی و بانکی * افزودن کالا * افزودن موردی کالا * مشاهده جزئیات پیش فاکتور * جزئیات پیش فاکتور * تغییر سطح دسترسی اسنادی * درخواست مجوز * ارسال درخواست مجوز * مشاهده پاسخ سازمان مجوزدهنده

* مدیریت ثبت سفارش * جزئیات ثبت سفارش * اخذ شناسه فروشنده خارجی جدید * تعیین منشاء ارز * ایجاد منشاء ارزی * ورود اطلاعات * افزودن بارنامه به لیست لیست بارنامه * ثبت اطلاعات منشا ارز * منشاء ارز تأیید شده * تعیین منشا ارزی بانکی * پیغام خطا * پیغام سیستم جهت تأیید ایجاد منشاء ارز * فرم ایجاد منشا ارز * افزودن بارنامه به لیست.^۱

^۱ - بنگرید به . راهنمای سامانه جامع تجارت ایران ، ندا کریمی رزوه ، (نسخه ۱ : ۱۳۹۶) .

- دریافت شناسه فروشنده خارجی

شرح کلی . ورود به سامانه * اخذ شناسه فروشنده خارجی * اخذ شناسه فروشنده خارجی (شخص حقیقی) * اخذ شناسه فروشنده خارجی (شخص حقوقی) * رد شناسه فروشنده خارجی. فرایند . ثبت نام در سامانه جامع تجارت نشانی (www.nts.w.ir) ← بارگذاری صلاحیت ها ← وارد کردن (نام کاربری کد ملی / شناسه ملی / کلمه عبور / رمز و تصویر امنیتی).

اخذ شناسه فروشنده خارجی

* لیست نقش ها * گزینش «بازرگان حقوقی / حقیقی» * گزینش «مدیریت فروشندگان خارجی» * گزینه «اخذ شناسه فروشنده خارجی جدید».

فیلد جستجوی فروشندگان برای استفاده و جست وجوی فروشندگانی که پیشتر از سوی کاربر ثبت شده است به کار می رود . در صورت نمایش داده نشدن شناسه انتخابی پیشتر ثبت شده در بخش ثبت پرونده ، اطلاعات فروشنده باید دوباره از سوی کاربر ثبت شود .

یادآوری . واردات کالا از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به سرزمین اصلی نیاز به اخذ شناسه فروشنده خارجی ندارد. وارد کردن شناسه شرکت یا کد ملی هنگام ثبت پرونده در آیکون «اطلاعات فروشنده خارجی» کافی است.

یادآوری . دریافت «شناسه فروشنده خارجی»، نیازمند نصب و کارگرفت (توکن) یا گواهی امضای الکترونیکی است.(بنگرید به سامانه جامع تجارت «مستندات عمومی»)



اخذ شناسه فروشنده خارجی (شخص حقیقی).

<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="background-color: #007bff; color: white; padding: 5px; margin-right: 10px;">انتخاب تصویر...</div> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; text-align: center;">  <p>تصویر پرسلی</p> </div> </div>		<input type="text"/> First Name / نام *	
		<input type="text"/> Last Name/نام خانوادگی*	
		<input type="text"/> نام پدر *	
		<input type="text"/> نام مادر	
		<input type="text"/> نام جد	
		<input type="text"/> کشور محل تولد *	
		<input type="text"/> شهر محل تولد	
		جنسیت * <input checked="" type="radio"/> مرد <input type="radio"/> زن	
		<input type="text"/> تاریخ تولد *	
		<input type="text"/> ملیت *	
		<input type="text"/> وضعیت تاهل *	
		<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="background-color: #007bff; color: white; padding: 5px 15px;">خالی کردن مقادیر</div> <div style="background-color: #007bff; color: white; padding: 5px 15px;">ثبت اطلاعات</div> </div>	

* اندازه ی تصویر انتخابی بایستی کمتر از ۱۰۰ کیلوبایت باشد

اطلاعات مدرک شناسایی

<input type="text"/> نوع مدرک شناسایی *	<input type="text"/> انتخاب کنید
<input type="text"/> شماره مدرک شناسایی *	
<input type="text"/> تاریخ صدور *	
<input type="text"/> تاریخ انقضاء *	
<input type="text"/> تصاویر مدرک *	<input type="text"/> انتخاب

بستن

پس از تکمیل اطلاعات فیلدها ، بیکره های موردنیاز چون پیش فاکتور با حجم کمتر از ۱۰۰ کیلوبایت و فرمت (jpg) بارگذاری شود.

اخذ شناسه فروشنده خارجی (شخص حقوقی)

* موضوع فعالیت شرکت		* نام فارسی شرکت خارجی	
انتخاب کنید			
آدرس			
* کشور		* نام لاتین شرکت خارجی	
انتخاب کنید			
* شهر		* شماره ثبت	
		انتخاب کنید	
* آدرس		* نوع شرکت	
		انتخاب کنید	
کد پستی		* کشور محل ثبت	
* تلفن		* تاریخ ثبت	
		انتخاب کنید	
* تصاویر مدرک		* تابعیت ثبتی شرکت	
انتخاب		انتخاب کنید	
بستن		نوع مالکیت	
		انتخاب کنید	
		ثابت اطلاعات	
		خالی کردن مقادیر	

پس از تکمیل اطلاعات فیلدها ، پیکره های موردنیاز چون پیش فاکتور با حجم کمتر از ۱۰۰ کیلوبایت و فرمت (jpg) بارگذاری شود.

یادآوری .

۱- در صورت واردنشدن اطلاعات هر فیلد اگر خواسته شده پیام قرمز رنگ « درست نبودن اطلاعات» نمایش داده می شود.

۲- برای اطمینان بیشتر در درستی اطلاعات واردشده ، بارگذاری تصویر مدارک گزینش شده (نمونه ، پروفرما) در فیلد «تصاویر مدرک» الزامی است.

پس از ثبت موفقیت آمیز درخواست، ردیف درخواستی در صفحه «مدیریت فروشندگان خارجی» افزوده می شود . تایید یا رد درخواست در بازه زمانی (۲ تا ۲۴ ساعت) به جز روزهای تعطیل مشخص می شود . در صورت تأیید درخواست

شناسه در صفحه «مدیریت فروشندگان خارجی» قابل مشاهده است. در صورت تاخیر تماس با یگان پشتیبانی امکان پذیر است.

اگر به هر دلیل فروشنده تأیید نشود، وضعیت درخواست رد شده در این حالت کاربر می تواند در ستون « توضیحات » دلیل رد درخواست را مشاهده نماید. امکان ویرایش درخواست های رد شده ناممکن و باید فرآیند دریافت « شناسه فروشنده خارجی » باز نگری و تکرار شود.

ردیف	شناسه فروشنده خارجی	نام فروشنده خارجی	کشور محل ثبت/تولید	تاریخ درخواست	وضعیت	توضیحات
۱		سونی	ژاپن	۱۳۹۷/۱۲/۱	ارسال شده	
۲		سونی	ژاپن	۱۳۹۷/۱۲/۱	ارسال شده	

– گزیده فرایند صدور بیمه نامه باربری

۱- درخواست صدور بیمه نامه : ورود به مدیریت بیمه نامه ← درخواست صدور بیمه نامه ← (گام اول) مشخصات بیمه گر ← (گام دوم) مشخصات ذینفع و بیمه گذار ← (گام سوم) اطلاعات موردبیمه ← (گام چهارم) پوشش و مبلغ موردبیمه ← (گام پنجم) شرایط حمل و نقل ← (گام ششم) قبول شرایط .

۲- جزئیات بیمه نامه واردات : وضعیت پیش نویس ← وضعیت جدید ← رد درخواست توسط بیمه مرکزی و شرکت بیمه ← تعیین وضعیت مالی و تأیید نهایی.

– شرح فرایند صدور بیمه نامه باربری

۱- درخواست صدور بیمه نامه

* ورود به مدیریت بیمه نامه

فرایند. ورود به حساب کاربری در داشبورد سامانه جامع تجارت با انتخاب نقش بازرگان (حقیقی،

حقوقی) یا نمایندگی بازرگان، ← عملیات بیمه نامه، مدیریت بیمه نامه واردات

* درخواست صدور بیمه نامه

ورود به مدیریت بیمه نامه ← گزینش دکمه درخواست جدید و درج شماره پرونده ثبت سفارش برای درخواست بیمه

یادآوری . تنها پرونده هایی قابلیت ثبت درخواست بیمه نامه دارد که دارای کد ۸ رقمی ثبت سفارش بوده یا از وضعیت استعلام شده گذر کرده باشند.

* گام نخست ، مشخصات بیمه گر

گزینش اطلاعات شرکت بیمه، واحد صدور و واحد معرف حسب مورد ← گزینه بعدی ← گزینش نوع واحد (شعبه، نماینده، کارگزار) دبا وارد کردن کد واحد و کلید جستجو یا دکمه جستجو و گزینش کد واحد ← گزینه بعدی

* گام دوم، مشخصات ذینفع (beneficiary) و بیمه گذار

فراخوانی و نمایش خودکار اطلاعات بیمه گذار و به کاربر . در صورتی که ثبت کننده درخواست، نماینده بازرگان باشد، اطلاعات بازرگان در بخش ذینفع و اطلاعات نماینده در بخش بیمه گذار نمایان می شود.

یادآوری . در صورت ذینفع بودن بانک عامل، با گزینش و فشردن دکمه مربوطه اطلاعات بانک عامل درج شده در پرونده ثبت سفارش نمایش داده می شود. جدای از این امکان انتخاب بانک و شعبه در داشبورد فراهم شده است.

* گام سوم ، اطلاعات مورد بیمه

۱- پرشدن خودکار اطلاعات پرونده شامل شماره و تاریخ پیش فاکتور و ثبت سفارش محموله بر اساس اطلاعات پرونده ثبت سفارش.

۲- تکمیل فیلدهای شرح مورد بیمه، شامل شماره و تاریخ پیش فاکتور، علت یا نوع معافیت (در نبود کد ۸ رقمی ثبت سفارش) از سوی کاربر.

* گام چهارم، پوشش و مبلغ مورد بیمه

۱- درج خودکار فیلد های مبلغ ارزی و ریالی بیمه نامه، نوع ارز، نوع تأمین ارز، اطلاعات بانک و نوع قرارداد (اینکوترمز) بر اساس اطلاعات پرونده ثبت سفارش .

۲- تعیین فیلد نوع تأمین ارز بر اساس اولویت کالاهای پرونده ثبت سفارش .

۳- محاسبه مبلغ مورد بیمه به ریال بر اساس نرخ ارز در همان روز و پایان یافتن پرونده در هنگام صدور بیمه نامه .

۴- فیلدهایی زیر که باید از سوی کاربر تکمیل شود: • بیشینه مبلغ محموله در هر حمل • درصد کرایه حمل • دیگر هزینه ها • ارزش اضافی (درصد عدم النفع).

* گام پنجم شرایط حمل و نقل

۱- درج خودکار شرایط حمل شامل: روش حمل، کشور مبدأ، مرز و گمرک ورودی بر اساس اطلاعات پرونده ثبت سفارش .

۲- تکمیل فیلدهای زیر از سوی کاربر: • نوع کشتی • شماره سازمان بین المللی دریانوردی کشتی (IMO^۱) ، سن کشتی ، نوع حمل کانتینر ، کشتی طبقه بندی شده ، چارتر یا گروپاژ و دیگر مشخصات حمل دریایی ، زمینی و دیگر رویه های حمل.

اطلاعات مقصد حمل: مشخص شدن استان، شهر و کد پستی مقصد . وارد کردن گزینشی کد پستی و دیگر.

* گام ششم ، قبول شرایط

۱- ثبت توضیحات احتمالی درجه خطر پذیری یا «ریسک» محموله برای آگاهی شرکت بیمه.

۲- الزام در گزینش فرم های فیزیکی پذیرفته و دستینه (امضا) شده کاربر به منزله امضا .

۳- فشردن «دکمه ثبت» اطلاعات ورودی .

۲- جزئیات صدور بیمه نامه باربری واردات

* وضعیت پیش نویس . مشاهده پیش نمایش جزئیات بیمه نامه

* وضعیت جدید. امکان ویرایش و ارسال فیلدهای اطلاعاتی اصلاح شده به بیمه مرکزی .

*رد درخواست از سوی بیمه مرکزی و شرکت بیمه

در صورت رد یا اصلاح درخواست بیمه نامه از سوی بیمه مرکزی یا شرکت بیمه ، وضعیت

درخواست به رد و در انتظار ویرایش و اصلاح درخواست تغییر می کند. بدین ترتیب با فشردن

¹ - The International Maritime Organization (IMO, French: Organisation maritime Internationale) is a specialised agency of the United Nations responsible for regulating shipping. The IMO was established following agreement at a UN conference held in Geneva in 1948 and the IMO came into existence ten years later, meeting for the first time in 17 March 1958. Headquartered in London, United Kingdom, IMO currently has 175 Member States and three Associate Member.

دکمه ویرایش درخواست و طی مراحل شش گانه وضعیت درخواست به جدید تغییر یافته و دکمه ارسال به بیمه مرکزی فعال می شود.

*تعیین وضعیت مالی و تأیید نهایی

در صورت نبود بروز اشکال یا بی نیازی به اصلاح درخواست، پس از بررسی درخواست از سوی بیمه مرکزی و شرکت بیمه، وضعیت درخواست به «منتظر تعیین وضعیت مالی و صدور بیمه نامه» تغییر می یابد.

در این مرحله بایسته است اقدام لازم جهت تعیین وضعیت مالی از سوی کاربر با شرکت بیمه صورت گرفته و پس از آن بیمه نامه صادر و وضعیت درخواست به تأیید نهایی تغییر می یابد. یادآوری. تاریخچه تغییرات هر درخواست در بخش پایانی صفحه جزئیات درخواست قابل مشاهده است.

- بیمه عدم النفع

یکی از بیمه های زیان پولی است که به موجب آن، بیمه گر متعهد می شود، درآمد از دست رفته یا حقوق کارکنان، مالیات و حق بیمه پرداخت نشده بیمه گزار را که بر اثر وقفه در تولید یا دیگر موارد پیش آمده براساس شرایط قرارداد جبران نماید.

فهرست منابع و کتاب شناسی

- آیین نامه ارزش گذاری گمرکی جمهوری خلق چین نسخه انگلیسی .
- امامی اسدالله . حقوق مالکیت معنوی: حقوق مالکیت فکری (حقوق مالکیت ادبی، هنری و فنی)، میزان : ۱۳۹۹ / ۱۴۰۱.
- ایروانی مهاجری فاطمه السادات. حقوق مالکیت فکری و تجاری سازی انتشارات مجد ۱۴۰۱.
- بنائی رضا. ارزش گذاری کالا در گمرک، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی ۱۳۹۰.
- بهکیش محمد مهدی. اقتصاد ایران در بستر جهانی شدن ، تهران نشر نی چاپ دوم ۱۳۸۱.
- ثابتی عباس. «اصول ارزش گذاری کالا با رویکردی بر سازمان جهانی تجارت و رویه‌های اجرایی به همراه اینکوترمز ۲۰۲۰» ، ناشر بهین ۱۴۰۰.
- جوزقی عباس . راهنمای آموزشی ارزش گذاری کالا در گمرک. ناشر: مسیر دانشگاه ۱۴۰۱ .
- خانی چهری محمد . واردات و ترخیص خودرو: داشبورده مدیریت. (فصل چهارم: خرید، حمل و ارزش گذاری در گمرک) ، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی ۱۳۹۸. / همو. «ارزش گذاری تطبیقی کالا» برای رشته کارشناسی حرفه ای امورگمرکی ، مرکز آموزش علمی کاربردی بندر سازان گناوه ۱۳۹۶. / همو . بازرگانی فراملی: مدیریت صادرات و واردات، راه کارهای قانونی برای رویارویی با تحریم ... (بخش نهم- اصول رده بندی کالا در جدول سامانه هماهنگ شده HS)

ویراستار سحر خانی چهری نشر وکیل ۱۳۹۳. /همو. «تجارت ترجیحی، صادرات و واردات مواد خوراکی و آشامیدنی ..» انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی ۱۳۹۹.

دانیل جرویس. موافقت نامه تریس. برگردان رضا شکوهی زاده، انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۹۹.

- راهنمای ارزش گذاری گمرکی و قیمت گذاری انتقالی. سازمان جهانی گمرک نسخه نوین ۲۰۱۸.

- زاهد طلبان علی. سازمان جهانی تجارت، ساختار قواعد و موافقت نامه ها تهران، شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۸۵.

- سازمان جهانی گمرک گزیده ارزش گذاری گمرکی.

شامل متن موافقتنامه ارزش گذاری گمرکی سازمان تجارت جهانی و همچنین یادداشت های تفسیری همراه با اسناد کمیته فنی ارزیابی گمرکی. این موافقتنامه روش ارزش گذاری گمرکی برای کالاهای وارداتی را تشریح و مفاد اجرای آن را تعیین می کند. ابزارهای کمیته فنی شامل تفسیر های قطعی شماری از جنبه های فنی موافقتنامه، در چارچوب آراء مشورتی، رویکرد، جستارهای موردی و یادداشت های توضیحی است.

- سازمان تجارت جهانی. رهنمودهای فنی در مورد احکام اولیه برای طبقه بندی مبدا و ارزش گذاری. ۲۰۱۸. نسخه انگلیسی.

- سازمان جهانی گمرک. یادداشت های توضیحی سیستم هماهنگ ۲۰۲۲ نسخه انگلیسی.

متون تفسیری توضیحات فنی کالا و نشانه های کاربردی برای طبقه بندی و شناسایی کالا که از سوی کمیته سیستم هماهنگ آمایش و در شورا به تصویب رسیده. در نسخه باز نگرش شده یادداشت های توضیحی HS 2022، حشرات خوراکی (edible insects) هواپیماهای بدون سرنشین

(drone) و زباله‌های الکترونیکی (electronic waste). قوانین عمومی تفسیر، یادداشت‌های بخش، فصل‌ها و سرفصل‌ها پوشش داده شده.

- شیشه‌چی‌ها مجتبی. تعیین ارزش گمرکی کالاهای وارداتی، تهران: نشر قانون ۱۳۸۸- گسترش علوم پایه ۱۳۹۷. /همو: راهنمای سیستم تجارت جهانی، تهران: سروش (انتشارات صدا و سیما)، ۱۳۸۸. /همو: فرهنگ دو سویه اصطلاحات تخصصی سازمان تجارت جهانی، فارسی- انگلیسی تهران نشر قانون، ۱۳۸۶. / همو: موافقت‌نامه تسهیل تجارت WTO همدان طرحان، ۱۳۹۴.

- طارم سری مسعود، حقوق بازرگانی بین‌المللی، چاپ هفتم، تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۸۵.

- طارم سری مسعود / اسفندیار امیدبخش. آشنایی با موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) (تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، (۱۳۷۲)

- کوهستانی‌پژوه رسول. نظام تعیین ارزش گمرکی، نشر قانون ۱۳۹۲.

- مقدسی علیرضا، زارعی ابراهیم. سازمان‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی گمرکی شرکت چاپ و نشر بازرگانی ۱۳۹۱.

- میرحسینی. مقدمه‌ای بر حقوق مالکیت معنوی، میزان ۱۳۸۴.

گزیده ساختار نوشتار.

فصل نخست. تعاریف، شاخه‌های حقوق مالکیت معنوی، سابقه‌ی تاریخی حقوق مالکیت معنوی، ماهیت حقوقی مالکیت معنوی، فقه و حقوق مالکیت معنوی سازمان جهانی مالکیت معنوی و ارکان آن. فصل دوم. مصادیق حقوق مالکیت صنعتی از قبیل اختراع علائم تجاری و خدماتی، طرح‌های صنعتی، نشانه‌های جغرافیایی، اسرار تجاری، رقابت نامشروع با توجه به مفاد کنوانسیون‌های ماهوی از جمله کنوانسیون پاریس برای حمایت از حقوق مالکیت صنعتی و موافقت‌نامه‌ی جنبه‌های تجاری حقوق مالکیت معنوی و هم‌چنین مجموعه‌ی قوانین و مقررات داخلی و طرح پیشنهادی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به مجلس شورای اسلامی و رویه‌های فضایی. فصل سوم. حقوق

مالکیت ادبی و هنری کنوانسیون برن، رم و موافقت‌نامه تریپس، و دیگر. فصل چهارم. اجرا و نظام حل اختلاف در حوزه‌ی حقوق مالکیت معنوی است. از قبیل: اعتراض، راه‌های جبران کیفری و مدنی، اقدامات موفقتی و مرزی، نظام حل و اختلاف در سازمان جهانی مالکیت معنوی، و نظام حل و اختلاف در سازمان تجارت جهانی.

مقاله / رساله / پایان نامه :

- انجمن علمی بازرگانی ایران. بررسی لایحه قانون امور گمرکی از دیدگاه مقررات سازمان جهانی تجارت (WTO) مطالعه تطبیقی، مسعود طارم سری و همکاران بینا خرداد ۱۳۸۶.

بیات، محمد. قواعد حاکم بر ارزش گذاری گمرکی کالا در چارچوب مقررات سازمان جهانی تجارت. استاد راهنما حاتم صادقی‌زیازی؛ استاد مشاور خادم رضوی. کارشناسی ارشد: حقوق بین‌الملل، ۱۳۹۲. دانشگاه پیام نور، دانشکده حقوق. - برکشلی فریدون. موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (گات). پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اردیبهشت ۱۳۸۵ نشریه ش: ۲۰.

- بیدآباد بیژن. موافقت‌نامه‌های سازمان تجارت جهانی، مقاله نسخه (pdf) بیتا. - بانژ هوشنگ. مقررات ضد دامپینگ در اتحادیه اروپا، مجله صنعت نساجی شماره ۷۶: ۱۶-۱۷.

- حبیب‌سعید. نظام حق اختراع ایران پس از پذیرش موافقت‌نامه راجع به جنبه‌های مرتبط با تجارت حقوق مالکیت فکری (TRIPs). مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی ش ۶۶ ز مستان ۱۳۸۳.

- راهنمای سامانه جامع تجارت ایران. ندا کریمی نسخه ۱ - ۱۳۹۶.

- راهنمای تعیین منشأ ارز و اظهار شناسه رهگیری. مرکز توسعه تجارت الکترونیک ، ویرایش: ۲ ، فروردن ۱۳۹۸: ۱-۱۷.
- راهنمای ارسال اطلاعات اعلامیه تامین ارز به گمرک جمهوری اسلامی ایران در سامانه جامع تجارت ایران. مرکز تجارت الکترونیکی بهار ۱۴۰۰.
- راهنمای ثبت سفارش سامانه جامع تجارت راهنمای ثبت پرونده ثبت سفارش در عملیات تجارت خارجی ، پشتیبانی سامانه جامع تجارت آذرماه - ۱۴۰۱.
- راهنمای ثبت شناسه کالا در روبه های گمرکی سامانه جامع تجارت پیتا.
- سامانه جامع تجارت . راهنمای اخذ شناسه فروشنده خارجی ، پشتیبانی سامانه جامع تجارت آذر ماه-۱۴۰۱.
- سامانه جامع تجارت . راهنمای خرید ارز ، خرداد ۱۳۹۷.
- سامانه جامع تجارت . راهنمای درخواست بیمه نامه باربری پشتیبانی سامانه جامع تجارت اسفند ۱۴۰۱.
- شیشه چی ها مهدی - بخشنده مجتبی . همایش بررسی موافقت نامه تسهیل تجارت (TFA) نسخه (pdf) ۱۳۹۸.
- صادقی سیف اله . سیستم مالکیت معنوی در ایران ... سمینار ملی بررسی حقوق مالکیت صنعتی ، TRIPs ، ۱۳۷۵.
- عاقلی کهنه شهری، لطفعلی و همکاران. بررسی وجود قیمت شکنی (دامپینگ) در کالاهای عمده وارداتی ایران از مبدا چین . پژوهش نامه بازرگانی ، ش ۴۴ ، پاییز ۱۳۸۶ : ص ۱ - ۲۲ .
- قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی

مالکیت معنوی (WIPO^۱) مصوب چهارم مهر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد. کمیلی پور علی، رئیسی لیلا، راعی مسعود. بررسی تضمین گمرکی مالکیت معنوی از مجرای تریپس، رکن حل و فصل اختلافات سازمان. دوره چهاردهم / فصلنامه علمی تحقیقات حقوقی بین المللی شماره ۵۳ / پاییز ۱۴۰۰ (ص. ۶۳-۸۰) - کتابچه راهنمای طبقه بندی HS سازمان جهانی گمرک نسخه سوم ۲۰۲۲ نسخه انگلیسی.

ساختار نوشتار، رابطه بین تعرفه های HS و ملی، از جمله فصل های رزرو شده ۹۸ و ۹۹ از سوی کانادا، هند و ایالات متحده، رابطه بخش خصوصی و ادارات گمرک و WCO در صورت بروز اختلاف، مشارکت در ارائه مداوم نوآوری ها، متن کنوانسیون بین المللی در باره سیستم هماهنگ توصیف و کدگذاری کالا، آیین نامه رویه کمیته های HS و کمیته های فرعی.

- لیست مشخصات تعرفه (TSC) با فرمت (Excel).
- موسسه دارایی های فکری و فناوری مدرس، کتابچه آموزشی ترویجی آشنایی با حقوق مالکیت فکری و ثبت اختراع، مهر ۱۳۹۱.

- ماده هفتم موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت ۱۹۹۴ نسخه انگلیسی.
موافقتنامه اجرای ماده هفتم موافقتنامه عمومی تعرفه ها و تجارت در روز نخست نوامبر ۱۹۷۹ در ژنو. در یک نسخه به انگلیسی، فرانسوی و اسپانیایی انجام شد. زبان ها، هر متن معتبر است.

- مقررات ارزش گذاری گمرکی دولت کره جنوبی نسخه انگلیسی.
- مرکز تجارت بین المللی و دبیرخانه مشترک المنافع، راهنمای تجاری دور اروگوئه (تهران: موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، ۱۳۷۵).
- متن کامل اساسنامه سازمان جهانی تجارت نسخه انگلیسی.

¹ - WIPO .World Intellectual Property Organization.

- موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی ، آشنایی با موافقتنامه تعرفه و تجارت (گات) ۱۳۷۲.

- نوروژی حسین . تحول حقوق مالکیت فکری در پرتو موافقتنامه های تجارت دوجانبه آزاد شمال و جنوب. بیتا/بیتا.

Bibliography

- Agreement on the Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade. Done at Geneva this first day of November 1979 in a single copy in the English, French and Spanish. Languages, each text being authentic. Origin and Valuation June 2018.

- Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

- Agreement on the implementation of Article 7 (VII) of the rules of origin in Turkish legislation. Customs and Foreign Trade in Turkey copy right 2006 by deloitte touché.

-A handbook on the WTO Customs Valuation Agreement. Written by Sheri Rosenow, WTO, and Brian O'Shea Co-published with Cambridge University Press in 2010.

-Australian Government. Department of Immigration and border protection.

Instruction and guidelines Customs valuation file. NO: 2008/038154-01

Customs valuation September 2011 this Instruction and Guideline deals only with issues as they relate to the valuation of goods imported into Australia.

- A brief guide to the third customs valuation agreement third edition august 1996 WCO Brussels Belgium.

- Britannica Concise Encyclopedia, oxford English dictionary, concise.

- Customs and foreign trade in Turkey, customs valuation methods.

- Customs Act (Republic of Korea) By Ministry of Legislation.

-Foreign Trade Law of the People's Republic of China. July 1, 2004.

- Gov.UK. Valuation of imported goods for customs purposes, VAT and trade statistics Updated 29 April 2016

- Government of South Korea Regulations of Customs valuation.

- General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

- General Agreement on Tariffs and Trade (GATT). Geneva, July 1986.

- Government of Pakistan Directorate General of Customs valuation rules.29.11.2016.
- GATT/WTO Customs valuation pdf version.
- Oxford Thesaurus, Merriam-Webster Collegiate® Dictionary, Merriam-Webster Collegiate® Thesaurus and The other sources
- Regulations of the People's Republic of China on Import and Export Duties. Chapter III Determination of Dutiable Value for Import and Export Goods Article 18-28. November 26, 2004.
- South Korea: Korea's Customs Valuation Method for Transaction Value between Related Parties. <https://www.mondaq.com>
- The Customs Valuation of Goods. International Trade solution Ltd. managing risks and minimizing costs. Whitepaper.
- Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights WTO – Institute for Training and Technical Cooperation, Centre William Rappard, 154 Rue de Lausanne, 1211 Geneva 21.
- U.S. Customs and Border Protection Valuation Encyclopedia (1980-2015). Publication History #0536-1616First Issued: 1990 Revised: January 2001, January 2004, December 2010, and May 2016.
- WCO .Explanatory Notes 2022
- WCO .Guide to Customs Valuation and Transfer Pricing .new edition 2018.
- WCO .HS Classification Handbook (3rd Edition 2022)
- WCO. Customs valuation compendium.
- WTO. Technical Guidelines on Preliminary Rulings for Classification.
- WTO.Technical Information on Customs Valuation. Committee on customs valuation 2016.
- WTO. Agreements: Agreement on Trips T as amended by the 2005 Protocol. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights as Amended by the 2005 Protocol Amending the TRIPS Agreement.
- Price list. TSCLists

website	
https://epl.irica.ir/TscViewPage?0	https://www.wcoomd.org
https://qavanin.ir	http://www.sanarate.ir
https://ixport.ir	https://payeshsabt.com
topics/valuation/overview.aspx	https://qavanin.ir
https://www.customsinfo.com	https://www.wto.org
https://www.shekayat24.com	http://www.customs.gov.my
https://prsb.ir	https://malaysia.docshipper.com
https://www.customs.go.kr/english/cm	https://abadis.ir
https://alr.ctb.iau.ir	https://www.wipo.int
https://ptd-co.com	https://www.ntsw.ir/

***Management dashboard for registration of
order, tariff and valuation of goods in
customs, TSC***

***By
Mohammad khanichehri***

نوشتار پیش رو ، بازشناسی و تفسیر جامع ثبت سفارش ، تعرفه بندی ، ارزش گذاری و قواعد مبداء در ایران ، ارزش گذاری کالا در کشور های مالزی ، پاکستان ، ترکیه ، چین ، حقوق مالکیت فکری دامپینگ و یارانه صادراتی و سرانجام تحلیل محتوای سامانه جستجوی شناسه ارزش (TSC) در اجرای درست مقررات ثبت سفارش و ترخیص در سامانه جامع تجارت ، پنجره واحد تجارت فرامرزی گمرک و دیگر بنگاه های درگیر در حوزه صادرات ، واردات و ترانزیت کالا ، اصلاح شده تا پایان سال (۱۴۰۲خ) و بازنگرش های پسین است.